

Ra Xuua

Nana ra Xuua, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtra ra Jesucristo.

Rá Ts'unt'u Oja øt'e ngue fadi hanja Oja.

1 ¹ Nuna rá Ts'unt'u Oja guehna øt'e ngue fadi hanja Oja na. Ya mi 'bu'mø mi nhohra ximhai. 'Dap'u 'buhmi Oja, pe 'nehna Oja na. ² Hante ngue di nhohra ximhai, ya rá n'youi Oja. ³ Go bi hoqui gätho yø cosa ja na, tengutho bá ne Oja ngue bi nja. Nu hangu yø cosa ja ya, hin'yu n'na ra cosa ngue hinxti hoqui. ⁴ Nuna go badi unna 'da'yo te na. Guehna xojpa yø mmui yø ja'i ngue da badi ndana majuaní. Nuna badi unna 'da'yo te, tengutho n'na ra nyot'i ngue xojpa yø mmui yø ja'i. ⁵ Nu ra nyot'i di yorbu ja ra 'bexui, pe hingui hätra 'bexui di 'berpabi'a gui yot'i.

⁶ Nuna Oja, bi menhna n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Xuua. ⁷ Bi menhni ngue da xihyø ja'i te'o na da xojpa yø mmui yø ja'i. I nnepe ngue guehna da 'yec'ei gätho yø ja'i na. ⁸ Nuna ra Xuua, hinga guehna ja ngue da xojpa yø mmui yø ja'i na. Sinoque bi 'benhni ngue da xihyø ja'i ndana da xojpa yø mmui yø ja'i. ⁹ Nuna bi zøcua ja ra ximhai, guehna majuaní ngue xojpa yø mmui gätho yø ja'i na.

¹⁰ Nuna rá Ts'unt'u Oja bi m'mucua ja ra ximhai. Madague'a ngue go bi hocra ximhai na, pe himbi bahyø ja'i te'o na. ¹¹ Bi m'mup'u ja rá hai, pe himbi nu manho yø mmenguhu. ¹² Pe nuya to gä bi nu manho, 'ne bi 'yec'ei ngue guehna ra Yante na, guehya bi unna nt'edi bi gohi ngue yø basi Oja ya. ¹³ Nu'a i gohi ngue yø basi Oja yø ja'i, himma 'da'yo 'bui tengutho ga 'buhyø basi yø ja'i, oque dra ja'itho xta nnepe ngue bi njap'u. Sinoque guese Oja bi ne bi 'yøt'e ngue yø basi yø ja'i.

¹⁴ Nuna øt'e ngue fadi hanja Oja ya, bi nja'i na. Bi m'mucua dí 'buhmu. Pe dá nuhe ngue maguese. Maguese porque rá 'dants'unt'u Oja. Gä majuaní te bi ma, 'ne hinha rá nzegui di mahyø ja'i. ¹⁵ Nuna ra Xuua, bi xihyø ja'i te'o na, bi 'yembi:

—Nuna ya, guehna nmi mmangä m'met'o naya. Porque ya xta mangä ngue dí ena: “Nuna da ep'u m'mefa, man'na tate na ngue nugä, porque hante ngue ga m'mucä, ya mi 'buhna”.

¹⁶ Nu'a te gä badi uni, gä di tocagahu. Badi thijpatho rá mate badi uni hinha rá nzegui. ¹⁷ Conná guehna Moisés bi fahrá ley Oja. Pe conná guehna Jesucristo bi fahrá mate Oja, 'ne bi fahna ra hya majuaní.

¹⁸ Nuna Oja hinjam'mø to di nnu na. Hønt'a rá 'dants'unt'u Oja bí 'bup'u bí 'buhra Papá, go bi ma hanja Oja na.

Ra Xuua nuna bi 'yøtra nxixya bi ma hanja na ra Jesucristo.

¹⁹ Nu'u yø judío 'bet'o p'u Jerusalén bi menhyø mmäcja bi me yø n'yohu ja yø 'befi p'u ja ra nija. Bi map'u 'buhra Xuua ngue bá änni te'o.

²⁰ Ra Xuua p'uya, njuantho bi ma, bi 'yena:

—Hinga guecä na ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi —bi 'yena.

²¹ Mahombi 'yännbaya, bi 'yembi:

—¿Pe te'o'i p'uya? ¿Ua gue gue'e na ra pøngahya Elías?

Mi dahra Xuua p'uya, bi 'yembi:

—Hinga guecä.

Bi 'yänni mahøn'a p'uya, bi 'yembi:

—Masque gue'e na ra pøngahya ja ngue da ecua 'mø —bi 'yembi.

Bi 'yena mahøn'a p'uya:

—Hin'na.

²² Bi t'embaya:

—Pe ¿te'o'i p'uya? Dami xicje n'namhma ga haspahe ra hya'u to xpa menngahe. Dami ma te'o'i.

²³ Mi dahra Xuua, bi 'yena:

—Go guecä na bi mmanä pøngahya Isaías ngue bi 'yena: “Di m'mu'a n'na nc'ei ngue nts'edi di manä hya p'u ja ra dapo. Da 'yena: Dami nsähu ya, porque ya ni ma da ep'u ra Hmu”, bi 'yena.

²⁴ Nuya yø n'yohu bi ma bá nyäui ra Xuua, guehya yø m'menhni yø fariseo ya. ²⁵ Mahombi 'yännbaya, bi 'yembi:

—¿Pe hanja ngue guí øtra nxixya 'mø ngue hinga gue'e na ra Cristo, ni xingrá Elías, ni xingrá pøngahya dí xi'i?

²⁶ Mi dahra Xuua, bi 'yembyø ja'i:

—Nugä dí øtra nxixya conä dehe. Pe nuua dí 'buhmu, 'yo ua n'na nc'ei ngue hingui fadi te'o. ²⁷ Nugä dá 'bet'o, pe nuna dí xi'ahu da ep'u m'mefa na. Man'na tate na ngue nugä. ¿Hapu gue ga súcä tengu na?

²⁸ Gä guehya yø hya ja ua bi manä Xuua p'u ja ra hnini Betábara, man'na nguadi ra dathe Jordán mambi øtra nxixya.

Bi manä Xuua te'o na ra Jesús.

²⁹ Mi hyaxpuya, bi nu ra Xuua ngue mmap'u ra Jesús da zømp'u ha 'bäi. Bi xihyø ja'i p'uya, bi 'yembi:

—Nuna ra n'yohu bá ecua ya, guehna da hnøpa 'bøt'e naya. Tengutho ra de'yo thop'u ja ra nija ngue pa m'møt'e, di njarbu na. Porque guehna bá pen'Oja na, ngue di hojpa yø ts'oqui yø ja'i 'bui gä rá ngani nximhäi.

³⁰ Guehna dá mmangä 'mø dí xi'ahu naya ngue dí ena: “Nugä dá 'bet'o, pe bá ep'u man'na ra n'yohu tate ngue nugä. Porque hante ngue ga m'mucä, ya mi 'buhna”. ³¹ Nugä xquet'a hinmi pacä te'o na t'embi ra Cristo, pe bá 'benngui ngue ga xixyabi yø ja'i, 'ne ga japi gätho yø judío ngue da badi te'o na ra Cristo.

³² Mahømbi 'yenna Xuua:

—Dá nugä rä Espíritu Santo bí 'yε mahεts'i tengutho n'na rä paloma ngue bi zøp'u 'bähra Jesús ngue di n'youi. ³³ Nugä tobe hīnmi pacä te'o na rä Cristo, pε nu'mø mambä 'benngui ngue ga xixyabi yø ja'i conna dehe, Oja bi 'yengui: “Nuna rä n'yohu gui nnurpi ngue da zøhra Espíritu Santo p'u ja rá ya, guehna da japyø ja'i ngue di hatra ts'edi rä Espíritu Santo na”, bi 'yengui. ³⁴ Nguna dá nugä ya, janangue dadi jagä majuani ngue guehna rá Ts'unt'u Oja na.

Yø mudi xädi rä Jesús.

³⁵ Mi hyaxpuya, mahøn'a 'bup'u rä Xuua n'youi yoho yø xädi. ³⁶ Nu'mø mi nu ngue bi thop'u rä Jesús, rä Xuua bi 'yena:

—Nuna bá εcua ya, guehna bá pen'Oja ngue da nøpa 'bøt'e yø ja'i na, tengutho rä de'yo thop'u ja rä nija ngue pa m'møt'e.

³⁷ Nuna rä hya bi manna Xuua, mi zä mi 'yø'u yoho yø xädi, bi denna Jesús. ³⁸ Rä Jesús bi nyεgui, bi nu ngue ni thenni. Bi 'yembya ni denni:

—¿Te guí hommi ya?

Nu'u ni denni bi 'yembi:

—Ague grá xännbate, ¿hapu guí säya?

³⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ma ga mmähä, ga ut'aui.

Bi me p'uya, bi 'yuti hapu säya. Nu'a rä ora'a, ya mmap'u 'det'a xudi. Pε ja bá the'inde p'u bi zøni.

⁴⁰ Nuna n'na nc'ei bi 'yøde te mmanä Xuua, bi denna Jesús, guehna rä Andre rá n'yohu rä Bedu na. ⁴¹ Nuna rä Andre 'bexpi ma bá honná n'yohu Bedu. Bi 'yembi:

—Dá tingä'be rä Mesías —bi 'yembi.

Nuna rä Mesías i nne da ma ngue guehna rä Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi. ⁴² Nuna rä Andre p'uya, bi zixrá n'yohu p'u 'buhra Jesús. Pε mi nu rä Jesús, bi 'yembi:

—Gue'e grá Simu, rá ts'unt'u'i rä Jonás. Nuya gdi hu ngue grá Cefas, 'nε gdi Bedu ya.

Rä Jesús bi zixrä Lipe conna Natanael.

⁴³ Mi hyaxpuya, bi map'u ja rä häi Galilea rä Jesús. Hante ngue da ma, bi nthēui rä Lipe, bi 'yembi:

—Ma ga mmεp'u ga mmagä ague Lipe.

⁴⁴ Nuna rä Lipe, rä mmengu p'u ja rä hnini Betsaida. Xquet'a rä mmengu p'u na rä Andre 'nεhra Bedu. ⁴⁵ Nuna rä Lipe bi ma bá honna Natanael. Bi 'yembi:

—Dá tingä'be na rä n'yohu mmamp'u ja rä Maca Libro bi 'yotra Moisés da gue'u mi'da yø pøngahya. Guehna rá ts'unt'u rä José, nuna rä Jesús rä mmengu Nazaret.

⁴⁶ Mì dahra Natanael, bi 'yēna:

—Xip'u Nazaret, ɛua da zä da pømp'u n'na nc'ei ngue xtanho?

Bi 'yēnna Lipe p'uya:

—Gue mmexa gui nnu.

⁴⁷ Mì nu ra Jesús ngue mmap'u ra Natanael da guarbu 'bui, bi 'yēmbuya:

—Ya guí nnuhu ya, bá ɛcua n'na ra judío ngue majuaní xanho te ga 'yo, 'nɛ hinga fēhnitho.

⁴⁸ Ra Natanael bi 'yānnbuya, bi 'yēmbi:

—ɛHague go gni paqui?

Mì dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Conque nu'mø tobe himmaní zo'i ra Lipe ya, dí nnu'i 'mø guí 'bup'u 'bähra za ngue ra igo.

⁴⁹ Bi 'yēnna Natanael:

—Ague grá xānnbate, gue'e rá Ts'unt'u'i Oja. Gue'e rá dast'abi'i yø judío.

⁵⁰ Mì dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Hønt'a guí 'yɛc'ɛigui'a ya, ngue dí xi'i ngue dí nnu'i 'mø guí 'bup'u 'bähra igo ya. A nuyá, man'na xanhenni yø cosa guí nnu ya, para ngue man'na gdi padi xanho te'ogä.

⁵¹ Mahømbi 'yēnna Jesús:

—Majuani dí xi'ahu, guí nnuhu ngue da xohra c'amahets'i ya. Yø anxɛ Oja p'uya, ni ma ni 'yɛp'u 'bähra N'yohu bí 'yɛ mahets'i.

Bi nja n'na ra nthati p'u ja ra hnini Caná.

2 ¹ Rá hyu pa p'uya, bi nja n'na ra nthati p'u ja ra hnini Caná ngue ra häi Galilea. Xquet'a bi m'mup'u ja ra nthati rá mamá ra Jesús. ² Xquet'a bi ma mambita ra Jesús conyø xädi, ngue bi map'u ha bi nja ra nthati. ³ Mì guahra vino p'uya, bi 'yēmbí mamá ra Jesús:

—Bi guahra vino —bi 'yēmbi.

⁴ Ra Jesús bi 'yēna:

—Ague mamá, ɛhanja ngue go guí xic'a ya? Porque tobe hinguí sønna ora ngue tema hmɛya ga øt'ä.

⁵ Pɛ rá mamá ra Jesús bi 'yēmbyø ja'i nu'u 'uite:

—Dami 'yøt'e te gä da xi'ahu nu —bi 'yēmbi.

⁶ Mì jap'u 'dato yø mamohi ngue yø do. Gue'u di usa yø judío'u ngue po ra dehe ga nxu'ye yø ja'i. N'na ngu n'na'u p'uya häti goho 'däte ogue n'na ciento litro ra dehe. ⁷ Ra Jesús bi 'yēmbyø 'uite:

—Dami 'yushu ra dehe ya yø mamohi ja ua —bi 'yēmbi.

Bi yuspaya. ⁸ Ra Jesús bi 'yēmbi mahøn'a:

—A nuyá, hyaspau zits'u ra mmennigu ya, ngue da zä.

Bi hyaspabi p'uya. ⁹ Ra mmennigu p'uya, bi zä ra dehe ya xi gohi ngue ra vino. Pe hingu padī ha bá tha ra vino. Nu'u to bá ha ra dehe go padī hanja'u. Ra mmennigu p'uya bi zonha novio. ¹⁰ Bi 'yēmbi:

—Gätho yø ja'i, rá muditho di un'a ra vino xanho. Pe nu'u to si ra vino 'mø ya bi zi xangu, ya di un'na ra vino hinga njuani p'uya. Pe nu'i, man'na gue go xcá pestho ra hoga vino ngue rá nzegui.

¹¹ Nuna ya guehna rá mudi ra milagro bá ørbu ja ra hnini Caná ngue ra häi Galilea ra Jesús. Ja bi nequi p'u ngue maguec ra Jesús. Nu'u yø xädi p'uya, man'na bi 'yēc'ei ngue guehna ra Cristo na.

¹² M'mefa p'uya, bi map'u ja ra hnini Capernaum, ni n'youi rá mamá, co 'nehyø n'yohu, conyø xädi. Ja bá m'map'u njammī pa p'uya.

Ra Jesús bi 'yet'u mi mpä p'u thinnija.

¹³ Ya xmanguerpatho di nsännigo yø judío ngue ra pascua. Ra Jesús bi ma Jerusalén. ¹⁴ Nup'u thinnija p'uya, bi dimp'u'u mi pä yø ndani 'nehyø de'yo, 'nehyø paloma. Hup'u ja yø nthuts'i'u di pøspa yø menyu yø ja'i yap'u ni 'yēhe. ¹⁵ Mi nu te jap'u, bi fut'a n'na ra nthahi ra Jesús ngue bi hyøn'athi gätho'u mi mpä p'u thinnija. 'Da i me yø de'yo 'nehyø ndani. Nu'u madi pähyø menyu p'uya, bi c'uaspabi yø menyu, bi 'yennba yø mēxa. ¹⁶ Nu'u yø mäpaloma p'uya, bi 'yēmbi:

—Dami jücüi ya te ja ua. 'Yo gui nnøpa täihu ua ja rá ngu ma Papágä.

¹⁷ Nu'u yø xädi p'uya, bi zo yø mmui'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: “Ma ga 'becä ma te ngue dí nnu mansugä ni ngu”.

¹⁸ Nu'u yø hmu yø judío p'uya, bi 'yørpa ra nt'änni, bi 'yēmbi:

—¿Tema milagro gui 'yurcahe n'namhma ga pacähe ngue'mø majuanī Oja di 'da'i ra nt'edi'a te guí øt'e?

¹⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yēna:

—Dami hyømhmu häi ra nija ja ua, 'ne nhyu patho gda hēcä mahøn'a.

²⁰ Nu'u yø hmu yø judío p'uya, bi 'yēmbi:

—Nyote ma'dato njeya i nangra nija ja ua, 'ne go gui 'yēna ngue nhyu patho gdi hoqui mahøn'a.

²¹ Pe nu'a ra nija bi manna ra Jesús, gue'a rá do'yo bi ma ngue da thømmi. ²² Janangue nu'mø mi bennate p'u bi ma nt'ägui ra Jesús, bi zo yø mmui yø xädi'a te xi xifi. Bi badi ngue majuanī na ra hya mmanna Maca Libro p'uya, 'ne'a te xi manna Jesús.

Ra Jesús parpabi yø n'yomfēni yø ja'i.

²³ Nuna ra Jesús ya 'bup'u Jerusalén Gä i nja ra ngo ngue ra pascua. Xangu yø ja'i bi 'yēc'ei ngue guehna ra Cristo na, porque nnu yø ja'i ngue hinjonda zä da 'yøtyø milagro øtra Jesús. ²⁴ Pe nuna ra Jesús hīndi unna mmui ya yø ja'i ya, porque Gä patho te mbenyø ja'i. ²⁵ Himma hyoni to da xifi te ja rá n'yomfēni ra ja'i, porque pase te ja rá n'yomfēni n'na ra ja'i.

Ra Nicodemo bi nyau ra Jesús.

3 ¹ Bi m'mu'a n'na ra n'yohu ngue ra fariseo ni hu ngue ra Nicodemo. Guehna n'na ra hmu yø judío na. ² Bi ma n'na xui na ra Nicodemo bá nyau ra Jesús. Bi 'yɛmbi:

—Ague grá xännbate, dí pacähe ngue bá pen'na'i Oja ngue gui nxänngahe. Porque hinjonda zä da 'yøtyø milagro guí øt'e ngue'mø hinguí n'youi Oja.

³ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Majuani dí xi'i, ngue ra ja'i himma 'da'yo di m'mui, hinda zä da zo rá 'yɛ Oja.

⁴ Ra Nicodemo bi 'yänni ha ränja ra hya, bi 'yɛmbi:

—Pe xina ra hya guí mma, čha di njapi? čUa da zä ngue ma'da'yo hondi m'mu'a n'na ra daja'i? čUa da zä honda yurbu ja rá mmui rá mamá ngue ma'da'yo da mi?

⁵ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Majuani dí xi'i, jatho ngue da ma maxixyabi ra ja'i conna dehe 'nehra Espíritu Santo di unna 'da'yo te, janangue da zo rá 'yɛ Oja ra ja'i.

⁶ Numø ja bi mihra basi ra ja'itho rá papá, xquetho ngue ra ja'itho ra basi. Pe para ngue ma'da'yo di m'muhra ja'i, honda Espíritu Santo da zä da 'yøt'a. ⁷ 'Yo gadi 'yøtho na ra hya dí xi'i. Gätho yø ja'i ja ngue ma'da'yo di m'mui. ⁸ Guí padí ngue ndap'u bi zä 'yo ra ndahi, nup'u go nne di ma. Guí øde ngue di hi, pe hinguí padí ha ni 'yɛhɛ, ni xinguí padí ha ni ma. Njarbutho na ra Espíritu Santo di unna 'da'yo te ra ja'i ya, hinda nequi.

⁹ Mi dahra Nicodemo, bi 'yɛmbi:

—Hindí pacä hanja na ra hya guí mmanya.

¹⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Go grá xännbate p'u 'buhyø judío, 'ne hinguí pahna ra hya dí xi'i ya.

¹¹ Majuani dí xi'i, dí mmangähe'a te dí pahme. Nuna te dí nnuhe, guehna dadi jahe majuani na. Pe hinguí ec'eihu te dí mmangähe.

¹² Xi'mø ngue dí mmangä ya yø hya ja ngue di nja ua ja ra ximhäi, 'ne hinguí ec'eigahu, čgoma gue'mø ga xi'ahu'a te bí ja mahets'i gui 'yɛc'eigahu?

¹³ Hinjon xpa mmengbu mahets'i, hinda honda N'yohu bí 'yɛ mahets'i da zä da ma te bí jap'u, porque ja rá ngump'u'a. ¹⁴ Nup'u ja ra dapo, ra Moisés bi hoca n'na ra c'ɛya ngue ra t'ɛgui, bi 'bä'ma n'na ra za bi 'yɛts'i. Di njarbutho ra N'yohu bí 'yɛ mahets'i ya, i ja ngue da ma ma'bä'mi ra pont'i di ncuat'i. ¹⁵ Ja da thop'u, n'namhma ngue nu te'o gätho da 'yɛc'ei, hinda m'medi, sinoque di nja ra 'da'yo te para zantho.

Nuna Oja di mahyø ja'i 'bucua ja ra ximhäi.

¹⁶ Janjuani ngue di ma Oja yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi. Janangue bá penhua rá 'dants'unt'u ngue da du, n'namhma ngue nu to gä da 'yēc'ei na, hīndi m'mēdi, sinoque di nja ra 'da'yo te para zantho. ¹⁷ Nuna Oja, himbi benhná Ts'unt'u ua ja ra ximhäi ngue da menhna castigo yø ja'i. Sinoque bá penhua ja ra ximhäi ngue da yanyø ja'i.

¹⁸ Nu to gä ēc'ēibi rá Ts'unt'u Oja, ya hīnda ma ra castigo. Pe nuya yø ja'i hīngui ēc'ēi, ya da ma ra castigo ngue hīngui ēc'ēibi rá 'dants'unt'u Oja. ¹⁹ Porque rá Ts'unt'u Oja bá ēcua ja ra ximhäi, a nuya yø ja'i hīngui ēc'ēi ya, gue'a di ma masentencia yø ja'i'a. Tengutho n'na ra nyot'i di nēqui gätho yø cosa, njarbutho naya, bi japi bi bahyø ja'i ngue ja yø ts'oqui. Pe hīngui nnu manho yø ja'i nuya sifi ngue ja yø ts'oqui, porque xants'o te øt'e. ²⁰ Nu to gä øtra nts'o hīngui nnepe da fādi te øt'e. Janangue hīngui nnu manho brá Ts'unt'u Oja, 'nē hīngui nne da guarbu ha ya. ²¹ Pe nuya yø ja'i 'yo manho, cuarbu ha ya rá Ts'unt'u Oja. Porque nnepe da fādi ngue gue'a rá pähä Oja ørpabi yø ja'i.

Nuna ra Xuua bi 'yøtra nxixya, høn'a mma hanja ra Jesús.

²² M'mēfa p'uya, bi mähä yø xädi ra Jesús, i mpa p'u ja ra häi Judea. Ja bá m'mup'u njammī pa, ja bi ma maxixyabi p'u yø ja'i. ²³ Nuna ra Xuua xquet'a mī øtra nxixya p'u ja ra häi Enón, ha di ntøt'ui ra häi Salim, porque xangu yø dehe pop'u. Ja bí ep'u yø ja'i ngue di xixyabi. ²⁴ Tobe him manī ma fādi ra Xuua 'mø mī nja naya.

²⁵ Nu 'da yø xädi ra Xuua, bi njun'mahyaui 'da yø judío ngue ndana man'na xanho ra nxixya øt'e. ²⁶ Bi ma da xihra Xuua p'uya, bi 'yēmbi: —Ague grá xännbate, nuna ra n'yohu gá man'a m'met'o, guehna gá nyaui nu man'na nguadi ra dathe Jordán, nuya gä nī map'u yø ja'i badi xixyabi ya.

²⁷ Bi 'yēnna Xuua p'uya:

—Nuna Oja, ya xpá nzännbi n'na ngu n'na ndana gue'a tate ngue mī'da. ²⁸ Ya gá 'yøseh te dá mangä m'met'o, ngue hīnga guecä drá Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi. Sinoque bí ma ma'bet'ogä hante ngue da ē'a. ²⁹ Xi'mø ja ngue di nthata n'na ra n'yohu, da ma ra hmute p'u 'bührä ndø. Nu'a rá amigo ra n'yohu p'uya, 'bäp'u ngue øde te mma, di johya ngue ya da mē rá ndø ra hmute. Di njadä p'uya, dadi johya ngue dí ma yø ja'i p'u 'bührä Jesús. ³⁰ A nuna, man'na di bahyø ja'i ngue tate na, nugä man'na gdä cocä häi.

Bi manna Xuua ngue bí 'yē mahets'i ra Jesús.

³¹ Nuna bí 'yē mahets'i, tate na ngue gätho. A nu ra ja'i ngue ra mmengu ua ja ra ximhäi, ya ra mmengu ua'a, 'nē mmanyø cosa ja ua ja ra ximhäi. Pe nu'a bí 'yē mahets'i tate'a ngue gätho. ³² 'Nē i mma te bi

nnup'u mahets'i. Nu'a ra hya bi øde, gue'a mman'a. Pe hinjongui ec'ei na ra hya i mma. ³³ Pe nuya yø ja'i bi 'yec'ei na ra hya na, guehya haxa njuani ngue majuani te bi man'Oja conná nguehna ra hya øde i hma. ³⁴ Nuna ra Jesús bá pen'Oja, rá hya Oja mmanna. Hinha rá nzegui di hatra ts'edi ra Espíritu Santo ra Jesús. ³⁵ Nuna ra Papá di mahrá Ts'unt'u, 'ne bi unná ts'edi ngue di manda'a te gä ja ya. ³⁶ Nu ra ja'i da 'yec'eibi rá Ts'unt'u Oja ja ra 'da'yo te para zantho. Pe nu'a hingui ec'eibi rá Ts'unt'u Oja, hinda nthui ra 'da'yo te ra ja'i, sinoque gue'a ra castigo da ja Oja da zäui.

Ra Jesús bi nthui n'na ra xisu ngue ra mmengu Samaria.

4 ¹ Bi bahyø fariseo ngue xangu yø xädi di petra Jesús, 'ne man'na xangu yø ja'i di xixyabi ngue ra Xuua. ² Pe hingo di jase ra nxixya ra Jesús, sinoque gue'u yø xädi di xixyabi yø ja'i. ³ Mi bahra Jesús ngue ya fadi te øt'e, bá ep'u Judea ngue i ma Galilea.

⁴ Mi ma p'uya, ja ngue dani nthop'u ja ra häi Samaria. ⁵ Ni ma da zomp'u ja ra hnini Sicar ngue ra häi Samaria, ja orbu n'na rá häi ra Jacob, nuna bi unná ts'unt'u José. ⁶ Nuna ra xequi na, jap'u n'na ra poso ngue t'embu bi hocra Jacob. Ra Jesús ya xpí yäp'u ja ra 'yu, bi mip'u ja ra poso. Ya 'dato nde'a ra ora'a. ⁷ Ya mi hup'u 'mø mi zø'a n'na ra xisu ngue ra mmengu Samaria, ni 'yehra 'yai. Ra Jesús bi 'yembi:

—Daqui ts'u ra dehe ga si —bi 'yembi.

⁸ Ya xi map'u bí ja ra hnini yø xädi ra Jesús ngue da tänna hme da zi. ⁹ Nu'u yø judío di nnu man'ui yø mmengu Samaria, janangue nu'mø mi 'yähra dehe ra Jesús, ra xisu bi 'yembi:

—¿Hanja? Nu'i grá judío, 'ne guí äcra dehe guí si. A nugä p'uya drá mmengugä Samaria.

¹⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nu'mø ngue gdi padi te di un'Oja ya, oque gdi padi te'o na ä'i ra dehe da zi, nu'i p'uya gui 'yäcra dehe gui si. A nugä p'uya ga 'da'i ra dehe di unna 'da'yo te.

¹¹ Mi dahra xisu, bi 'yembi:

—Aque zi'ue, pe hin'yu te gdi 'yähra dehe ngue xanhye ra poso. ¿Ha gui hya'a ra dehe di unna 'da'yo te gui 'daqui? ¹² Nuna ma mboxitahu ra Jacob, bi zogahe na ra poso ja ua. Ja mi tuxua ra dehe mi si'a. Bi zi yø basi co 'ne'u yø mbo'oni mi si, bi zi ra dehe. ¿Ua ma da'i ngue nu'a ya?

¹³ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu gätho yø ja'i da zi ra dehe ja ua, mahondi ntuthe. ¹⁴ Pe nu ra ja'i da zi ra dehe ga ungä, hinjam'mø di ntuthe. Porque ra dehe dadi ungä, tengutho 'mø dí pøhra dehe mbo rá mmui ra ja'i da zi ngue di unna 'da'yo te para zantho.

¹⁵ Mi dahra xisu p'uya, bi 'yembi:

—Ague zi'ue, dami 'dajna ra dehe guí mma, n'namhma ngue ya hinni mantho ga ntuthegä. 'Ne ya hinni mantho ga ma ɛcä ra 'yai ua ja ra poso ja ua.

¹⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ga 'yo, bá si ní damme, bá ɛcua p'uya.

¹⁷ Mi dahra xisu p'uya, bi 'yena:

—Hinjo'o ma damme.

Ra Jesús bi 'yembi:

—Nu'a guí mmanya, majuani'a ngue hinjo'o ní damme. ¹⁸ Porque ya rá cút'a ní damme xcä m'muhmi. A nu'a guí 'buhmi ya, hingni ndø'a. Ja dí nɛqui p'uya ngue majuani guí mma.

¹⁹ Bi 'yenna xisu 'mø mí 'yøde te sifi:

—Ague zi'ue, nup'u nnä bəngä, ɛna gue gue'e n'na rá pəngahya Oja.

²⁰ Nuya ma mboxitagähe yø mməngu Samaria, mí thane Oja ua ja ra nyuni ja ua. Pɛ nu'ah ngue gyø judíoh, guí ɛhm ngue nup'u Jerusalén, gue'a ra xɛqui ja ngue dí thane Oja'a.

²¹ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Dami 'yɛc' ɛiguí grá xisu, porque da 'yɛhra ora ngue gui thaneh ra Papá, pɛ himma hyoni guá ɛhm ua ja ra nyuni ja ua, ní xinga guɛp'u Jerusalén dí ja ngue 'be guí mmähä. ²² Nu'u yø mməngu Samaria hingui pa Oja i thane'u. Pɛ yø judío i pa Oja i thane. Porque Oja bi zänni ngue da pøn'a n'na nc'ɛi ra judío ngue dra yante. ²³ Pɛ da 'yɛhra pa, 'nɛ ya guehra ora ja p'uya, ngue nu'u majuani da danne ra Papá, pɛ gue majuani ngue yø mmui da ndanne. Guehna nnepra Papá da 'yøt'e te'o ngue da danne naya. ²⁴ Nuna Oja, hindi nɛqui na ngue hin'y rá do'yo. A nu'u yø ja'i thane Oja, pɛ gue majuani ngue yø mmui da ndanne.

²⁵ Mi dahra xisu p'uya, bi 'yena:

—Nugä dí padí ngue ja ngue da ɛhra Cristo dí ndast'abi ua. Nu'mø bä ɛhna p'uya, go da ma xanho hanja gätho na.

²⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu'a ra Cristo guí mmanya, go gucä'a ya.

²⁷ Mente mman'a p'uya, bi zøhyø xädi. Di 'yøtho'u p'uya ngue bi dimp'u mí yauí n'na ra xisu ra Jesús. Pɛ hinjombi 'yänni hanja te'be'a maði nxifi. ²⁸ Nuna ra xisu p'uya, bi zop'u rá ts'øye, bi map'u ja rá hnini. Bä xihyø mməngu, bi 'yembi:

²⁹ —Mmähä ga ma nuh n'na ra ja'i bi xiqui te gätho xtä øt'e. Nthambenitho ngue guehna ra Cristo na.

³⁰ Bi nɛxyø ja'i p'u ja ra hnini bi zømp'u bi 'buhra Jesús. ³¹ A nu'u yø xädi ra Jesús bi 'yembi:

—Ague grá xännbate, dami nsihmɛ ya.

³² Pɛ ra Jesús bi 'yena:

—Nugä jaga n'na ra cosa ga si. Nuna ra cosa na, hinguí pahmu na.

³³ A nu'u yø xädi p'uya dí n'yembi n'na ngu n'na:

—Rá nʒegui 'bui to ya xa 'uini.

³⁴ Pe rá Jesús bi 'yembyø xädi:

—Entho dí sihmegä 'mø dí ørpabi rá pähä'a bá pengui, 'ne ga juarpabi rá 'befi bi 'daqui. ³⁵ Guí emhma ngue mangoho zana di 'bedi di nja ra nsofo. Pe nugä dí xi'ahü, dami hyanthu yø ja'i bá ecua. Hinni mantho ga huxhu ra pa, ya da 'yec'eigä yø ja'i. ³⁶ Nu'a xofo da hyannä nzäbi. Di njarbutho rá ja'i di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'yec'eigä ya, xquet'a da hyannä nzäbi. A nu'u yø ja'i ec'eigä di nja ra 'da'yo te para zantho. Janangue nu'a to di du'mra hya, 'ne'a to di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'yec'eigä, 'da gui johyatho. ³⁷ I t'en'a rá hma: “N'nan'yo'a tuhu, n'nan'yo'a xoqui”. ³⁸ Nugä dí e'ahü ngue güi hathu rá ts'edi yø ja'i ngue da 'yec'eigä. Pe gdi mähä p'u hapu ya xa tho'a n'na rá mamhya. Nu'a rá hya bi du'mi bi man'u, go güi hathu rá ts'edi yø ja'i na rá hya bi xifi.

³⁹ Co nuna rá hya bi manna xisu, xangu yø mmengu Sicar ngue rá häi Samaria bi 'yec'ei rá Jesús. Porque bi 'yenna xisu: “Bi xiqui te gätho xtä øt'e”, bi 'yena. ⁴⁰ Mi zøhya yø mmengu p'u ja rá häi Samaria, bi xihra Jesús ngue di n'oxpu ha bí 'bui. Janangue bi m'mup'u nyo pa rá Jesús. ⁴¹ Xangu mi'da yø ja'i bi 'yec'ei 'mø mi 'yø'a rá hya pønnä ne rá Jesús.

⁴² Ya t'embra xisu p'uya:

—A nuya dí ec'eigähe ya, pe hinga hont'a rá hya gá xicje nnä ec'eigähe ya, sinoque ya dí øsehe rá hya mmanya. 'Ne dí pahme njuani ngue guehna rá Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi na, 'ne guehna rá yante ua ja rá ximhäi na.

Rá Jesús bi 'yøthebi rá ts'unt'u n'na rá n'yohu.

⁴³ Mi tho'a nyopa p'uya, bi thop'u Samaria rá Jesús, i mpa p'u ja rá häi Galilea. ⁴⁴ Porque ya xi manse rá Jesús ngue n'na rá pøngahya Oja hingui hnu mansu p'u ja rá xequi bi m'mui. ⁴⁵ Nu'mø mi zømp'u Galilea, bi nu manho yø mmengu p'u, porque 'nehya ya xi ma rá ts'ännigo ngue rá pascua bá njap'u Jerusalén. Ya xi nurpi te xi 'yørbu ja rá ngo.

⁴⁶ Bi mengra Jesús, i map'u ja rá hnini Caná ngue rá häi Galilea, nup'u bá øt'e ngue bi gohi ngue rá vino rá dehe. Nuna n'na rá n'yohu ngue rá mmengu Capernaum i ja rá 'befi xanhets'i, di mpehmi rá gobierno. I si n'na rá ts'unt'u madi hyenni. ⁴⁷ Nuna rá n'yohu p'uya bi 'yøde ngue ya bi zøp'u Galilea rá Jesús, xpí 'yē'a Judea. Bi ma bá nu p'uya, bá äpra mate ngue da ep'u ja rá ngu da 'yøthebi rá ts'unt'u, porque ya ja ngue da du. ⁴⁸ Rá Jesús bi 'yena:

—Nu'mø ngue hingdi nnuhu yø milagro dí øt'ä, ya hingui 'yec'eigahü.

⁴⁹ Nuna rá n'yohu p'uya bi 'yembra Jesús:

—Ague n'yø, 'yørcä rá mate mme nts'edi, 'ne da du ma ts'unt'u.

⁵⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ni ma ni ngu ya. Nu ni ts'unt'u guí mma, ya bi zä ya.

Nuna ra n'yohu p'uya bi 'yɛc'ei te bi manna Jesús. Bi ma rá ngu.

⁵¹ Nu'mø ni ma da zonná ngu ra n'yohu p'uya, bi ma yø hmiqúi di c'at'ui, bi 'yɛmbi:

—Ya bi zä ni ts'unt'u —bi 'yɛmbi.

⁵² Nuna ra n'yohu p'uya bi 'yänni temä ora bi zä. Bi t'ɛmbuya:

—Comma yoto nde mände bi bønna pa mi n'youi.

⁵³ Bi bɛn'a ra n'yohu p'uya ngue gue'a ra ora bi manna Jesús ngue ya bi zä na rá ts'unt'u mi u. Gätho'u to 'bup'u ja rá ngu p'uya, gä bi 'yɛc'ei ra Jesús. ⁵⁴ Nguna bi 'yør'mø mambá pengbu Judea ra Jesús. Ya rá yondi na ra hmɛya bi 'yørbu ja ra häi Galilea p'uya.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohu tudyø gua.

5 ¹ M'mefa p'uya, bi nsännigo yø judío. Janangue nuna ra Jesús bi ma Jerusalén. ² Nup'u Jerusalén pop'u n'na ra dehe guí nhuti conna hya ngue ra ebreo “Betesda”. Pop'u jonna goxthi guí nhuti ngue rá Goxthi yø De'yo. Ja jap'u cut'a yø 'døscuangu di thesra dehe. ³ Nup'u ja yø 'døscuangu ja 'bomp'u xangu yø dārquɛhi. 'Bomp'u yø xädä, 'bomp'u'u xannunts'i, 'bomp'u'u tudyø gua. I tømí ngue di 'yanna dehe. ⁴ Porque njandyatho mi sò'a n'na ra anxɛ ngue anna dehe p'u po. Nu'a ra dārquɛhi rá mudi da yurbu ja ra dehe 'mø bi 'yani, da zä ndana bi zä man'u di hɛmbi. ⁵ Mi 'bemp'u n'na ra n'yohu ngue ya n'näte ma'de'ma hyato njeya madi hyenni. ⁶ Nu'mø mi nu ra Jesús ngue 'bemp'u, bi badi ngue ya rá ya'atho yø pa madi hyenni. Bi 'yännbuya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí nne da zä'i n'yø? —bi 'yɛmbi.

⁷ Mi dahra dārquɛhi p'uya, bi 'yɛna:

—Ague n'yø, hinjo'o to di cujhnu ja ra dehe 'mø bi 'yani. N'na ndi ngu n'na ndi dí ɛna ngue ga cunhnu ja ra dehe 'mø bi 'yani, n'nan'yo'a ni 'bet'o.

⁸ Bi 'yɛmbra dārquɛhi ra Jesús:

—Dami nanguí. Caxni fidi, ni ma.

⁹ 'Bexque'a ra ora'a p'uya, bi zä ra dārquɛhi. Bi gaxrá fidi, bi ma. Pɛ ra pa ngue ra ts'äya'a ra pa bi n'øthe ra Jesús. ¹⁰ Nuya yø hmu yø judío p'uya, bi 'yɛmbra n'yohu mi'u:

—Hinda zä guí caxni fidi ya, porque ra ts'äya ra pa ja p'uya.

¹¹ Bi 'yɛnna n'yohu p'uya:

—Nu'a ra n'yohu bi 'yøthegui, gue'a bi xiqui ngue ga caxma fidi, ga mma.

¹² Bi t'ännbuya, t'ɛmbi:

—¿Te'o na ɛn'i guí caxni fidi, guí mma?

¹³ Pɛ nuna ra n'yohu p'uya, hingui padi te'o na xi 'yøthe, porque xangu yø ja'i 'yop'u, 'nɛ ya xi ma ra Jesús. ¹⁴ M'mefa p'uya, nuna ra n'yohu xi 'yøthe ra Jesús bi nthɛui p'u ja ra nija. Bi 'yɛmbuya:

—Ya bi zä'i n'yø. Pɛ 'yo nimantho guí øtrā ts'oqui, n'namhma ngue him man'na guí mma man'ua.

¹⁵ Nu'mø mi 'yø'a te bi sihnā rā n'yohu xi t'øthe, bi ma bá xipyø hmu yø judío ngue guehnā rā Jesús xi 'yøthe. ¹⁶ Janāngue bi mudi honnbabi rá gua rā Jesús, porque t'embī ngue di mpetho 'mø rā pa ngue rā ts'äya.

¹⁷ Pɛ rā Jesús bi 'yɛnā:

—Da guehma Papágä di mpetho asta guehya, da guecä p'uya dadi mpefi.

¹⁸ Nuna rā hya nā p'uya, guehnā ga nne yø hmu yø judío ngue da hyo. Porque t'embī ngue hinga høndra pa ngue rā ts'äya hinguí supí, sinoque di upi ngue i mma ngue 'da'iguui Oja, ngue mma ngue Oja rá Papá.

Bi 'yuhrá ts'edi rá Ts'unt'u Oja.

¹⁹ Mī nya rā Jesús, bi 'yɛnā:

—Majuani dí xi'ahu ngue rá Ts'unt'u Oja hinda zä te da jase. Tengutho nnurpi øtrā Papá, gue'a øt'a. Janāngue nu'a te øtrā Papá, xquet'a gue'a øtrā Ts'unt'u'a. ²⁰ Nuna rā Papá di mahrā Ts'unt'u 'nɛ uti te gä øt'e. A nuyá, man'na xta nhenni mi'da da 'yudi, asta gadi 'yøthohu 'mø gā nuhu. ²¹ Nuna rā Papá, øt'e ngue di bennate yø ánima. Njarbutho rá Ts'unt'u Oja ya, nu to da nepe di bennate, da 'yøt'e. ²² Nuna rā Papá hinjonni ja'i di sentencia nā. Nu'a rá Ts'unt'u go bi unnā ts'edi ngue go da zānna sentencia'a. ²³ Porque nnepe ngue go da hnu mansu nā rá Ts'unt'u, tengutho ga hnu mansu rá Papá. Nu'a hinguí nnu mansu brā Ts'unt'u Oja, ya himma juani ngue nnu mansu brā Papá bá penhni.

²⁴ Majuani dí xi'ahu, nu rā ja'i ørpabi masu rā hya dí mmangä, 'nɛ ɛc'ei'a to bá penngui, ya ja rā 'da'yo te para zantho rā ja'i. Ya hinda ma rā castigo. Ya bi mpommi rā sentencia mi ja, ya ja rā 'da'yo te para zantho. ²⁵ Majuani dí xi'ahu, da 'yɛhra ora di nja te dí mma, 'nɛ ya da guehra ora ja p'uya. Nu yø ja'i 'buhya tengutho 'mø ya xandu, pɛ nu'mø bi 'yøhra hya mmannā Ts'unt'u Oja 'nɛ da 'yɛc'ei, ya di t'unna 'da'yo te. ²⁶ I ja rá ts'edi rā Papá ngue di unna 'da'yo te yø ja'i. Njarbutho rá Ts'unt'u ya, bi unnā ts'edi ngue di unna 'da'yo te yø ja'i. ²⁷ 'Nɛ bi unnā ts'edi ngue go da zānna castigo'a, porque gue'a rā N'yohu bí 'yɛ mahets'i'a. ²⁸ 'Yo gadi 'yøtho nā rā hya dí xi'ahu. Porque da 'yɛhra ora ngue nu'u xandu, da 'yø'mø bi zo'a rá Ts'unt'u Oja. ²⁹ Da pømp'u da nt'ägui. Nu'u xā n'yo manho, di bennate ngue ma'da'yo di m'mui. A nu'u xā n'yo mants'o, di bennate ngue da ma rā castigo.

Bi nepe da bahyø ja'i ngue ja rá ts'edi rā Jesús.

³⁰ Nugä hinda zä ga sänse te ga øt'e. Ga øt'ä rā ts'ut'abi, pɛ gue ma'bejpagui. Nu te ga sännä di nja, gue'a di nja'a, pɛ gue da gue'a ni 'yup'u. Hinda zä ga sänse te ga øt'e. Nu'a te nnumanho ma Papá bá penngui, gue'a ga øt'a. ³¹ Nu'mø dadi jase majuani te dí mmangä, 'yogui

'yɛc'eigahɐ 'mø. ³² Pɛ 'bɛ hman'na di ja majuanɪ te'ogä. 'Nɛ dí pacä ngue majuanɪ te gä mmanna connä ngueque. ³³ Conque gä 'yɛthɐ to bá ørpa ra nt'änni ra Xuua. Nuna p'uya, nu'a te ra hya bá ma, gä majuanɪ. ³⁴ Pɛ nugä himma hyoni ngue toni ja'i di ja majuanɪ te dí mmangä. Nu'a ra hya bi manna Xuua connä ngueque, gue'a dadi bɛn'nahɐ'a ya, n'namhma ngue gui 'yɛc'eihɐ na ra hya na, 'nɛ guehna gdi nyamhma na. ³⁵ Nuna ra hya bi manna Xuua, tengutho n'na ra nyot'i ngue di petyø 'uɛ, ja gä mpetihɐ p'ɛ bi nya'a. Gä johyahɐ n'na ts'uquits'ɛ ngue te bi ma. ³⁶ Pɛ nugä, nuya yø hmɛya dí øt'e ngue hinjonda zä da 'yøt'e, guehya di ja majuanɪ te dí mmangä ya. Nuna ra hya bi manna Xuua, zits'utho na. Nuya yø hmɛya dí øt'ä, ma Papá di 'bejpi ngue ngu'a ga øt'e. Ja di nɛqui p'uya ngue majuanɪ bá penngaguɪ ma Papá. ³⁷ Nuna ma Papá bá pennguɪ, go di ja majuanɪ te dí mmangä na. 'Nɛ hinga como quiera guí ørpahɐ ra hya na. Porque hinjam'mø guí nnuhɐ na. ³⁸ Pɛ nuna rá hya bá penhni, hinguí nne gui 'yøhmɐ. Porque hinguí nne gui 'yɛc'ei te dí xi'ahɐ, 'nɛ nugä rá m'menhni gä ra Papá. ³⁹ Nu'ahɐ gadi ja ndummui gadi xähmɐ ra Maca Libro guí cahɐ, porque ja guí nne gui timhmɐ p'ɛ hanja ngue ja na ra 'da'yo te para zantho i ja. Conque nuna ra Maca Libro gadi xähmɐ, nu'a to mmanna hya nt'ot'i p'ɛ, go guecä'a. ⁴⁰ 'Nɛ hinguí nne gui 'yɛc'eigahɐ, n'namhma ngue di nja'ahɐ ra 'da'yo te. ⁴¹ Nugä hindí honi to da 'yɛsqui. ⁴² Nugä dí padɪ ngue hin gadi mahmɐ Oja. ⁴³ Nugä, ma Papá bá pennguɪ, pɛ hinguí ɛc'eigahɐ. Nu'mø toni n'yohɐ da ɛhɛ ngue rá hyasɛ da ma, man'na go guí ɛc'eihɐ'a p'uya. ⁴⁴ Hague da nzä gui 'yɛc'eigahɐ ngue'mø gadi nnu manhosɛ n'na ngu n'na'ahɐ, 'nɛ hinguí honi ha dí nu manho'ahɐ Oja. ⁴⁵ 'Yo guí ɛna ngue go ga yap'ahɐ p'ɛ ha 'buhma Papá. Nu'a, hin'na'a. Nu'a di yap'ahɐ, gue'a ra Moisés guí ɛna ngue guí nnøxu'a ya. ⁴⁶ A nu'mø gdi ɛc'eihɐ na ra hya bi manna Moisés, xquet'a 'nɛcä gui 'yɛc'eigahɐ 'mø. Porque bi 'yotra hya p'ɛ ja ra libro ra Moisés ngue i mma te'ogä. ⁴⁷ Pɛ nu'mø hinguí ɛc'eihɐ na ra hya bi 'yotra Moisés, ɛhague da nzä gui 'yɛc'ei te dí xi'ahɐ 'mø?

Ra Jesús bi 'yøt'e ngue bi nsihmɛ cɛt'a mahuahɪ ma'yohɐ.

6 ¹ M'mɛfa p'uya, nuna ra Jesús bi 'dasra zabi Galilea, nuna ja man'na rá thuhɐ, ni hu ngue Tiberias. ² Xandøngu yø ja'i bi dɛnni, porque nnu yø ja'i ngue øthe yø dārquɛhi. ³ Bi map'ɛ bí ja n'na ra nyuni ra Jesús, ja i mmihmi p'ɛ yø xädi. ⁴ Ya xma nguerputho di nsännigo yø judío ngue ra pascua. ⁵ Mi nu ra Jesús ngue xandøngu yø ja'i mmap'ɛ ni dɛnni, bi 'yɛmbra Lipe p'uya:

—ɛHapɐ ga tähmɐ ra thuhmɛ da zi ya yø ja'i bá ɛcua ya?

⁶ Nguna bi xifi, porque nne da nu te da manna Lipe. A nuna ra Jesús ya padɪ te ja ngue da 'yøt'e. ⁷ Pɛ ra Lipe bi 'yɛna:

—Nu'mø ngue da thänna thuhme'a te di mporta yo ciento ma pa ra nzäbi, händi zudi ngue da zi 'da'i zits'u yø ja'i.

⁸ Nuna n'na nc'ei yø xädi ra Jesús, guehna ra Andre rá n'yohu ra Bedu. Bi 'yena:

⁹ —'Bucua n'na ra ts'unt'u ha cut'a yø thuhme 'ne yoho yø hua. Pe hapu gue da goxna, xandøngu yø ja'i 'bucua —bi 'yembi.

¹⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Dami xihmu yø ja'i ngue gä da mi.

Comma cut'a mahua hi yø ja'i bi mip'u ja ra 'batha. ¹¹ Nuna ra Jesús bi hyan'u cut'a yø thuhme, bí ja mammadi Oja. M'mefa p'uya, bi unyø xädi ngue di darpí gätho yø ja'i da zi p'u hudi. Xquet'a ngut'atho yø hua bi darpabi yø ja'i da za. Bi nsahua yø ja'i hont'a hangü bi ne bi za.

¹² Nu'mø mi nniya yø ja'i, bi 'yembyø xädi ra Jesús:

—Dami pethu yø thuhme bi bongui, n'namhma ngue hinte di n'untho.

¹³ Cut'a nthuhme bi ma nseni ngue bi zi yø ja'i. Nu'u bi bongui, 'de'ma yo canasta yø thuhme bi bongui. ¹⁴ Mi nu yø ja'i ra milagro bi 'yotra Jesús, bi 'yenyø ja'i p'uya:

—Majuani ngue guehna rá pøngahya Oja mí ja ngue da ecua ja ra ximhai na.

¹⁵ Bi zänyø ja'i p'uya ngue xta nzixra Jesús, xti japa nts'edi ngue di ndast'abi. Pe nu'mø mi badi te sänyø ja'i p'uya, bi zop'u yø ja'i ra Jesús, bi ma mayá ra nyuni.

Bi n'yo maxøts'e ra dehe ra Jesús.

¹⁶ Nu'mø mi dahra nde, nu'u yø xädi ra Jesús bi map'u brá ja ra zabi.

¹⁷ Pe ra Jesús hinni zorpü 'buhyo xädi, 'ne ya bi nxui. Nu'u yø xädi p'uya, bi yut'a n'na ra barco, bi ma ngue di 'dasra dehe da zømp'u ja ra hnini Capernaum. ¹⁸ Bi müdi bi n'yo n'na ra ndonthi p'uya, bi nangyø fænth. ¹⁹ Nu'mø mi n'yo'a cut'a o 'dato kilómetro p'u ja ra dehe, bi nu p'uya ngue mmap'u ra Jesús da guatra barco, ní 'yo maxøts'e ra dehe. Bi nsu'u yø xädi p'uya. ²⁰ Pe ra Jesús bi 'yembi:

—Go guecä. Oguí suhu —bi 'yembi.

²¹ Nu'u yø xädi p'uya, ra ndi johya ngue ya mmap'u ra Jesús, da zømp'u ja ra barco. N'na zihmantho bi zøn'a nnengui hapu mani ma p'uya.

Yø ja'i emmei honna Jesús.

²² Mi hyaxpuya, nuya yø ja'i xpí gop'u man'na nguadi ra dehe ya padi ngue hõnda n'na ra barco mi jap'u, gue'a bi 'yo yø xädi ra Jesús. Pe ra Jesús bá cohi. ²³ Ya himma ya'atho p'uya, bi zø hmi'da yø barco bá nexpu ja ra hnini Tiberias, bi zøp'u ja ra xequi bi ja mammadi Oja 'mø bi 'uinyø ja'i. ²⁴ Nuya yø ja'i ya, mi nu ngue hinjo'o p'u ra Jesús, ni

xinga guehyø xädi di 'bup'u. Bi 'yo'u yø barco bi zø p'uya, bi ma da homp'u Capernaum.

Nuna ra Jesús, guehna ra hme di unna 'da'yo te na.

²⁵ Mi zøm man'na nguadi ra zabi yø ja'i p'uya, ja ni dimp'u ra Jesús. Bi 'yännbaya, bi 'yembi:

—Ague grá xännbate, ðha bi nja guí søcua ya?

²⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Majuani dí xi'ahu, guí honja ya, porque ngue gá nsihme 'ne gá nniyah. Hingue masque gni hyonja ngue di tinni mmuihu hanja ya yø hmeya dí øt'e. ²⁷ 'Yo 'be go gadi ja ndummui ha gdi timhmua'a ra hme da thogui. Sinoque dami ja ndummui ha gdi timhmua'a ra hme di nja para zantho, nuna guehna di 'da'ahu ra 'da'yo te na. Nuna guehna ra hme di 'da'ahu ra N'yohu bí 'ye mahets'i na. Porque nuna Oja ra Papá, guehna bi 'dacä ra ts'edi ngue ngu'a ga øt'e.

²⁸ Bi t'ännbaya, bi t'embi:

—ðTe 'be'a ja ngue ga øt'ähe p'uya para ngue da numanho Oja ya yø hya nneque ga øt'ähe?

²⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu'a ra hya nne Oja gui 'yøthu, gue'a ngue gui 'yec'eihu'a to bá penhni.

³⁰ Bi t'embuya:

—ðTema hmeya gui 'yøt'e ga nnugähe, n'namhma ja ga ec'eiahe p'uya? ðTe 'be'a da zä gui 'yøt'e? ³¹ Conque ma mboxitahu, bá nsihme p'u bí ja ra dapo, tengutho nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: “Nuna ra Moisés bi unyø ja'i ra hme bí 'ye mahets'i”, i enna hya.

³² Mi nya ra Jesús, bi 'yena:

—Majuani dí xi'ahu, nuna ra Moisés hingo bi unna hme bí 'ye mahets'i na, sinoque guehna ma Papägä bi un'a. 'Ne guehna majuani ngue di 'da'ahu ra hme bí 'ye mahets'i na. ³³ Porque nu'a ra hme di un'Oja, gue'a bí 'ye mahets'i'a, guehna di unna 'da'yo te yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi.

³⁴ Bi t'embuya:

—Ague grá hmu, zant'a gui 'dacje na ra hme guí mmam'mø.

³⁵ Mi dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Nugä guecä'a ra hme di unna 'da'yo te. Nu ra ja'i da denngagui, hinjam'mø di ntuma nthuhu. Nu'a da 'yec'eigui, hinjam'mø di ntuthe.

³⁶ Pe ya dí xi'ahu ngue hinguí ec'eigahu, madague'a guí nuhu te dí øt'e.

³⁷ Nu'u yø ja'i bi dácä ra Papá tenngä'u. Nu'u to tenngui, hinjonda 'yembi: “'Yo gui tenngui”. ³⁸ Porque himbi 'benngä mahets'i ngue da gue'a te ma pähäse ga øt'e, sinoque dá ehø ngue ga ørpabi rá pähä'a to bá penngui. ³⁹ Pe nu'a te rá pähä ma Papá bá penngui, i nne'a ngue nu'u yø ja'i bi däqui, hinjondi m'medi, sinoque ga øt'e ngue di bennate 'mø ra pa rá nzegui. ⁴⁰ Nu'a te rá pähä'a to bá penngui, guehna ngue di nja

ra 'da'yo te para zantho te'o gä da badi te'o'a rá Ts'unt'u Oja 'ne da 'yɛc'ɛi. Nügä ga ɔt'e ngue di bennate 'mø ra pa rá nɛgui.

⁴¹ Gue'a ga nzahyø judío na ra hya bi manna Jesús, di ɔpi ngue bi 'yɛna: “Go guecä'a ra hme bí 'yɛ mahɛts'i”. ⁴² Di n'yembuya:

—¿Ua hinga guehna ra Jesús, rá ts'unt'u ra José na? A nuju p'uya, dí pahmu rá papá 'nehra mamá na. ¿Hanja ngue ɛna ngue bí 'yɛ mahɛts'i 'mø?

⁴³ Mi nya ra Jesús, bi 'yɛna:

—'Yo nimantho guí nemhyah. ⁴⁴ Nu'mø hinna ngue hra Papá bá penngui da 'yɔt'e ngue di ntetyø ja'i, ya hinjonda denngui. Pe nu'u tenngui, nügä ga ɔt'e ngue di bennate 'mø ra pa rá nɛgui. ⁴⁵ Nuna ra hya nt'ot'i p'u ja yø libro bi 'yotyø pøngahya Oja, i ɛna: “Nuna Oja, da 'yɔt'e ngue da bahyø ja'i hanja na”. Janangue nuyá, nu to gä øde te mmanna Papá, 'ne da 'yɛt'a mmui ra hya xännbabi, gue'u tenngä'u.

⁴⁶ Hingue masque to ya xpá nnu'a ra Papá. Sinoque nu'a bí 'yɛp'u 'bu Oja, gue'a go pa'a. ⁴⁷ Majuani dí xi'ah, ngue nuya yø ja'i ɛc'ɛigä ya, ya ja ra 'da'yo te para zantho. ⁴⁸ Go guecä'a ra hme di unna 'da'yo te.

⁴⁹ Conque nu ma mboxitahu p'u ja ra dapo, bi zi n'na ra hme bí 'yɛ mahɛts'i. Pe himbi m'mui para zantho, sinoque bi du dam'mefa. ⁵⁰ Pe nuna ra hme dí mmangä, guehna bí 'yɛ mahɛts'i na. Nu to da zi na ra hme naya, ya hinda du. ⁵¹ Nügä guecä'a ra hme bí 'yɛ mahɛts'i, madague'a drá ja'igä. Nu to da zi na ra hme na, di m'mui para zantho. Nu'a ra hme ga ungä p'uya, guehna ma do'yogä na. Dadi ungä ma do'yo para ngue di nja ra 'da'yo te yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi.

⁵² Di njun'mahyase yø judío p'uya, di n'yembi:

—¿Pe ua da zä di 'dacju rá ngø 'mø ngue ga sahu? —di n'yembi.

⁵³ Mi nya ra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Majuani dí xi'ah, jatho ngue gui saphu rá ngø ra N'yohu bí 'yɛ mahɛts'i, 'ne gui siphu rá ji, n'namhma ngue di nja'ahu ra 'da'yo te.

⁵⁴ Nu'a da zacä ma ngø 'ne da zicä ma ji, ya ja ra 'da'yo te para zantho ra ja'i. 'Ne ga ɔt'e ngue di bennate 'mø ra pa rá nɛgui. ⁵⁵ Porque ma ngögä, majuani ngue guehna nnøpa nts'ihme yø ja'i na. Ma jigä p'uya, gue'a gui thocra duthu yø ja'i'a. ⁵⁶ Nu ra ja'i da zacä ma ngø 'ne da zicä ma ji, guehna dí n'yogä'be na. ⁵⁷ Nu'a ma Papá i 'bui, 'ne dí 'bucä conná ngue'a. Nuna ma Papá bá penngui para ngue ga japi di m'mui te'o da zacä ma ngø. ⁵⁸ Janangue ja n'na ra hme bí 'yɛ mahɛts'i ngue di unna 'da'yo te para zantho. Nuna ra hme na, hinga ngu'a ra hme bi zi'u ma mboxitahu 'ne siempre bi du dam'mefa.

⁵⁹ Nuna ra Jesús, nguna ra hya bi xännba yø ja'i bi mpeti p'u ja ra nija Capernaum.

Ra Jesús bi manyø hya ngue ra te para zantho.

⁶⁰ Nu'mø mi 'yøhyø ja'i na ra hya bi nxännbate ra Jesús, nu'u yø ja'i tennbu ni ma, xangu bi 'yena:

—Nuna ra hya mmanya, xanhennitho di fahna. ¿Hague da mba'a n'na'a te mmanu?

⁶¹ Bi bahra Jesús ngue di njun'mahya yø ja'i co nuna ra hya bi ma. Bi 'yännbaya, bi 'yembi:

—¿Ua guí mbøcuehu nguehna ra hya naya? ⁶² ¿Tegue ngu guí mbemhmu 'mø guí nnuhu ra N'yohu bí 'ye mahets'i ngue honda mengui di map'u bí 'yehé? ⁶³ HøNSE ra Espíritu Santo di unna 'da'yo te. Nuna ra hya dí xi'ahu ya, i nne da ma ngue gui 'yec'eigahu, hingue dí en'ahu ngue gui saju. ⁶⁴ Pe nuya 'bu i'da ngue hingui ec'eigahu.

Bi manna nguna ra Jesús, ngue ya m'met'o mi padi ndana gue'a hingui ec'ei, 'ne padi te'o ja ngue di da. ⁶⁵ Bi 'yembuya:

—Janangue ya xtá xi'ahu m'met'o ngue nu'mø hinna ngue hra Papá da 'yøt'e ngue di ntetyø ja'i, ya hinjonda denngui.

⁶⁶ 'Bexpi mudi bi go'a nxutha xangu yø ja'i mi tenna Jesús. Bi zop'u p'uya, ya hinga 'dap'u n'youi. ⁶⁷ Nuna ra Jesús bi 'yanya 'de'ma yoho yø xädi, bi 'yembi:

—¿Ua xquet'a guí nne gui 'yøthu tengutho øtyø ja'i ngue hegä p'u?

⁶⁸ Bi dahra Bedu p'uya, bi 'yembi:

—Ague grá Hmu, hinjon man'na da zä ga tennähe. Nuna ra hya guí mma, ra hya ngue ra 'da'yo te para zantho na. ⁶⁹ A nugähe p'uya, dí ec'eigähe 'ne dí pahme ngue rá Ts'unt'u'i Oja.

⁷⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yembyø xädi:

—Nugä go dá huan'nahu 'de'ma yo nc'ei. A nuna n'na nc'ei ngue'ahu ya, rá pähä ra zithu ørpe.

⁷¹ Ra Jesús bi manna ra hya na, pe nuna bi ma, guehna ra Judas Iscariote rá ts'unt'u ra Simu na. Porque ra Judas guehna ja ngue di da ra Jesús, 'ne guehna n'na nc'ei'u 'de'ma yoho yø xädi na.

Ni xinga gue'u yø cu ra Jesús di ec'ei.

7 ¹ M'mefa na ra hya na p'uya, bi n'yop'u ja yø xequi ngue ra häi Galilea ra Jesús. Pe hingui nne da n'yop'u ja ra häi Judea porque nne di nhote yø hmu yø judío. ² Ya xma nguerpuho di nsännigo yø judío nguehna ra ngo mahøqui yø ngumpaxi. ³ Nu'u yø cu ra Jesús bi 'yembi:

—¿Hanja ngue n'nadua guí 'bui? Dami pøngua ni ma Judea, n'namhma ngue 'ne'u yø ja'i ec'ei'i p'u, da nu te guí øt'e. ⁴ Nu ra ja'i nne ngue da fadi te ga 'yo, hinga nt'aguitho da 'yøt'a te øt'e. Ya guí øtya tengu ya, pe gue da badi gätho yø ja'i na te guí øt'e.

⁵ Nguna bi xifi porque ni xinga gue'u yø cu di ec'ei. ⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Tobe hinguí sonna ora ga mmagä p'u guí xicui. Pe nu'ahu, hont'a goma ora sä ngue guí mmähä. ⁷ Nu'ahu, hinguí nnu man'u'ahu yø ja'i. Pe nugä nnu man'ugä yø ja'i, porque dadi jagä majuaní ngue xants'o te ga 'yo yø ja'i. ⁸ Ni mähä ra ngo ya. Nugä hinga mma porque tobe hinguí sonna ora ga mmagä p'u.

⁹ Mi juadi bi xihyø ja'i na ra hya na p'uya, bá cop'u Galilea ra Jesús.

Ra Jesús ya 'bup'u ha bi nsännigo yø judío.

¹⁰ Mi juadi bi ma ra ts'ännigo yø cu ra Jesús, xquet'a 'nëse ra Jesús bi ma ra ts'ännigo. Bi 'yøt'e ngue hinguí pahyø ja'i ngue 'yop'u, ya mme nt'aguitho ga 'yo. ¹¹ Nuya yø hmu yø judío homp'u ja ra ngo ngue'mø di 'yop'u ra Jesús. Di n'yembí:

—¿Hapu 'bu'a ra n'yohu'a? —di n'yembí.

¹² Nup'u ha 'buhyø ja'i, xangu to di c'a na ra Jesús. 'Bu i'da ena: “Ra hoga n'yohu'a n'yø”. Pe mi'da p'uya i ena: “¿Tegue dra hoga n'yohu na 'mø, hante gue hätyø ja'i”, i ena. ¹³ Pe nuya yø ja'i nnu manho ra Jesús, hinguí nnepe da fadi ngue nnu manho, porque supyø hmu yø judío.

¹⁴ Comma emade ra ngo 'mø mi yurbu ja ra nija ra Jesús ngue bi nxännbate. ¹⁵ Nu'u yø judío, di 'yøtho'a te ra hya mmanna Jesús, di n'yembí:

—¿Hapu go bá ha'a ra hya mmanna? 'Në hindí nnuhu ngue xta mma ra xädi.

¹⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Nuna ra hya dí xännbategä, himma hyasegä na. Nu'a bá penngui, go rá hya'a. ¹⁷ Nu'mø to da ne da 'yørpabi rá pähä Oja, guehna da bahna ngue'mø ní 'yep'u 'bu Oja na ra hya dí xännbate, oque ma hyase dí mma. ¹⁸ Nu ra ja'i ngue rá hyase mma, ga 'yøt'e ngue da nu manhose yø ja'i. Pe nu'a di ja ndummui ngue da hnu manho'a to bá penhni, guehna majuaní ra hya mmanna. 'Në hin tema fehni da thinnbi.

¹⁹ ¿Ua himma juani ngue bi 'da'ahu ra ley ra Moisés? Conque nu'a ra ley'a, hinjongui põni ngue gdi ec'eihu'u ya yø hya mman'a. ¿Hanja ngue guí nne gui hyoju, guí enju ngue hindí ec'eigä te mmamp'u ja ra ley?

²⁰ Mi dahyø ja'i p'uya, bi 'yembí:

—Ra ts'onthi guí n'youi ya. ¿Te'o guí ena ngue nne da hyo'i?

²¹ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Honda n'na ra hya dá øt'ä 'mø ra pa ngue ra ts'äya, 'në gä gadi 'yøthohu. ²² Nuna ra Moisés, bi zoc'ahu n'na ra hmepya, ni hu ngue ra circuncisión, madague'a hingo bi fut'a, sinoque gue'u yø mboxita bi futi. Janangue njap'u guí mmepyahu yø ts'ant'u 'mø bi m'mui, madague'a di tocabi ra pa ngue ra ts'äya, pe ngutho guí mmepyahu. ²³ A nuyá, para ngue hinguí 'dasthohu'a te mmanna ley bi 'yotra Moisés, guí mmepyahu

n'na ra ts'unt'u 'mø bi m'mui, madague'a ra pa ngue ra ts'äya. ¿Hanja ngue guí sucju ngue dá øthegä n'na ra n'yohu 'mø ra pa ngue ra ts'äya 'mø? ²⁴ 'Yo høntho guí nnuhu n'na ra cosa sä 'bexqui haxhu ra güenda. Nu'mø guí nne gui hyaxhu ra güenda, pe 'bet'o nmajuani gdi padi hanja'a te guí mmamhmu.

Bi ma hapu ra mmengu ra Jesús.

²⁵ Bi müdi di n'yänni 'da'u yø mmengu Jerusalén, di n'yembi:

—¿Ua hinga guehna nthoni ngue da tho na 'mø? ²⁶ Pe ya 'buhnu ya, ya yahu yø ja'i 'ne hinte xifi. ¿Ua di ec'ei yø ts'ut'abi ngue da guehna ra Cristo na 'mø? ²⁷ Pe dí pahmu hapu ra mmengu na. A nu'mø bá e'a ra Cristo, hinjonda badi ha di 'ye'a.

²⁸ Nup'u ja ra nija mi xännbate ra Jesús, mi 'yøde te mmanyø ja'i. Bi ts'edi bi 'yembi:

—Ya guí ena ngue guí pahmu ha dá ecä. Pe himma partesø ngue dá ecä. Sinoque dá ecä ngue nuna majuaní Oja i 'bui, guehna bá penngä na. Pe hinguí pahmu te'o na. ²⁹ Nugä go dí pacä te'o na, porque ja dá ecä p'u bí 'bu'a, 'ne go bá penngä'a.

³⁰ Co nuna ra hya na p'uya, bi ne xti bentyø ja'i ra Jesús ngue xta ngot'i. Pe hinjombi bent'i porque him maní zøhrá ora. ³¹ Xangu yø ja'i bi 'yec'ei ra Jesús ngue guehna ra Cristo na. Di n'yembi:

—Nuna ra n'yohu 'bucua, ya øtyø hmeya tengutho t'embi da 'yøtra Cristo 'mø bá ehø.

Yø fariseo bi menhyø policia di bentra Jesús ngue da got'i.

³² Nuya yø fariseo bi 'yøde te mmanyø ja'i ngue embi guehna ra Cristo na ra Jesús. Yø fariseo p'uya, conyø hmu yø mmäcja bi menhyø policia di bentra Jesús ngue da got'i. ³³ Mi nya ra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Zits'urbu guí nnuju ua guí 'buhmu. Ya himma ya'atho ga mmagä p'u bí 'bu'a to bá penngui. ³⁴ Gui hyonju p'uya, pe ya hinha gui tinju, porque hinda zä guí thohmu p'u ha ga m'mucä.

³⁵ Di n'yänse yø judío p'uya, di n'yembi:

—¿Hapu go di ma na p'uya, ngue ena hinga timhmu ha di ma? ¿Ua dani mpa man'na nguadi yø häi yap'utho ngue da xännba ra hya yø judío da timp'u? ¿Ua gue gue'u yø mmenguha da ma da xännbi? ³⁶ ¿Mbe te nne da manna ra hya xicju na, ngue ena: “Guí hyonju, pe ya hinha gui tinju, porque ya hinda zä guí thohmu p'u ha ga m'mucä”?

I pøhra dehe di unna 'da'yo te.

³⁷ Nuna rá nzegui ra pa ngue ra ngo, guehna ra pa embyø ja'i ngue tate ra dannigo na. Nuna ra pa na p'uya, bi nangra Jesús, bi ts'edi bi 'yembyø ja'i:

—Nu'mø te'o tũthe ya, dá ěcua di nsithe. ³⁸ Nu ra ja'i ěc'ěigä ya, nup'u ja rá mmui ra ja'i tengutho 'mø di pøhra dehe ngue di unna 'da'yo te. Porque ngu'a mmanna Maca Libro.

³⁹ Nuna ra hya na, bi ne bi ma ngue nu to da 'yēc'ěi, ya di n'youi ra Espíritu Santo. Porque tobe him maní ma mahęts'i ra Jesús ngue da pennbabi ra Espíritu Santo yø ja'i.

Hinga 'da'igu mmanyø ja'i.

⁴⁰ Mi t'øhna ra hya mmanna Jesús, bi 'yęn'i'da yø ja'i p'uya:

—Majuani ngue nuna ra n'yohu na, guehna rá pøngahya Oja mí ja ngue da ěcua ja ra ximhäi na.

⁴¹ Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yęna:

—Nuna ya, guehna ra Cristo naya —bi 'yęna.

Pe mi'da yø ja'i di n'yęmbi:

—Himma juani'a. Porque ra Cristo hinga Galilea di 'yę'a. ⁴² I mmamp'u ja ra Maca Libro ngue nuna ra Cristo, da guehna n'na rá mbom'meto ra dast'abi David. 'Nę drá mmęngu Belén nup'u ja ra mmęngu ra David.

⁴³ Ya hinga n'nat'a mmanyø ja'i ngue di nxifi te'o na ra Jesús. ⁴⁴ Bi ne 'da yø ja'i xtí bentra Jesús ngue xta ngot'i, pe hįnjombi bent'i.

Yø ts'ut'abi hįngui ěc'ěi ra Jesús.

⁴⁵ Nu'u yø policía bá nęxpü ja ra nija, bi mengui bi zømp'u 'buhyø fariseo conyø hmu yø mmäcja xi menhni. Bi t'ęmbaya:

—ěHanja ngue hįnguá sihu p'uya?

⁴⁶ Mi dahyø policía, bi 'yęna:

—Pe hįjam'mø ha di t'øde da man'a n'na ra ja'i tengu mmanna ra n'yohu na.

⁴⁷ Yø fariseo p'uya bi 'yęmbyø policía:

—Xquet'a 'nę'ahu ya bá thä'ahu ya. ⁴⁸ Ya guí nnuhu ngue hįnjongui pøni ngue di ěc'ěi'u ma hmuu na ra n'yohu na, ni xinga gue'u yø fariseo di ěc'ěi na. ⁴⁹ Pe nuya yø ja'i ěc'ěi na ra n'yohu na, guehya hįngui pahra ley ya, 'nę guehya yø ja'i da ma ra castigo ya.

⁵⁰ Nuna ra Nicodemo, guehna bi ma n'na xui bá nyau ra Jesús, xquet'a yø n'yohu yø fariseo na. Bi 'yęnna p'uya:

⁵¹ —Nup'u ja ra ley dí cahu, mmamp'u ja ra ley ngue hinga sä da ma masentencia n'na ra ja'i, mente tobe hįngui ja ra ts'ut'abi ngue da t'øde tema hya da man'a ma yapi.

⁵² Bi t'ęmbra Nicodemo p'uya:

—ěXquet'a 'nę'i grá mmęngu Galilea 'mø? Damí xädi te mmanna Maca Libro. Ja guí nnup'u p'uya ngue hinga n'na rá pøngahya Oja ni bøn'a Galilea.

N'na ra xisu ngue ra 'yots'om'mäi bi ts'ixpu 'buhra Jesús.

⁵³ Bi ma yø ngu n'na ngu n'na yø ja'i.

8 ¹ Pe ra Jesús bi map'u bí ja ra nyuni ja ra mbonza ja yø olivos. ² Mi hyaxpuya, ya neçahäi, bá pengui, bi zøp'u ja ra nija. Bi guat'i gätho yø ja'i p'u ha 'bui. Bi mihra Jesús ngue bi xännba ra hya yø ja'i.

³ A nu'u yø xännbate ngue ra ley conyø fariseo, bi zispabi n'na ra xisu xi ma mabent'i, ngue xi thinnbabi n'na ra n'yohu hinga ndø. Bi ma ma'bä'mi p'u made na ra xisu p'uya. ⁴ Bi t'embra Jesús:

—Ague grá xännbate, nuna ra xisu 'bucua, bi ma mabent'i 'mø mi thinnbabi n'na ra n'yohu ngue hinga ndø. ⁵ A nup'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, ja mmamp'u ngue da tho ya yø xisu njap'u, ngue da 'bundo. Xi'i, ðte guí mmanna ra hya naya?

⁶ Bi xihna ra hya na, porque nne da nurpi ngue'mø hinga gue'a ra hya da manna Jesús, para ngue da zä di yapí. Nuna ra Jesús bi ndoqui, ot'a häi conná saha. ⁷ Pe hinguí säya'u yaui ngue änni tema hya da ma. Bi m'mä p'uya, bi 'yembi:

—Nuua guí 'buhmu ya, nu'mø 'bucua n'na nc'ei ngue hinjam'mø di øtra ts'oqui, gue'a rá mudi da mundo ra xisu'a —bi 'yembi.

⁸ Bi ndojtho mahøn'a p'uya, ngue ot'a häi conná saha. ⁹ Pe mi 'yø'a ra hya sihyø ja'i p'uya, bi dār'man'u yø mmui yø ja'i porque pađi ngue gä ja yø ts'oqui. Bi bønī 'da mī'da p'uya. Rá mudi bi bonyø daja'i. Nu'mø mi bønī gätho p'uya, bi gose p'u ra Jesús co 'nehra xisu ma yapí bi goseui p'u. ¹⁰ Mi guxrá ya ra Jesús, bi nu ngue hinjongui 'bup'u, ya mahøndra xisu 'bup'u. Bi 'yembuya:

—Ague grá xisu, ðhapu 'bu'u mađi yap'a'i ya? Ya hijnombi zänni ngue da tho'i ya 'mø.

¹¹ Mi dahra xisu, bi 'yena:

—Ya hin'na ya, grá hmu.

Bi 'yembra xisu mahøn'a ra Jesús:

—Ni xinga guecä ga sänni ngue da tho'i ya. Ni ma ya, pe 'yonī mantho hõnguī øtra ts'oqui.

Da xojpa yø mmui yø ja'i ra Jesús.

¹² Nuna ra Jesús, mahombi zohyø ja'i, bi 'yembi:

—Nugä ga øt'e ngue da xohyø mmui yø ja'i. Nu ra ja'i da denngui, guehna ra ja'i di nja ra 'da'yo te na, pe ya hinnī mantho di n'yo mants'o ra ja'i.

¹³ Yø fariseo bi 'yembra Jesús:

—Nu'i gadi jase majuanī ra hya guí mma. Hinte di muui ra hya guí mma.

¹⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nuna ra hya dí mmangä, di muui na, madague'a dadi jase majuaní ra hya dí mma. Pe nugä dí padi ha dá ehe, 'ne dí padi ha nná ma. Pe nu'ahu hinguí pahmu ha dá ecä, ni xinguí pahmu ha nná magä.

¹⁵ Nu'ahu guí haxhu ra güenda tengutho ga hyaxra güenda yø ja'i ua ja ra ximhäi. Nugä hinjondí haspa ra güenda. ¹⁶ A nu'mø xinga haxä ra güenda, nu te ga sännä ngue di nja, pegue dra hya njuantho ga sänni. Porque hīndi 'dase ga haxä ra güenda. Nuna ra Papá bá penngagui, guehna 'da gda haxä'be ra güenda na. ¹⁷ Nup'u ja ra ley guí cahu, nt'ot'i p'u ra hya ngue nu'mø yoho yø testigo 'da'igu mma, jatho ngue da t'ec'ei te mma. ¹⁸ A nuyá, guecä dadi jase majuaní ra hya dí mmangä. Nuna ra Papá bá penngui, 'nehna di ja majuaní ra hya dí mmangä na.

¹⁹ Bi t'embuya:

—¿Hapu go 'buhni Papá?

Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu'ahu hinguí pacju, ni xinga guehna ma Papágä guí pahmu. Nu'mø ngue gdi pacju, xquet'a 'nehma Papágä gdi pahmu 'mø.

²⁰ Nu'mø mi xännba ra hya yø ja'i p'u ja ra nija ra Jesús, guehya yø hya ja ua bi xifi. Bi m'mä p'u ja yø njumenyu ngue ra ofrenda. Pe hinjombi bent'i ngue xta ngot'i, porque tobe him mani zonna ora.

Hinda zä da denyø ja'i p'u di ma ra Jesús.

²¹ Mahømbi 'yembyø ja'i ra Jesús:

—Ga mmagä, 'ne gui hyonju. Gui tuhu, pe himma hoquitho ni ts'oquihu. Nup'u ha gda magä, hinda zä guí tenngahu.

²² Yø judío p'uya, di n'yembi:

—¿Ua da zä di nhyose nu, ngue hinda zä ga tenhnu ha di ma?

²³ Mi nya ra Jesús, mahømbi 'yembi:

—Nu'ahu, gyø mmenguhu ua ja ra ximhäi. Pe nugä drä mmengugä mahets'i. Nu'ahu gyø mmenguhu ua ja ra häi, pe nugä hindrá mmengugä ua ja ra ximhäi. ²⁴ Janangue nugä dí xi'ahu ngue guí tuhu 'ne himma hoquitho ni ts'oquihu. Guehna hinguí nhohni ts'oquihu na ngue hinguí ec'igahu ngue dí mma te'ogui.

²⁵ Bi t'ännbaya, bi t'embí:

—¿Pe te'o'i p'uya?

Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ya xtä xi'ahu m'met'o te'ogä. ²⁶ Xangu mi'da yø hya da zä ga xi'ahu, 'ne da zä ga hats'ahu ra güenda. Pe nuna ra hya dí xicä yø ja'i ua ja ra ximhäi, guehna ra hya dí øde mman'a to bá penngui, pe gue majuaní ra hya mman'a.

²⁷ Pe himbi dinyø mmui yø ja'i ngue guehna rá Papá i mma.

²⁸ Janangue bi 'yembi:

—Nu'mø gä cuathu ra pont'i ra N'yohu bí 'ye mahets'i, guí pahmu te'ogä p'uya. Hinda zä ga sänse ra hya ga mma. Nuna ra hya xänngagui

ra Papá, guehna dí mmangä na. ²⁹ Porque dí n'yogä'be'a to bá penngui. Nugä hingui hegase ma Papá, porque nu te nnu manho, que'a zant'a dí øt'a.

³⁰ Mi manna ra hya na p'uya, xangu yø ja'i bi 'yēc'ei ra Jesús.

Bi manna Jesús ndana gue'a yø basi Oja.

³¹ Ra Jesús bi 'yembyø judío xi 'yēc'ei:

—Nu'mø hingui hyehmu na ra hya dí xi'ahu ya, majuaní ngue gue'ahu ma xädi'ahu 'mø. ³² 'Nē gui pahmu xanho na ra hya majuaní. Nuna ra hya majuaní p'uya, guehna da yan'ahu na.

³³ Mi dahyø ja'i, bi 'yembi:

—Nugähe yø mbom'meto gähe ra Abraham. 'Nē hinjam'mø to xtá øt'e ngue ma hmuhe. ¿Hanja'a guí mma ngue guí ena da ma nhyanigähe?

³⁴ Nuna ra Jesús bi 'yembyø ja'i:

—Majuaní dí xi'ahu ngue nu to gä øtra ts'oqui, guehya ya xa mbent'ui ra ts'oqui ya. ³⁵ Nu ra ja'i ngue ra hmiquitho, 'bup'u ja rá ngu rá hmu, hingui zamp'u ja ra ngu na ra hmiquí. Pe nu'a ngue rá ts'unt'u ra hmu, zamp'u ja rá ngu'a. ³⁶ Janangue nuyá, nu'mø ngue da yan'ahu rá Ts'unt'u Oja, ya majuaní gä nyamhmu 'mø. ³⁷ Nugä dí padí ngue yø mbom'meto'ahu ra Abraham. Pe guí nne gui hyojü, porque hingui nnu manhohu ra hya dí mmangä. ³⁸ Ya dá xi'ahu te gä dí nnugä p'u bí 'buhma Papá. Pe nu'ahu gadi siguetho guí øthu'a te xi'a ni papáhu.

³⁹ Mi dahyø ja'i p'uya, bi 'yembi:

—Nu'a ma papágähe gue'a ra Abraham.

Mahombi 'yenna Jesús:

—Nu'mø ngue dyø basi'ahu ra Abraham, dague'a te bi 'yøtra Abraham gui 'yøthu 'mø. ⁴⁰ Pe nuya guí nne gui hyojü. Conque dí xi'ahu ra hya majuaní, nuna ra hya dí øcä mman'Oja, guehna dí xi'ahu na. Pe nu'a guí nne gui 'yøthu ya, hinga ngu'a bi 'yøtra Abraham. ⁴¹ Nu'ahu guí øthu tengutho ø'ni papáhu.

Mahombi 'yenyø ja'i p'uya:

—Nugähe, hindyø thimbasitho gähe. N'nat'a ma papágähe 'bui, gue'a Oja'a.

⁴² Mahombi 'yenna Jesús:

—Nu'mø ngue nmajuaní ngue guehna Oja ni papáhu, gadi macju 'mø. Porque nugä dá ecä p'u 'bu Oja, 'nē ya dí 'bucua ya. Hindá sänse ngue dá ecua, sinoque Oja bá benngui. ⁴³ ¿Hanja ngue hingui sä gui timhmu na ra hya dí mmangä? Hingui timhmu hanja ra hya, porque hingui nne gui 'yøhmu na ra hya dí xän'nahü. ⁴⁴ Nu'a guí nnøpa papáhu, gue'a ra zithu'a. Nu'a ra hya nnu manho na p'uya, guehna guí nne gui 'yøthu na. Nuna ra zithu, guehna ra hyote na asta guep'u bá fudi. Hinjam'mø di mman'a te majuaní. Nu'mø ya, gä ra fehni ga ya. Gä rá hyase ga ya porque ra fehni. 'Nē guehna nnøpa papá'u to mmanna fehni na. ⁴⁵ Pe

nugä ngue majuaní na ra hya dí xi'ahú, hinguí ec'eigahú. ⁴⁶ Gátho'ahú ya, hínjonda bōnī da 'yēnguí ngue ja mā ts'oqui. Xi'mø ngue majuaní ra hya dí xi'ahú, ¿hanja ngue hinguí ec'eigahú 'mø? ⁴⁷ Nu'a rá basi Oja ya, gue'a di ho da 'yøde te mman'Oja'a. Pe nu'ahú ngue hīngyø basi'ahú Oja, janangue hinguí nne gui 'yøhmú ra hya mman'Oja.

Ya mi 'buhra Cristo hante di m'muhra Abraham.

⁴⁸ Mī dahyø judío p'uya, bi 'yembra Jesús:

—Nī 'yup'u te dí mmangähe ngue grá mmengu p'u ja ra häi Samaria, nu'i guí n'youi ra ts'onthi.

⁴⁹ Mī dahra Jesús, bi 'yembi:

—Hīn teni ts'oqui dí n'yogä'be. Nu'a te dí øt'ä, dí nnu mansugä mā Papá. Pe nu'ahú hinguí nnu mansujú. ⁵⁰ Nugä hīndí honi ha di nu mansugyø ja'i. Nuna Oja go honngui ha di nu mansugä yø ja'i na. 'Nē haxta ra güenda Oja ya, te'o ngue hīngui sugui. ⁵¹ Nugä majuaní dí xi'ahú ngue nu to ørpa masu ra hya dí mmangä, guehna ra ja'i hīnjam'mø da du na.

⁵² Mī dahyø judío p'uya, bi 'yembi:

—A nuyá, dadi seguragähe ya ngue guí n'youi ra ts'onthi. Xi ra Abraham 'nē gátho mī'da yø pøngahya xā m'mui, gä xā ndu. Nu'i p'uya guí ena: “Nu'a to da 'yørpa masu ra hya dí mmangä, guehna ra ja'i hīnjam'mø da du na”, guí ena. ⁵³ ¿Ua man'na go mā da'i ngue'a mā papágähe Abraham? A nuna bi du. 'Nēhyø pøngahya xā m'mui gä xā ndu. ¿Te'o guí ena ngue gue'e 'mø?

⁵⁴ Mī dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Nu'mø ngue go gdi honi ha di nu mansugä yø ja'i, hinte di muui 'mø escä yø ja'i 'mø. Pe nu'a honi ha di hnu mansugä, guehna mā Papágä na. Nuna guí ena ngue nī Ojahú. ⁵⁵ Pe hinguí pahmú na p'uya. Nugä go dí pacä na. Nu'mø ga ena ngue hīndí pacä Oja, xquet'a dí fehni-gä 'mø tengutho'ahú ngue gyø fehni-hú. Pe nugä majuaní dí pacä na, 'nē dí ørpa masu te xiqui. ⁵⁶ A nuna mā mboxitahú ra Abraham, bi johya na ngue mambá ep'u ra pa ga søcä ua. Bi badi hanja, janangue emmei bi johya.

⁵⁷ Mī dahyø judío p'uya, bi 'yembra Jesús:

—Tobe hinguí 'bu'a nyote ma'det'a njeya, 'nē go gui 'yēna gá nu ra Abraham.

⁵⁸ Mī dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Majuaní dí xi'ahú ngue ya nmi 'bucä hante di m'muhra Abraham.

⁵⁹ Bi gaxyø do yø ja'i p'uya, ngue da mundo ra Jesús. Pe ra Jesús bi thop'u made ha 'buhyø ja'i, bi bomp'u ja ra nija, bi ma.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohú ngue ra xädä.

9 ¹ Nup'u nī nthohra Jesús, bi nu n'na ra n'yohú ngue ra xädä asta gue'mø mamba mi. ² Bi 'yánya yø xädi p'uya, bi 'yembi:

—Ague grá xännbate, ÷hanja ngue ya ra xädä 'mø mambá mihna ra n'yohu na? ÷Ndana gue'a ja rá ts'oqui, guehna ra n'yohu, ua rá papá, ua gue rá mamá ja rá ts'oqui ngue bi njap'u?

³ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Hin'i nxädä na ra n'yohu ngue conná ts'oquise, oque rá ts'oqui rá papá oque rá mamá. Sinoque bi nxädä para ngue conná guehnu da fadi ngue ja rá ts'edi Oja ngue te da 'yörpe. ⁴ Mente jap'u ra tiempo ya, jatho ngue ga örpabi rá 'befi'a to bá penngui. Porque da 'yehra pa ngue ya himma nzä te ga pefi. ⁵ Mente dí 'bucua ja ra ximhai, ma ga öt'e ngue da xohyø mmui yø ja'i.

⁶ Mi juadi bi manna ra hya na, bi zo'a hai rá jini ra Jesús. Bi 'yøtra bøhai conná jini, bi gosa maxøts'e yø dä ra xädä. ⁷ Bi 'yembuya:

—Ní ma ya, bá nxüdä p'u ja ra dehe Siloé —bi 'yembi.

Nuna ra Siloé ga mbøni ngue “Bi 'benhni”. Nuna ra xädä bi ma bá nxüdä. Mambá pengui, ya zø yø dä. ⁸ A nu'u yø besino p'uya, 'ne hmi'da yø ja'i ya mi padi ngue mará xädä, gä di n'yembi:

—÷Ua hinga guehna ra nhyaxa limosna na?

⁹ Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yena:

—Guehnu.

Pe mi'da yø ja'i bi 'yena:

—Guehnu p'u gui nequi, pe gue hinga guehnu.

Pe nuse na mará xädä p'uya, bi 'yena:

—Ahá, go guecä —bi 'yena.

¹⁰ Ya bi t'ännbuya, bi t'embi:

—÷Hanja ngue ya zø ni dä ya 'mø?

¹¹ Bi 'yenna mará xädä p'uya:

—Nuna ra n'yohu ni hu ngue ra Jesús bi 'yøtra bøhai. Bi goscagui ma dä. Bi 'yengui: “Ni map'u ja ra dehe Siloé, bá nxüdä”, bi 'yengui. Dä magä p'uya ngue dá nxüdä, pe 'bexpi nzø ma dä 'mø ma nxüdä.

¹² Bi t'ännbuya, t'embi:

—÷Hapu 'buhna ra n'yohu gui mmanya?

Bi 'yembuya:

—Hindí pacä —bi 'yembi.

Yø fariseo bi 'yörpa ra nt'änni na mará xädä.

¹³ Bi ts'ixpu 'buihyø fariseo na mará xädä p'uya. ¹⁴ Ra pa ngue ra ts'äya 'mø mi 'yøtra bøhai ra Jesús ngue bi xojpa yø dä ra xädä. ¹⁵ Nuya yø fariseo p'uya, xquet'a bi 'yän'na mará xädä ngue ha bi nja ngue ya zø yø dä. Bi 'yembuya:

—Bi gosca ra bøhai maxøts'e ma dä. Dä ma da nxüdä p'uya. A nuyá, ya zø ma dä ya.

¹⁶ Bi 'yēn'ida yø fariseo p'uya:

—Nuna ra n'yohu bi 'yø'na ra hya na, hingrá m'menhni Oja na, porque hinguí supra pa ngue ra ts'äya.

Mi'da p'uya, bi 'yena:

—A nu'mø di ja rá ts'oqui na ra n'yohu na, hinda zä da 'yøtya yø milagro ør'mø.

Ya di njun'mahyase p'u yø ja'i p'uya. ¹⁷ Mahømbi t'än'na mará xädä p'uya, bi t'embí:

—Xi'i n'yø, ðte guí mma nguehna ra n'yohu bi xoc'a ni dä?

Nuna mará xädä p'uya, bi 'yena:

—Nugä dí ena ngue rá pøngahya Oja na ra n'yohu na.

¹⁸ Pe yø hmu yø judío, hinguí ec'ei ngue mará xädä na ra n'yohu yaui. Bi 'yec'ei, ja gue'mø mi zonnabí rá papá 'nehra mamá na mará xädä.

¹⁹ Bi 'yännbaya, bi 'yembí:

—¿Ua guehna ni ts'unt'uui na 'bucua, nuna t'embí ngue ya ra xädä 'mø mambá mi? ¿Hanja ngue ya zø yø dä ya 'mø?

²⁰ Bi 'yen'a rá papá 'nehrá mamá p'uya:

—Dí padí ngue guehna ma ts'unt'u'be na. 'Ne ya ra xädä 'mø mambá mi. ²¹ Pe nuyá, hindí pa'be hanja ngue ya zø yø dä ya. Ni xindí pa'be to bi 'yøthebi yø dä. Dami 'yänsehü. Ya ra dan'yohu, da xi'asehü hanja.

²² Nuna rá papá 'nehrá mamá na mará xädä, bi manna tengü na ngue supyø hmu yø judío. Porque ya xi nheca hya ngue da dujpabi rá thuhu p'u ja ra nija'a to da ma ngue ra Jesús gue'a ra Cristo'a. ²³ Janangue nguna bi man'u yø daja'i p'uya, ngue bi 'yena: “'Yänsehü, ya ra dan'yohu, da xi'asehü hanja”.

²⁴ Nu'u yø hmu yø judío, mahømbi zon'na ra n'yohu mará xädä. Bi 'yembí:

—Hønt'a Oja gui 'yespabi ngue bi nzø ni dä. Nugähe dí pahme ngue ja rá ts'oqui na ra Jesús.

²⁵ Bi 'yen'mø mi da p'uya:

—Nugä hindí padí ngue'mø ja rá ts'oqui ogue hin'na. Hønt'a dí padí ngue nugä nmará xädä, 'ne ya zø ma dä ya.

²⁶ Mahømbi t'ännbaya, bi t'embí:

—¿Te 'be'a bi ja'i? ¿Te bi 'yøt'e para ngue bi nzø ni dä?

²⁷ Mi da p'uya, bi 'yena:

—Ya xtá xi'ahü, 'ne hinguí ørcahu masu. ¿Hanja ngue mahøn'a guí nne ga xi'ahü ya? ¿Uague guí nne ngue 'ne'ahü dyø xädi'ahü na ra n'yohu na?

²⁸ Bi zu p'uya, bi 'yembí:

—Nu'i go rá xädi'i na ra n'yohu na. Pe nugähe yø xädigähe ra Moisés.

²⁹ Nugähe dí pahme ngue bi nyauí Oja ra Moisés. Pe nuna ra n'yohu na, hinjongui padí hapu ra mmengu na.

³⁰ Bi 'yen'a ra n'yohu p'uya:

—Xquet'a guehna ngue nná 'yøthogä naya, ngue hinguí pahmu hapu ra mmengu na, pe bi xogagui ma dä. ³¹ Conque dí pahmu ngue nuna Oja, hinguí ø'mø nzo'u yø ja'i ja yø ts'oqui na. Pe nu'mø nzo'u yø ja'i thanne 'ne ørpabi rá pähä, i øde. ³² Asta guehyø pa xa thogui hinguí t'øde ngue da bøn'a n'na ra n'yohu da xojpa yø dä n'na ra xädä asta gue'mø mambá mi. ³³ Ngue'mø hindrá m'menhni Oja na ra n'yohu na, hinda zä te da 'yøt'e.

³⁴ Ya bi t'embuya:

—Nu'i gä ra ts'oqui gni 'bui asta gue'mø gambá mi, 'ne go gui 'yena gui xänngahe —bi t'embí.

Bi hyøn'a thi p'uya.

T'embí ngue xädä yø ja'i ngue njot'i yø n'yomfëni.

³⁵ Bi bahra Jesús ngue ya bá thøn'a thi p'u ja ra nija na mará xädä. Mi nthëui p'uya, bi 'yembí:

—¿Ua guí ec'eibi rá Ts'unt'u Oja n'yø?

³⁶ Bi 'yenna n'yohu p'uya:

—Te'o'a p'uya grá hmu, n'namhma ga ec'eigä —bi 'yembí.

³⁷ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Ya guí nnugya. Go guecä dí nyaui ya —bi 'yembí.

³⁸ Nuna ra n'yohu p'uya bi ndantyøhmu p'u 'bähra Jesús, bi 'yembí:

—Nuya grá hmu, dí ec'ei'i ya.

³⁹ Mi nya ra Jesús, bi 'yena:

—Dä ecä ua ja ra ximhäi, n'namhma ngue nu'u yø xädä di nzø yø dä. A nu'u ena ngue zø yø dä p'uya, tengutho 'mø di xädä'u.

⁴⁰ Nu'u 'da yø fariseo mi 'bäp'u p'uya, mi 'yøde te mmanna Jesús. Bi 'yembí:

—¿Ua guí ena ngue 'necähe dyø xädägähe?

⁴¹ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Nu'mø ngue gyø xädähu, hindi ja ni ts'oquihu 'mø. Pe nuya ngue guí ena ngue zø ni dähü, ya guí padi ngue ja ni ts'oquihu ya.

Bi hyejpa yø fõt'e yø de'yo'a ra hya bi manna Jesús.

10 ¹ Majuani dí xi'ahü, nu'a hinní yurbu ja rá goxthi fõt'e yø de'yo, sinoque ni nexman'na nguadi, guehna ra bed'e'yo na.

² Pe nu'a ni yurbu ja rá goxthi fõt'e, gue'a ra mänd'e'yo'a. ³ Nu'mø bi zøhø, da xojpa ra mængoxthi da yut'ambo. Nu'u yø de'yo p'uya, parpabi rá hya. I nzohyø de'yo conyø thuhu, da gucathi p'uya. ⁴ Nu'mø bá jujma xøts'e rá fõt'e gätho'u yø de'yo p'uya, ní 'bet'o p'u ni ma yø de'yo. Yø de'yo p'uya tenni porque parpabi rá hya. ⁵ Pe nu'a hinguí parpabi rá hya, hinguí ten'na. Hante 'da 'mø bi nu, porque hinguí parpabi rá hya.

⁶ Bi hyoni te gui hyejpa ra hya bi xihyø ja'i rá Jesús. Pe nu'u nzofø himbi dinyø mmui te ni bønna hya bi xifi.

Nuna ra Jesús, guehna ra hoga mände'yo na.

⁷ Bi sigue bi zohyø ja'i ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Majuani dí xi'ahɛ, guecä tengutho n'na ra goxthi ni yutyø dɛ'yo.

⁸ Gätho'u yø mädi bi m'mu'a m'met'o hante ngue ga ma ɛcä, hinni yärbu ja ra goxthi, gue'u yø bɛdɛ'yo'u. Janangue himbi 'yörpa ma su yø dɛ'yo 'mø nzofu. ⁹ Go guecä tengutho n'na ra goxthi. Nu'a ga japä da thogui, gue'a di nyan'a. 'Nɛ da 'yøt'e tengutho n'na ra dɛ'yo ngue ni yut'i, ni bomp'u ja rá fõt'e, 'nɛ tini te si.

¹⁰ A nu'a ra bɛ, høndrá mfɛ ga 'yo'a, di ɛmmaho dyø dɛ'yo. Pɛ nugä dá ɛhɛ para ngue di nja'ahɛ ra 'da'yo te, 'nɛ gui m'mamma pähähɛ. ¹¹ Nugä guecä tengutho n'na ra hoga mände'yo. Nu'a ra hoga mände'yo ennä te ngue nyanyø dɛ'yo. ¹² Pɛ nu'a ra mädi ngue ra hmiquitho, hinga gue'a ra mädi ngue yø dɛ'yo'a. Porque hingrá mmeti. Nu'mø bi nu ngue bá ɛp'u ra zate, da zop'u yø dɛ'yo, da 'dagui. Ra zate p'uya, di bentyø dɛ'yo, di n'uen'u hindi bent'i. ¹³ Nuna ra n'yohu na, 'dagui porque ngue ra hmiquitho. Hingui tu rá mmui 'mø te da ja yø dɛ'yo.

¹⁴⁻¹⁵ Nugä guecä tengutho n'na ra hoga mände'yo. Nuna ma Papägä pacä na, nugä xquet'a dí pacä na ma Papá. Njarbutho ya, dí pacä gätho'u ma dɛ'yo. Da gue'u p'uya, xquet'a paqui. 'Nɛ dí engä ma te ngue di nyangä'u ma dɛ'yo. ¹⁶ Xquet'a 'bup'u mi'da ma dɛ'yo ngue hingyø n'youi ya 'bucua. Xquet'a jatho ngue ga mma si, 'nɛ da 'yø'mø da zofo. Ya n'na 'bũitho di nja p'uya, 'nɛ n'na dra mände'yo di m'mui.

¹⁷ Nuna ma Papá di macä na, porque dí engä ma te connä nguehma dɛ'yo. A nugä da zä ngue mahonga m'mui. ¹⁸ Pɛ nu'mø ga nnegä, hijnonda hyogui, pɛ dí nnese ngue dí engä ma te. I ja grä ts'edi ngue dadí ungä ma te, 'nɛ ja grä ts'edi ngue mahonga m'mui. Nuna ya, guehna ra hya bi xicä ma Papá na.

¹⁹ Nu'mø mi 'yøhyø judío na ra hya na p'uya, ya hinga 'da'igu mma.

²⁰ Xangu yø judío bi 'yɛna:

—¿Hanja ngue guí ɔrpahɛ masu te mmanna? Nuna di locobi ra ts'onthi n'youi na —bi 'yɛna.

²¹ Mi'da yø judío p'uya, bi 'yɛna:

—Pɛ nu'mø ngue di n'youi ra ts'onthi, hinda zä da ma tengu na ra hya na 'mø. A nu'a n'youi ra ts'onthi, hinda zä da 'yøt'e ngue di nzø yø dä yø xädä'a.

Nu'u yø judío himbi nu manho ra Jesús.

²² Mi ja yø se'ye'a ra ora'a. Ya di nsä yø ja'i p'u Jerusalén ngue di nsännigo p'u ja ra nija. ²³ Nuna ra Jesús, nup'u ja ra ngun'yu nija ni hu ngue ra Salomón, ja 'yop'u. ²⁴ Nu'u yø judío bi mäsrä Jesús, bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí nnepe ngue xøgue gä ra tiempo di 'yot'itho ma mmuigähe? Nu'mø ngue gue'e grä Cristo, n'na nditho dami xicje njuani.

²⁵ Mì dahra Jesús, bi 'yēna:

—Ya dí xi'ahū, pē hinguí ec'eigahū. Nu te gā guí nnuhū dí øt'ä conná nguehra ts'edi di 'dacä mā Papá, ja di nequi p'ū nā rā hya dí xi'ahū ya.

²⁶ Pē hinguí ec'eigahū, porque hinga gue'e mā de'yo'ahū, tengutho rā hya ya xtá xi'ahū m'met'o. ²⁷ Nu'ū mā de'yogä, xā mbarcatho mā hyagä'ū. A nugä p'ūya, xquet'a dí pathogä ndana gue'a ya mā de'yo. Nu'mø bi nugä mā de'yo, tenngui. ²⁸ Nugä ga unnä rā 'da'yo te para zantho'ū mā de'yo, 'nē hinjam'mø di m'medi. Porque hinjonda guasca p'ū ja mā 'yē. ²⁹ Nu'a mā Papá bi 'dacä'ū. Hingo mman'na tengu nā, 'nē hinjonda guaspabi p'ū ja rá 'yē mā Papá. ³⁰ Tengutho mā Papágä, xquet'a di njadä p'ūya.

³¹ Yø judío p'ūya, mahømbi go yø do ngue da mundo rā Jesús. ³² Pē mi nya rā Jesús, bi 'yēna:

—Ni hmi ni dāhū hapū dí øt'ä xangu yø cosa xanho conná nguehra ts'edi di 'dacä mā Papá. ¿Ndana gue'a ya yø hya ya ngue gdi pundogahū ya?

³³ Mì dahyø judío p'ūya, bi 'yēmbi:

—Nu'ū yø cosa xanho guí øt'e, hinga gue'a gdä pundo'ahē'a. Sinoque gdä pundo'ahē ngue hinguí supra xudi Oja, co nuna rā hya guí mma. Conque nu'i grā ja'itho tengutho gāhe, 'nē sã guí ena ngue go 'da'igu'auí Oja.

³⁴ Mì dahra Jesús, bi 'yēna:

—I nt'ot'i p'ū ja rā ley guí cahū ngue bi 'yēn'Oja: “Nu'ahū, entho Oja'ahū”, bi 'yēna. ³⁵ 'Nē guí pahmū'a te nt'ot'i p'ū ja rā Maca Libro, hinjonda zä da gøn'a te mmamp'ū. A nuna Oja, bi mā ngue nu'ū yø ja'i di fätrā hya, tengutho Oja'ū. ³⁶ Xi'mø ngue bá excä Oja ngue bá penngä ua ja rā ximhäi, lua da zä gui 'yēmhmū ngue hīndi supä rá xudi Oja ngue'mø dí mma ngue rá ts'unt'ugui Oja? ³⁷ A nu'mø hīndi sã ga øt'ä yø cosa tengutho ør'mā Papá, 'yo guí ec'eigahū 'mø. ³⁸ Pē nu'mø ngue sã dí øt'e tengutho øt'a, madague'a hinguí ec'eigahū, pē dami 'yēc'eigahū co nu'a te dí øt'e. Ja guí pahmū p'ū, 'nē ja da dīmp'ū ni mmuihū ngue mā Papá dí n'yo'be.

³⁹ Co nuna rā hya bi manna Jesús, mahømbi ne yø ja'i xti bent'i ngue xtā ngot'i, pē himbi zä, porque 'bexpī ma.

⁴⁰ Mahømbi mengra Jesús ngue i ma man'na nguadi rā dathe Jordán, ha mambi øtra nxixya m'met'o rā Xuua. Ja bá n'yop'ū p'ūya.

⁴¹ Xandøngu yø ja'i bi ma bá nu rā Jesús. Di n'yēmbi yø ja'i:

—Majuani ngue rā Xuua hin tema milagro bi 'yøt'e, pē nu'a te gāma hya bi manna Xuua conná nguehra Jesús, gä majuani.

⁴² Ja bi 'yēc'ei p'ū xangu yø ja'i rā Jesús ngue majuani guehna rā Cristo na.

Bi du ra Lázaro.

11 ¹ Mi 'bũ'a n'na ra n'yohu madi hyenni ni hu ngue ra Lázaro ra mmengu Betania, ja ra hnini mi 'bũhra Maya conná juhue Marta. ² Nuna ra Maya, rá nju na ra Lázaro madi hyenni. Guehna bi duxra aceite mazihotho ga yuni ngue bi gopa yø gua ra Hmu Jesús. 'Ne bi dujpi conyø xta. ³ Nuya yø nju ra Lázaro, bi mennba ra hya ra Jesús, bi 'yembĩ:

—Ague grá Hmu, xan'u ni amigo gadi nsixui —bi 'yembĩ.

⁴ Mi 'yøhna ra hya bi 'bennba ra Jesús, bi 'yena:

—Pe hinga hyembra n'u na ra Lázaro ngue da hyo. Sinoque ja da bap'u yø ja'i ngue maguese Oja. 'Ne da bahyø ja'i ngue xquet'a maguese rá Ts'unt'u Oja.

⁵ Nuna ra Lázaro, conná Marta, conná Maya, n'na ngu n'na, emmei madi mahra Jesús. ⁶ Madague'a bi 'yøde ngue madi hyenni, pe bá m'muhma nyopa p'u ha mambi 'bui. ⁷ M'mefa p'uya, bi 'yembyø xädi:

—Ma ga mmähä mahøn'a Judea ya.

⁸ Nu'u yø xädi p'uya bi 'yembĩ:

—Ague grá xännbate, conque ja xma nguehya nne da hyo'i yø hmu yø judío ngue xtabá mmundo'i, 'ne mahønguĩ nne gdĩ ma p'uya.

⁹ Bi hyecra hya bi xihyø xädi ra Jesús, ngue tobe him manĩ zonna ora p'u da du. Bi 'yembĩ:

—¿Ua himma juani ngue 'de'ma yo ora ja ra nyot'i 'mø ma pa? A nu'a 'yo ngue ra pa, hinha di fets'e, porque ga 'yo ra nyot'i di yot'ua ja ra ximhäi. ¹⁰ Pe nu'mø to 'yo xui, di fesrá gua, porque hin'yũ ra nyot'i p'u ni ma.

¹¹ M'mefa p'uya, bi 'yenna Jesús:

—Nuna ma amigohu ra Lázaro bí aha. Pe ga ma ägä ya.

¹² Nu'u yø xädi p'uya, bi 'yembĩ:

—Ague grá Hmu, nu'mø ngue bi aha, ya hinte da ja 'mø.

¹³ Bi ne xta mmanã Jesús ngue ya xi du ra Lázaro, pe nup'u i benyø xädi, bi 'yembĩ ngue mma ngue bi atho. ¹⁴ Pe njuantho bi man'a m'mefa te nne xta mmanã Jesús. Bi 'yembĩ:

—Ya bi du ra Lázaro ya. ¹⁵ Para ngue nu'ahu ya, ya xanho ngue hin dabi 'bucä p'u 'mø mi du ra Lázaro, porque nuya man'natho gui 'yec'eigahu ya. Nuya ga ma nuhu ya.

¹⁶ Nuna ra Toma t'embĩ ngue ra cuate p'uya, bi 'yembyø mmixädihu:

—Ma 'da gda mmähä ya, n'namhma ngue 'dap'u dani thojũ nũ.

Ra Jesús da 'yøt'e ngue di nja ra mbennate, 'ne di unna 'da'yo te.

¹⁷ Bi zøn'a Betania ra Jesús, pe ya rá gupa xi ma nt'ägui ra Lázaro.

¹⁸ Nup'u ja ra hnini Betania, como yo kilómetro made gui nhyacui Jerusalén. ¹⁹ Xangu yø judío xi ma ngue badi zengua ra Marta conná

Maya, di hojpa yø mmui ngue rá ida bi du. ²⁰ Nuna ra Marta 'mø bi badi ngue ya mmap'u ra Jesús, bi ma bí c'at'ui. Pe ra Maya bi gop'u ja rá ngu'a. ²¹ Ra Marta bi 'yembra Jesús:

—Ague grá Hmu, nu'mø gdi 'bucua, hinxta ndu ma idagä 'mø. ²² Pe nugä dí padi ngue di 'da'i Oja te gä gui 'yäpi.

²³ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nu ni ida di bennate'a.

²⁴ Bi 'yenna Marta p'uya:

—Ahá, dí padi ngue nu'mø ra pa rá nzegui, mahøndi bennate yø ánima.

²⁵ Ra Jesús bi 'yena:

—Go ga øt'ä ngue di bennate yø ánima, 'ne ga unna 'da'yo te. Nu'a da 'yec'eigä, madague'a xta ndu, pe høndi bennate. ²⁶ A nuyá, nu'u yø ja'i 'buhya 'ne ec'eigui, ya hınjam'mø da du, ya ja ra 'da'yo te yø ja'i. ¿Ua guí ec'ei na dí xi'i ya?

²⁷ Ra Marta p'uya bi 'yena:

—Ahá, grá Hmu, dí ec'eigä ngue gue'e grá Cristo, rá Ts'unt'u'i Oja nu'a mi ja ngue da ecua ja ra ximhäi.

Ra Jesús bi nzomp'u ha nt'ägui ra Lázaro.

²⁸ Mi juadi bi manna ra hya na p'uya, nuna ra Marta bi ma bá zo rá juhue Maya. Bi xifi njanate, bi 'yembi:

—Bá ep'u ra xännbate. Bá pen'na ra hya ngue bi nzo'i 'na.

²⁹ Nu'mø mi 'yøhra Maya ngue bi ts'ofu, bi nangui, bi ma bá nu ra Jesús. ³⁰ Nuna ra Jesús, tobe hın manı yut'ambo ra hnini, bí 'bärpu ha bi nthui ra Marta. ³¹ Mi nu yø ja'i ngue bi nangra Maya, bi bõni n'nahmantho, bi ma. Janangue xquet'a bi ntetyø ja'i p'uya, embi ngue bi ma dá nzomp'u bí o ra ánima. ³² Bi ma ra Maya p'u mambi 'bähra Jesús. Bi ndantyøhmu p'u ha 'bäi, bi 'yembi:

—Ague grá Hmu, nu'mø ngue gdi 'bucua, hinxta ndu ma idagä 'mø.

³³ Nu'mø mi nu ra Jesús ngue zonna Maya co 'ne'u yø judío ni n'youi, bi dār'man'u rá mmui p'uya. ³⁴ Bi 'yännbuya, bi 'yembi:

—¿Hapu nt'ägui ya? —bi 'yembi.

—Mi da p'uya, bi 'yena:

—Ague grá Hmu, bá che guí nnu.

³⁵ Xquet'a bi nzonna Jesús. ³⁶ Di n'yembyø judío p'uya:

—Ya guí nnuhu te øtya. Ja di nequi p'uya ngue janjuani ngue madi madi.

³⁷ Bi 'yen'i 'da yø judío p'uya:

—A nuna, ngue bi zä bi xojpa yø dä ra xädä, rá nzegui xta nzä xta 'yøt'e ngue hinxta ndu ra Lázaro.

Ya bi bennate ra Lázaro.

³⁸ Mahømbi dār'man'u rá mmui ra Jesús. Bi guarbu ja ra 'bido o ra ánima p'uya ngue da hyajpa ra ndodo nnøpa njo'mi. ³⁹ Bi 'yenna Jesús:

—Dami hyacju ra do —bi 'yena.

Bi 'yenna Marta nuna rá nju ra ánima p'uya:

—Ague grá Hmu, rá nzegui ya yunya, porque ya rá gupa nt'ägui ya.

⁴⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Uanguí dí xi'i ngue nu'mø gui 'yec'eigui, guí pa p'uya ngue maguese Oja.

⁴¹ Mi ma nthauqui ra do p'uya. Bi nøs'maya ra Jesús, bi 'yena:

—Ma Papá'i, dadi ja mammadi'i ngue guí ø'mø di nzo'i. ⁴² Nugä dí padí ngue zant'a guí ø'mø di nzo'i, pe dá mangä na ra hya na n'namhma ngue nuya yø ja'i 'bucua, da 'yec'ei ngue go guá penngagui ua.

⁴³ Mi juadi bi manna ra hya na p'uya, bi matra ánima, bi 'yembi:

—Ague Lázaro, bá põmp'u guí o —bi 'yembi.

⁴⁴ Bá nangra ánima p'uya, bá ep'u, bá m'mät'i yø ulu yø 'ye conyø gua. Rá hmi p'uya bá n'youi rá njo'mi. Ra Jesús bi 'yembyø ja'i:

—Dami xuhmi ya, thøhmi p'uya, da ma.

Bi nheca hya yø ja'i p'uya, ngue di bentra Jesús.

⁴⁵ Nuya yø judío mi 'bup'u ja rá ngu ra Maya mi nu te bi 'yøtra Jesús, gue'a i 'yec'ei'a p'uya. ⁴⁶ Pe mi'da yø judío, bi ma bá xihyø fariseo te bi 'yøtra Jesús. ⁴⁷ Nuya yø fariseo p'uya conyø hmu yø mmäcja, co 'nē'u yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío, bi 'yøtra dajunta. Di n'yembi:

—¿Te 'be'a ja ngue ga øthu? Nuna ra n'yohu na, xandøngu yø milagro øt'e. ⁴⁸ Nu'mø ngue ga hehmu p'u, gä yø ja'i da 'yec'ei te mmanna. A nu'u yø ts'ut'abi Roma p'uya, da penhyø soldado ngue da demhra maca nija ja ua, 'nē da 'yøtra sui ua ja ma häihü.

⁴⁹ Bi da'a n'na nc'ei ni hu ngue ra Caifás, guehna ra hmu yø mmäcja'a ra jeya'a. Bi 'yembyø ja'i:

—¿Ua hinguí pahmu ha di nja te ga øthu ya? ⁵⁰ ¿Ua hin gadi umhmu ra güenda hanja? Man'na xanho ngue n'na nc'eitho da du conná guehyø ja'i, hinda gue'a ngue di m'medi gätho yø ja'i 'bucua ja ma häihü.

⁵¹ Pe nuna ra Caifás hingrá hyase na ra hya bi ma, sinoque Oja bi bennbi ngue ngu'a bi ma. Porque guehna ra jeya ngue bi nøpa hmu yø mmäcja. Bi ma ngue ra Jesús guehna ja ngue da du conná guehyø judío na. ⁵² 'Nē hinga hønt'u yø judío p'uya, sinoque da du conná guehyø ja'i 'bui ndap'u bi zä. Porque nne Oja ngue ndap'u bi zä di m'muhyø ja'i ngue dyø basi Oja. ⁵³ Gue'a ra hya bi nja'a p'uya, nu'u yø judío mi nts'ut'abi, bi müdi bi nheca hya ngue da hyo ra Jesús.

⁵⁴ Janangue ya him mambi zop'u ha 'buhyo judío ra Jesús, sinoque bi ma n'nanni n'na ra xequi ja ra häi Judea. Ya mme ra nendapo, ja n'na ra hnini ni hu ngue Efraín. Ja bá m'muhmu p'u p'uya co 'nēhyo xädi.

⁵⁵ Ya xma nguerp'utho ra pa ngue ra ngo øtyø judío, nuna embi ra pascua. Xangu yø ja'i bi ma Jerusalén ngue dí hocyø ts'oqui p'u ja ra nija hante di nja ra ngo. ⁵⁶ I 'yo yø ja'i p'uya, ngue honna Jesús. Nu'mø bi zomp'u nija di n'yänni n'na ngu n'na, i ena:

—¿Tep'u gni bemhmu? ¿Ua da ecua ja ra ngo ra Jesús, ua gue hin'na?

⁵⁷ Nu'u yø fariseo p'uya, co 'nē'u yø hmu yø mmäcja, ya xi xihyo ja'i ya p'uya, ngue nu'mø to da badi ha bí 'buhra Jesús, da ma. Porque bi ne di 'bentra Jesús ngue da got'i.

N'na ra xisu bi gospa ra aceite ra Jesús.

12 ¹ Man'nato ma patho di nja ra ngo ngue ra pascua. Bi ma ra Jesús bá sön'a Betania rá ngu ra Lázaro. Guehna ra Lázaro bi 'yøtra Jesús ngue bi bennate. ² Ja bá t'ørpa p'u ra nts'ihmē ra Jesús, bi n'uite ra Marta. Conna Lázaro 'dap'u hūhmi p'u ja ra mēxa ngue sihmēui. ³ Nuna ra Maya p'uya bá ha made litro ra aceite mahotho ga yuni, pe xandømmadi rá muui. Bi gospabi yø gua ra Jesús, bi dujpi conyø xta. Bi yu'ambo ra ngu'a ga yanna aceite. ⁴ Mi 'bup'u ra Judas Iscariote rá ts'unt'u ra Simu. Guehna n'na nc'ei yø xädi ra Jesús, 'nē guehna bi dä na. Nuna ra Judas bi 'yēna:

⁵ —¿Hanja ngue himbi 'bä ra aceite, ngue xtí t'unna menyu yø hyoya? Porque xtí 'bä ra aceite'a te pøxi hyu ciento ma pa ra nzäbi.

⁶ Pe nuna ra Judas hin'i mmanna ra hya na ngue di tu rá mmui da mäxyø hyoya. Sinoque bi manna ra hya na ngue ra bē. Porque go mafäti ra buxa cu ra menyu na. I pe ra menyu njäti p'u ja ra buxa. ⁷ Mi nya ra Jesús, bi 'yēna:

—Dami hyēmhma, 'yo te guí mma. Porque nuna ra xisu guí sui, ya mi pesra aceite xta ngosca ma do'yo 'mø dá n'yägui. ⁸ A nuya yø hyoya guí mma, jap'u ra pa gui fäxhu ya, porque 'daua guí 'buhmu ya yø hyoya. Pe nugä ya himma ya'atho ra pa dí n'yohu ua.

Bi nhēcāhya yø ja'i ngue hōnda hyo ra Lázaro.

⁹ Xangu yø judío bi badi ngue bí 'bup'u Betania ra Jesús. Bi ma yø ja'i bá nu. Pe hinga hōntho nne yø ja'i ngue da nu ra Jesús, sinoque xquet'a nne da nu ra Lázaro nuna xi japi xi bennate p'u mant'ägui. ¹⁰ Janangue bi nhēcāhya yø hmu yø mmäcja ngue xta hyo ra Lázaro connā Jesús.

¹¹ Porque nu'a i bennate ra Lázaro, ya hep'u yø mmijudíoui yø judío p'uya ngue go ec'ei ra hya mmanna Jesús.

Bi yurbu ja ra hnini Jerusalén ra Jesús.

¹² Nup'u ja ra hnini Jerusalén, xandøngu yø ja'i bi ma da nsännigo ngue ra pascua. Ja bi bahyø ja'i 'mø mi hyats'i, ngue ya ja ngue da zøp'u ja ra hnini ra Jesús. ¹³ Yø ja'i p'uya, bi dajpa yø xi yø palma, bi ma di c'at'ui ra Jesús. Bi mührä hmafi yø ja'i p'uya, i ena:

—Nuna rá m'menhni Oja 'bucua, guehna tate na. Oja di japhna rá dast'abi yø judío bá 'benhni.

¹⁴ Bi din'a n'na ra burru bi hyuxra Jesús. Ya bi nja tengutho nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: ¹⁵ “Ague gyø mmenguhu p'u ja ra hnini Sión, 'yogui suhu. Gui nnu ngue bá ep'u ni dast'abihu, bá hyuxa n'na ra burru”. ¹⁶ Nup'u rá mudi hinguí pahyø xädi ra Jesús hanja'a te øt'e. Pe nu'mø mi ma mahets'i ra Jesús, ja bi zo yø mmui p'uya, ngue nu'a te gäma hya xi nja, ya mant'ot'i ngue ngu'a ja ngue di nja.

¹⁷ Nuya yø ja'i n'youi ra Jesús, guehya bi nup'u bi japi bi bennate ra Lázaro, gä manyø ja'i te gä xi nurpi ngue øt'e. ¹⁸ Janangue bi ma yø ja'i ngue di c'at'ui ra Jesús, porque pahyø ja'i ngue nu'a ra milagro xi 'yøt'e, hinjonda zä da 'yøt'e. ¹⁹ Yø fariseo p'uya, di n'yemsebi:

—Ya guí nnuhu ya, ya hinguí sä te ga øthu. Guí nnuhu ngue gä ni me yø ja'i ra Jesús.

Nuya 'da yø ja'i hingyø judío bi hyonna Jesús.

²⁰ Nuya yø ja'i bi ma Jerusalén ngue da thanne Oja 'mø bi nja ra ngo, n'youi p'u 'da yø mmengu Grecia. ²¹ Nuya p'uya bi guarbu 'bähra Lipe nuna ra mmengu Betsaida ngue ra häi Galilea. Bi 'yäpra mate p'uya, bi 'yembi:

—Ague n'yø, dí nne ga nyagähe ts'u ra Jesús.

²² Nuna ra Lipe p'uya, bi xihra Andre'a te sifi. Nuna ra hya bi sifi, 'da i matho gä yoho ngue bá xihra Jesús. ²³ Nuna ra Jesús bi 'yenthø 'mø mi dadi:

—Nu ra N'yohu bí 'ye mahets'i, ya ni ma da zønna pa p'u da hnu ngue magese. ²⁴ Majuaní dí xi'ahu, ngue nugä, ja ngue da thogui, n'namhma ngue xangu yø ja'i da dinna 'da'yo te. Tengutho n'na zihmudä ra trigo, mente hinga nthuhu ra hmudä, xquetho n'na mhmudä tho i ja. Pe nu'mø ya bi thuhu, da bøxra hmudä, pe ya xangu yø trigo da ma ma peti 'mø bi nja. ²⁵ Nu ra ja'i honi ha di mpommi ra ndate, guehna di 'behrä te na. Pe nu ra ja'i enná te ua ja ra ximhäi, guehna di t'unna 'da'yo te para zantho na. ²⁶ Nu ra ja'i nne da 'yørcagui ma pähä, da denngui. Nup'u ha ga m'mucä, ja di m'mup'u. Nu ra ja'i da 'yørcagui ma pähä, guehna nnu manho ma Papägä na.

Bi manna Jesús ngue ya ni ma da tho.

²⁷ A nuyá, hĩndĩ padĩ te ga øtya. ¿Tenĩ 'bɛ'a ja ngue ga mma? Ya hĩngui sã ngue ga ɛna: “Ma Papá'i, damĩ yangui ngue'a te ja ngue ga thogui”, ga ɛna. Porque ya dá ɛcã'a, ngue nu'a te ja ngue ga thogui, ga thomhmagã'a.

²⁸ Bi 'yɛmp'uya:

—Ague ma Papá'i, da fadi ngue mague'ase'i ya.

Nu'a ra ora'a p'uya, bi t'ode ngue bá nya Oja maya, bi 'yɛna:

—Ya xa nja'a te di fadi ngue maguecsegui. Pɛ mahonga øt'e ngue da fadi ngue maguecsegui ya.

²⁹ Nu'u yø ja'i mi 'bäp'u, bi 'yøde ngue bá nya Oja maya, pɛ ɛmthobi ngue ra ngäni'a øde. Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yɛna:

—Rã anxɛ Oja i nzohnu —bi 'yɛna.

³⁰ Mi nya ra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nuna ra hya bi t'øhya, himma partegã p'u ngue bi t'øhna ya, sinoque ni partehu na. ³¹ Ya ni ma da zonna ora da thaxra güenda ua ja ra ximhäi ya. Da thejpa rá hya ra zithu di manda ua ja ra ximhäi.

³² Nu'mø bi ma ma'bä'mi ra pont'i da n'nø'migã, ndap'u bi zã, da denyø ja'i ma hyagã.

³³ Bi manna ra hya na, ngue di opan'yu yø ja'i tema forma di du 'mø bi tho. ³⁴ Bi 'yɛnyø ja'i p'uya:

—Ya xtã øcãhe te nt'ot'i p'u ja ra libro ngue ra ley, ngue ra Cristo i 'bui para zantho. 'Nɛ nu'i guĩ ɛna ngue ra N'yohu bí 'yɛ mahɛts'i, i ja ngue da ma macuati ra pont'i. ¿Ndana gue'a'a ra n'yohu bí 'yɛ mahɛts'i guĩ mmam'mø?

³⁵ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nuyá, ya mits'u dra pa gui hɛthu ua'a ja ngue da xoc'a ni mmuihu ya. Nu'mø bi dinĩ xanho ni mmuihu na ra hya dí xi'ahu ya, guehna ra hya gdi n'yohu na. Pɛ nuna ra ja'i hinda ne da 'yøt'e te dí mmangã, guehna ra ja'i hĩngui padĩ te ga 'yo na. ³⁶ Dami 'yɛc'ɛihu na ra hya da xoc'a ni mmuihu mente da zã ga xi'ahu ha di xohni mmuihu. 'Nɛ majuani da xoc'a ni mmuihu na ra hya na.

Mi juadi bi manya yø hya ya p'uya, bi ma ra Jesús, hĩngui fadi ha i ma.

Nt'ot'i p'u ja ra Macã Libro ngue yø judío hĩngui ɛc'ɛi ra Jesús.

³⁷ Madague'a xangu yø milagro bi nu yø ja'i bi 'yøtra Jesús, pɛ hĩngui ɛc'ɛi te xifi. ³⁸ Pɛ ya ja ngue da ngu'a di nja, tengutho ra hya bi 'yotra pøngahya Isaías ngue bi 'yɛna: “Ague grã Hmu, ¿ndana gue'a bi bøni ngue bi 'yɛc'ɛi na ra hya dá xicãhe ya? ¿Ndana gue'a pøni ngue da badi ngue ya uhrã ts'edi Oja ya?” ³⁹ Ra Isaías xquet'a bi 'yot'i hanja ra hya ngue himbi 'yɛc'ɛi ra hya yø ja'i, bi 'yɛna: ⁴⁰ “Nuna Oja bi gorpabi yø

nthandi yø ja'i, n'namhma ngue hinda hyeti conyø dä. 'Ne bi gorpabi yø mmui, n'namhma ngue hinda dimp'u ja yø mmui hanja ra hya. 'Ne hinda 'bätyø mmui ngue da den'Oja para ngue hinda punnbi". ⁴¹ Ra Isaías bi manna ra hya na, ngue parpi ngue maguese ra Jesús, janangue bi ma hanja'a ra Jesús.

⁴² Co ngu'a xangu yø judío ja yø cargo bi 'yec'ei ra Jesús. Nja hingui xihyø ja'i ngue ec'ei, porque su yø fariseo, i nne ngue hinda dujpa yø thuhu p'u ja ra nija. ⁴³ I ena ngue man'na xanho ngue da nu manho yø ja'i, hinda gue'a ngue Oja da 'yembi ngue xanho te øt'e.

Da ma ra castigo yø ja'i hingui ec'ei te mmanna Jesús.

⁴⁴ Nuna ra Jesús bi ts'edi bi nya, bi 'yena:

—Nu ra ja'i ec'eigä ya, hinga hængthogui ec'eigui ra ja'i, sinoque xquet'a ec'ei'a ma Papá bá penngui. ⁴⁵ Nu ra ja'i hercä ya, tengutho 'mø go di het'a to bá penngui. ⁴⁶ Nugä guecä ga xoc'a ni mmuihu. Dä ecä ua ja ra ximhäi, n'namhma ngue nu'a da 'yec'eigä, hinda m'mui tengutho ga 'buhyø ja'i 'yo mants'o. ⁴⁷ A nuyá, i 'bui to øhra hya dí mmangä ya, pe hingui ørpa masu. Ya himma partegä p'u da ma ra castigo ra ja'i. Porque hinda ecä ngue 'bexca sänni da ma ra castigo yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, sinoque dá ehē ngue ga nyani. ⁴⁸ A nuyá, nu ra ja'i hingui ørca masu, 'ne hingui ørpa masu na ra hya dí mmangä, guehna ra ja'i da ma ra castigo na. Nuna ra hya dí mmangä ya, guehna di ts'ännbabi ra castigo yø ja'i 'mø ra pa rá nzeui na, ngue hingui ec'ei yø ja'i te dí mma. ⁴⁹ Porque himma hyase dí mma. Nu'a ma Papá bá penngui, nuna ra hya di 'bejpi ga mma, guehna ra hya dí xän'nahu na. ⁵⁰ Pe dí pacä p'uya, ngue nu to da 'yec'ei na ra hya di 'bejpagui ma Papá ga mma, di nja ra 'da'yo te ra ja'i. Nuna ra hya xijma Papá ga mma, guehna ra hya dí mmangä na.

Bi merpa yø gua yø xädi ra Jesús.

13 ¹ Hante di nja ra ngo ngue ra pascua, nuna ra Jesús ya padi ngue ya bi zonna ora da bongua ja ra ximhäi, di ma mahets'i bí 'buhrá Papá. Nuna ra Jesús hinha rá nzeui di ma'u yø xädi 'bucua ja ra ximhäi.

²⁻³ Ra zithu ya xi bennba rá mmui ra Judas Iscariote nuna rá ts'unt'u ra Simu ngue di dä ra Jesús. Nuna ra Jesús, ya padi ngue bi 'yep'u bí 'bu Oja, 'ne mahøndi map'u bí 'bu Oja. 'Ne padi ngue nu'a rá Papá, di unna ts'edi ngue di manda gätho yø cosa i ja. ⁴ Mente sihme p'uya, bi nangbu ja ra mexa mi hudi, bi møhrá tuhu, bi ngut'a n'na ra toaya p'uya. ⁵ Bi xitra dehe p'u ja n'na ra bandeja, bi merpa yø gua yø xädi. I dujpa ra dehe conna toaya di ngut'i.

⁶ Nu'mø ya mmap'u da merpa yø gua ra Bedu p'uya, ra Bedu bi 'yembi: —Ague grá Hmu, lua 'necä gui percagui ma guagä?

⁷ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—A nuyá, hinguí padí te ga mbòn'a te dí ɔt'ä ya, pɛ gui pa'a m'mefa te ga mbòni.

⁸ Mi dahra Bèdu p'uya, bi 'yɛmbi:

—A nugä hinda zä gui perca mā gua.

Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbra Bèdu:

—Nu'mø ngue hinga pet'a nì gua, ya himma n'youi 'mø.

⁹ Bi 'yɛnna Bèdu p'uya:

—Ague grá Hmu, hinga hørma gua gui percagui 'mø, gui pegagui mā 'yɛ 'nɛ gui hiqui.

¹⁰ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu ra ja'i ya m'met'e, ya bi bo gä rá do'yo. Ya hinda høndyø gua ja ngue da 'berpabi ra ja'i. Ya gä m'meque'ahü ngue ra nts'o, hinda hõnda n'na'ahü ngue hinga m'meque.

¹¹ Bi manna ra hya na ngue hinga gätho m'mequebi yø mmui yø xädi ngue ra nts'o, porque padí ndana gue'a ja ngue di dä. ¹² Mi juadi bi mejpa yø gua yø xädi p'uya, mahombi hye rá tühü ra Jesús. Bi mip'ü ja ra mɛxa mahòn'a p'uya. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí padí te dá ɔt'ahü ya? ¹³ Nu'ahü guí ɛnju ngue drá xänbategä, 'nɛ drá hmugä. Pɛ gue nì 'yup'ü te guí xicju, porque go guecä drá xänbategä 'nɛ drá hmugä. ¹⁴ A nu'mø ngue drá xänbategä 'nɛ drá hmugä, 'nɛ dí pet'a nì guahü, xquet'a nne ngue guí njahü p'uya. Guí mpejpa nì gua n'na ngu n'na'ahü. ¹⁵ Nugä, ya dá üt'ahü te ja ngue gui 'yøthü, n'namhma ngue tengutho dá ɔt'ahü ya, da ngu'a guí n'yørpe n'na ngu n'na'ahü. ¹⁶ Majuani dí xi'ahü, ngue n'na ra mɛfitho, 'yo di ɛna ngue hinda zä da 'yøt'e tengu ɔtrá hmu. Nu'a n'na ra m'menhni, 'yo di ɛna ngue hinda zä da 'yøt'e tengu ɔt'a to penhni. ¹⁷ Nu'mø ngue tinni mmuihü ya yø hya dí xi'ahü gui 'yɛt'a mmuihü ya, ra mmenthi gá nthehü 'mø.

¹⁸ Nu te dí mmangä ya, hinga gätho di toca'ahü na ra mmenthi na. Porque dí padí te'o ya xta huanhni, gue'ü di tocabi'ü. Pɛ jatho ngue di nja'a te nt'ot'i p'ü ja ra Maca Libro ngue ɛna: “Nuna 'daua dí sihmegä'be ya, guehna 'bui ngue mā nsuigä'be na”. ¹⁹ Dí xi'ahü na ra hya na hante ngue di nja, n'namhma ngue nu'mø bi nja p'uya, gui 'yɛc'ɛihü ngue go guecä. ²⁰ Majuani dí xi'ahü ngue nu ra ja'i di unna säya'a to dí penhnä, tengutho 'mø go dadi 'dacra ts'äya ra ja'i. Nu to di 'dacä ra ts'äya p'uya, tengutho 'mø go dadi unna ts'äya'a to bá penngui.

Bi manna Jesús ngue guehna ra Judas i ja ngue di dä.

²¹ Mi juadi bi manna ra hya na p'uya, bi zä ngue tär'man'ü rá mmui ra Jesús. Bi mā njuantho p'uya, bi 'yɛna:

—Majuani dí xi'ahü ya, ngue 'bucua n'na nc'ɛi jugatho häi, ya honi ha di japi ngue di dägui.

²² Nu'u yø xädi p'uya bi müdi di nhyeti n'na ngu n'na, hinguí fadi te'o sihnä rá hyä i hma. ²³ Nu'a n'na nc'ei 'dap'u hühmi ngue sihmēui rá Jesús, guehna rá xädi emmei di madi. ²⁴ Ra Bedu p'uya, bi 'yörpa rá senya'a 'dap'u hühmi rá Jesús ngue da 'yänni te'o ná i mma. ²⁵ Nu'a bi t'örpa rá senya p'uya, man'na bi guarbu hü rá Jesús ngue bi 'yänni, bi 'yēmbi:

—Ague grá Hmu, íte'o ná guí mma? —bi 'yēmbi.

²⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yēna:

—Ma ga pocä n'na xequi rá thühme ya. Nuna ga unnä p'uya, guehna dí mmangä ná.

Bi po'a n'na xequi rá thühme p'uya, bi unnä Judas Iscariote rá ts'ant'u rá Simu. ²⁷ Nuna rá Judas, ngu i hyanna rá thühme, bi yutra zithu p'u ja rá mmui. Rá Jesús bi 'yēmbuya:

—Nu'a te ja ngue gui 'yöt'e, 'yöt'e n'nahmantho.

²⁸ Pe nu'u 'dap'u hühmu p'u ja rá mexa ngue sihmē, hīnjombi n'yo yø mmui hanja ná rá hyä bi sihnä ts'ofu. ²⁹ A nuna rá Judas ngue mā fāti rá buxa njumenyu, bi 'yēmp'u i bēn'i'da, ngue nuna rá Jesús bi xifi ngue da dāi temā hyoni ngue rá ngo, ogue di unni zi algo yø hyoya. ³⁰ Hontho bi zi rá thühme bi t'unna Judas, bi bōni, bi ma. Pe ya nxui p'uya.

Ma'da'yo rá hyä dí manda rá Jesús ngue dí nja.

³¹ Mi bōnna Judas, bi 'yēnna Jesús:

—A nuya ja dí nequi p'uya ngue maguese rá N'yohu bí 'yē mahets'i. 'Nē connä ngue'a te øt'e, ja dí nequi p'u ngue maguese Oja. ³² Xi'mø ngue rá N'yohu bí 'yē mahets'i, nu te øt'e, gue'a guí nequi ngue maguese Oja'a, nuna Oja ya, xquet'a da 'yudi ngue maguese'a rá Ts'ant'u ya. 'Nē ya mi ts'udyø pa dí nja ná dí xi'ahu ya. ³³ Ague mā basi'ahu, ya mi ts'udra ora dí 'buhmu ua ya. Tengutho rá hyä xtá xicä yø judío, xquet'a ngut'atho rá hyä dí xi'ahu ya. Gui hyonja, pe hinda zä gui tenngahu hapu gdä magä. ³⁴ Ma'da'yo hōn dadi 'bep'ahu ya, ngue guí mmahmu n'na ngu n'na'ahu. Tengutho nnä mā'ahu, guí njathu p'uya ngue guí mmahmu n'na ngu n'na'ahu. ³⁵ Nu'mø ngue guí mmahmu n'na ngu n'na'ahu, di unnä güenda gätho yø ja'i ngue gue'e mā xädi'ahu 'mø.

Bi manna Jesús ngue da gōn'a m'mefa rá Bedu.

³⁶ Ra Bedu bi 'yörpa rá nt'änni rá Jesús, bi 'yēmbi:

—Ague grá Hmu, íhapu gue gdi ma p'uya?

—Mi dahra Jesús, bi 'yēna:

—Nup'u ha gdä magä, ya hinda zä gui tenngahu. Pe da zä gui tenngahu m'mefa.

³⁷ Ra Bedu p'uya, bi 'yēmbi:

—Ague grá Hmu, íhanja ngue guí ēna ngue hinda zä ga ten'na'i ya? Nügä dí emma te connä ngue'e.

³⁸ Mi dahra Jesús, bi 'yēnā:

—Guí ɛnā ngue gui ɛnni te conná nguecä. Pɛ majuaní dí xi'i ngue hante di mmahra ɔni, ya xquí cōnga nhyu ndi.

Nunā rā Jesús, guehnā rā 'yū nā ngue di zōnnā ja'i p'ɸ 'buhra Papá.

14 ¹ 'Yo di tū nī mmuihū. Guí hyahni mmui gui 'yɛc'ɛihū Oja, da guecä dami 'yɛc'ɛigahū. ² Nup'ɸ ja rá ngu mā Papágä, xangu yø ts'äya bí jap'ɸ. Nu'mø da hin'yɸ p'ɸ yø ts'äya, hinte ga sänni ga xi'ahū 'mø. Pɛ nuyá, ga mmagä ya ngue güí nsägä ha gui nsayahū. ³ Nu'mø dá magä p'ɸya ngue güí nsägä ha gui nsayahū, ga ma ɛcä mahøn'a p'ɸya ga sixahū, n'namhma ngue 'dap'ɸ ga m'muhmū. ⁴ Guí pahmū p'ɸya haru gda magä, 'nɛ guí pahmū rā 'yū.

⁵ Mi dahra Toma p'ɸya, bi 'yɛmbi:

—Ague grā Hmu, hīndí pacähe ha gdi ma, ɛha da nzä ga pacähe rā 'yū gdi ma?

⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Conná nguecä da zä guí sōhmū p'ɸ 'bɸ Oja. 'Nɛ conná nguecä guí pahmū ndana majuaní. Go dadí ungä rā 'da'yo te. Nu to gä da 'yɛc'ɛigui, gue'ɸ da zōmp'ɸ 'buhma Papá'ɸ. ⁷ Ngue hīngmī pahmū te'ogä mā m'met'o, janāngue hīngmī pahmū te'o nā rā Papá. A nuyá, ya guí pahmū ya, porque ya guí nnuhū ya.

⁸ Bi 'yɛmbra Lipe p'ɸya:

—Ague grā Hmu, 'yøt'e ngue da zä ga nnugähe rā Papá 'mø. Co nu'a p'ɸya.

⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ague Lipe, ya xā mma yø pa dí n'yohū, ɛ'nɛ tobe hīnguí paquí? Nu'a to bi nugä, ya bi nu rā Papá'a. ɛHanja'a guí xiqui ngue guí ɛngui ga øt'ä ngue gui nnu rā Papá? ¹⁰ ɛUa hīnguí ɛc'ɛigui ngue tenguthogä ya, njarbutho mā Papá? Tengutho mā Papágä p'ɸya, xquet'a di njadä p'ɸ. Nunā rā hya ya xtä xi'ahū, hīngo dí mmansegä nā. Nu'a rā Papá dí n'yo'be, go øt'a te dí øt'ä'a. ¹¹ Dami 'yɛc'ɛigahū ngue tenguthogä ya, njarbutho mā Papá. Tengutho mā Papágä ya, xquet'a di njadä p'ɸ. A nu'mø hīnguí ɛc'ɛihū nā rā hyatho, dami 'yɛc'ɛigahū 'mø gä nuhū'a te dí øt'e. ¹² Majuaní dí xi'ahū, nu rā ja'i ngue rá mmui ga 'yɛc'ɛigui, xquet'a da zä da 'yøtra ja'i tengutho dí øt'e. Man'na xangu da 'yør'mø ngue da zä, porque nugä ga mmagä p'ɸ bí 'buhma Papá. ¹³ Rāngue guí ɛc'ɛigahū, nu'mø gä mat'Ojahū, gui hya rā ts'edi gui 'yädi te guí nnehū. Nugä ga 'da'ahū'a te gä gui 'yähmū, n'namhma da fadi ngue magueɛ nā mā Papá. ¹⁴ Rāngue guí ɛc'ɛigahū, nu'mø gui hya rā ts'edi gui 'yädi te guí nnehū, nugä ga 'da'i ndana bi zä macosa gui 'yähmū.

Bi xihyø xädi rä Jesús ngue dä penhna Espíritu Santo.

¹⁵ Nu'mø gadi macjə, dami 'yøt'e te dadi 'bep'ahə 'mø. ¹⁶ Ga äpa ra mate ma Papá ngue dä penhni te'o dä mähəhə, 'nə di hoc'a ni mmuihə, tengutho dí øt'ahə ya. Nuna da 'benhni, guehna rä Espíritu Santo da gäp'ahə rä 'yu majuanı. 'Nə guehna guı n'yohə para zantho na. ¹⁷ Nu yø ja'i hingui ec'ei Oja, hingui sä di n'youi rä Espíritu Santo, porque hingui hēti 'nə hingui padi te'o. Pe nu'ahə, ya guı pahmu te'o na, porque rä Espíritu Santo ya 'bucua guı 'buhmu, 'nə guı n'yohə para zantho na. ¹⁸ Nugä hinga soc'asehə ua, ga ma pengä ngue ga n'yohə. ¹⁹ Ya mi ts'utho ya, ya hinni mantho dä nugä yø ja'i. Pe nu'ahə guı nnuju mahøn'a. 'Nə di nja'ahə rä 'da'yo te, ngue mahøngdí 'bucä. ²⁰ Nu'a ra pa'a p'uya, guı umhmə rä güenda ngue dí n'yogä'be ma Papá. Da gue'ahə p'uya, dí n'yohə p'u guı 'buhmu. ²¹ Nu rä ja'i dä 'yøt'e te dadi 'bepi, guehna di nequi ngue majuanı di maqui. Ma Papägä p'uya, xquet'a di madi gätho ya yø ja'i di maqui. Nugä p'uya xquet'a dadi madi, 'nə ga øt'e ngue da fadi ngue dí n'yo'be rä ja'i di maqui.

²² Bi 'yenna Judas, nuna hinga Iscariote:

—Ague grä Hmu, çhanja ngue hønithogähe gui 'yudi ngue dí n'yohə, 'nə hinga gätho mi'da yø ja'i da badi?

²³ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu rä ja'i di maqui, guehna da 'yörpabi masu te dí xifi, 'nə guehna di mahma Papägä na. Nugä ya, co 'nehma Papá, ya dí n'yohe rä ja'i di maqui. ²⁴ A nu rä ja'i hindi maqui, guehna hingui ørcatho masu te dí xännbi. Nuna ra hya dí xi'ahə ya, himma hyasegä na, go rá hya'a ma Papá bá penngui.

²⁵ Dí xi'ahə gätho ya yø hya ya, mente tobe 'daua dí 'buhmu. ²⁶ A nugä ga äpra mate rä Papá ngue dä penhna Espíritu Santo, n'namhma da mähəhə 'nə di hoc'a ni mmuihə. Gue'a go da xän'nahə gätho'a p'uya, 'nə gä di ben'nahə ya yø hya ya xtä xi'ahə.

²⁷ Ya ga soc'ahə ya, pe di hut'a ni mmuihə. Nugä ga øt'e ngue da hyu ni mmuihə, hinga tengu rä hya manyø ja'i ngue embi nthummı. 'Yo sä di tu ni mmuihə 'nə 'yo guı suhə. ²⁸ Ya guı øde te xtä xi'ahə ngue ga mmagä p'u bı 'buhra Papá, 'nə honga ma ecä ngue 'dap'u ga n'yohə. Nu'mø majuanı gadi macjə, dami johyahə ngue ga mmagä. Porque nuna rä Papá, tate na ngue nugä. ²⁹ Dí xi'ahə na rä hya na hante ngue di nja, n'namhma ngue nu'mø bı nja, ya gui 'yec'eihə na rä hya ya xtä xi'ahə p'uya.

³⁰ Ya hinga ya'atho ga nyahə ya, porque ya bá ep'u rä zithu nu'a di manda yø ja'i hingui ec'eigä. Pe cohrä ts'edi na, hinda zä da dajpi. ³¹ Pe ya jatho ngue ngu'a di nja, para ngue da bahyø ja'i ngue dadi macä ma Papá. 'Nə dí øt'e te di 'bejpi ga øt'e. Nanju ya, ma ga 'uehmə ua.

Ra Jesús bi hyejpabi ra hya bi ma ngue n'na 'bäi ra uva conyø 'yet'o.

15 ¹ Go guecä tengutho n'na 'bäi ra uva, 'ne h̄injom man'na tengugä. Ma Papägä p'uya, tengutho n'na ra mēfi ngue fähra nua'uva. ² Sajpa yø 'yet'o h̄ingui nne di nz̄adi. Pe nu'u yø 'yet'o z̄adi, fädi 'ne øjpa yø 'yont'o, n'namhma ngue man'na di nz̄adi xanho. ³ A nu'ah̄u, tengutho yø 'yet'o ngue z̄adi, porque guí ørpah̄u masu te dí xän'nah̄u. ⁴ 'Yo gui hegah̄u p'u, tengutho gä h̄indi hec'ah̄u p'u. Xi n'na ra 'yet'o ya, nu h̄inda zä di nz̄uhrä ndät'ä 'mø 'yose, ya h̄imb̄i thep'u ja ra da'yü. Guí njathu p'uya, h̄inda zä guí n'yo manhoh̄u 'mø gui hyegah̄u p'u.

⁵ Nugä tengutho n'na ra da'yü. A nu'ah̄u p'uya, tengutho yø 'yet'o. Nu'a h̄ingui hegagui ya, man'na di n'yo manho, porque dí n'yo'be. A nu'mø gui hyegah̄u p'u, ya h̄inda zä te gui 'yøth̄u. ⁶ A nu ra ja'i hep'u ma hyagä, di njapi tengutho ra 'yet'o h̄ingui z̄adi. I nthequi ngue ma'ot'i. Nu'mø bi 'yot'i, da ma mapeti ngue da t'udi.

⁷ Nu'mø h̄ingui hyegah̄u p'u, gui 'yet'a mm̄ui te dí xän'nah̄u, dami 'yädi te guí nne gui 'yähm̄u, guí nnu gue di n'na'ah̄u. ⁸ Nuna ma Papägä, da h̄nu mansu 'mø ngue gui n'yo manhoh̄u na. Gue'a di nequi'a p'uya ngue majuan̄i ma xädi'ah̄u. ⁹ Tengutho guí macä ma Papá, njarbutho nnä ma'ah̄u ya. Nu te dí nnu manhogä, gue'a gui 'yøth̄u'a. ¹⁰ Nu'mø gui 'yøt'e te dadi 'bep'ah̄u, ya ni mantho ga ma'ah̄u 'mø. Nugä dí øt'e te di 'bejpagui ma Papá, janangue di maqui.

¹¹ Dí xi'ah̄u na ra hya na, n'namhma ngue tengutho nnä johyagä, ngu'a gdi johyah̄u. 'Ne hangu ra pa guí johyah̄u. ¹² Nuna ra hya naya, dadi 'bep'ah̄u ngue tengutho nnä ma'ah̄u ya, da ngut'a gdí mmahm̄u n'na ngu n'na'ah̄u. ¹³ Nu'a ma datho ja ngue da 'yøt'a n'na ngue'mø di mahrä amigo, da 'yennä te connä guehrä amigo. ¹⁴ Nu'ah̄u, ya ma amigo'ah̄u ngue'mø gui 'yøt'e te dadi 'bep'ah̄u. ¹⁵ Nuyá, ya h̄inga en'ah̄u ngue gyø mēfithoh̄u ya, porque nu'a ra mēfitho h̄ingui pad̄i te øträ h̄mu'a. Nuya dí mma ngue ma amigo'ah̄u, porque ya dá o'ah̄u n'yu te gäma hya xicä ma Papá. ¹⁶ H̄ingo gä huanngah̄u, nugä go dá huan'nah̄u. A nuyá, ngue guí ec'eigah̄u, dí nne ngue zant'a gui n'yo manhoh̄u, n'namhma ngue di n'na'ah̄u'a te gä gui 'yäph̄u ra Papá. ¹⁷ Nuna ra hya naya, dadi 'bep'ah̄u ngue guí mmadi n'na ngu n'na'ah̄u.

I nnu man'u yø ja'i ra Jesús co 'ne'u yø xädi sumbabi.

¹⁸ Nu'mø ngue nnu man'u'ah̄u yø ja'i, ya guí pahm̄u ngue ya mam'met'o xä h̄nu man'ugui. ¹⁹ Nu'mø ngue gadi n'amigoh̄u yø ja'i h̄ingui ec'eigä, dadi ma'ah̄u yø ja'i 'mø tengutho gui mahyø amigo. Pe nugä, go dá huan'nah̄u p'u 'buhyø ja'i ua ja ra ximhäi. A nuyá, ya h̄in gadi n'amigoh̄u yø ja'i ya. Janangue nnu man'u'ah̄u. ²⁰ Dami benna hya ya xtä xi'ah̄u m'met'o. H̄injo'o n'na ra mēfitho da 'yēna ngue h̄inda

thogui tengutho thohrá hmu. Nu'mø ngue bi nu man'ugä yø ja'i, xquet'a guí njathu p'uya, da nu man'u'ahu yø ja'i. Nu'mø ngue hingui t'ec'eia te dí xännbategä, ni xinga gue'ahu da t'ec'eia'ahu 'mø. ²¹ Nu te Gä dí xi'ahu ya, da ja'ahu yø ja'i, porque ngue ma xädi'ahu. Nuna Oja bá penngui, hingui pahyø ja'i te'o na, janangue di ja'ahu p'u yø ja'i.

²² Nu'mø hin xcabä ehe ga nzohyø ja'i, ya hinda jase yø ja'i p'u da ma ra castigo 'mø. Pe nuyá, di jase p'u da ma ra castigo ya ngue hingui ec'eigui. ²³ A nuyá, nu'a ga nnu man'ugä yø ja'i ya, xquet'a 'ne'a ma Papägä nnu man'u ya. ²⁴ Hin tema castigo di nja 'mø ngue hin tema hmeya xcä øt'ä p'u ha 'buhyø ja'i. 'Ne nu'a te Gä dí øt'e, hinjongui pøni ngue di sä da 'yøt'e. Madague'a bi nu yø ja'i te Gä dí øt'e, pe co ngu'a nnu man'u gyø ja'i, co 'ne'a ma Papá i hnu man'u ya. ²⁵ Nuya yø hya dí mmangä, di nja ya, porque jatho ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ra ley ca yø ja'i, i ena: "Hingui ja te rángue'a i hnu man'ugui".

²⁶ Ga xicä ma Papá ngue da penhna Espíritu Santo da mäxahu 'ne di hoc'a ni mmuihu. A nu'á, go di ja majuaní te'ogä'a. ²⁷ Xquet'a 'ne'ahu dami jahu majuaní te'ogä, porque dí n'yohu asta guep'u bá fuhra hya.

16 ¹ Dí xi'ahu ya yø hya ya, n'namhma hingui nyobenihu. ² 'Ne da ma nthuqui ni thuhu p'u ja yø nija yø judío. Da 'yehra ora ngue di m'mu i'da da hyo'ahu, da 'yena ngue ørpa rá 'befi Oja. ³ Nguna ra hya da ja'ahu yø ja'i, porque hinjam'mø di nne da ba'a ma Papá, ni xinga gueque di pacyø ja'i. ⁴ Dí xi'ahu na ra hya na, n'namhma ngue nu'mø bi zønna ora di nja, da zo ni mmuihu na ra hya ya xtä xi'ahu.

Ja di nequi p'u'a te øtra Espíritu Santo p'uya.

Mam'met'o hinte dí xi'ahu na ra hya na, porque 'daua dí 'buhmu. ⁵ A nuyá, ya ga mmagä ya, gani m'mup'u bí 'buhma Papá bá penngui. A nu'ahu ya, ya hinjonda bøni da 'yengui: "¿Hapu gni ma ya?" ⁶ Pe nuya ngue dá xi'ahu na ra hya na, bi du ni mmuihu ya. ⁷ Pe majuaní te dí xi'ahu, go ni nhohu ngue ga mmagä. Porque nu'mø hinga mmagä, ¿hague di 'ye'a ra Espíritu Santo da mäxahu 'ne di hoc'a ni mmuihu 'mø? Pe nu'mø ga mmagä, ya ga ma penhna p'uya. ⁸ Nu'mø bá e'a p'uya, go da 'yøt'a ngue da bahyø ja'i 'bucua ja ra ximhäi ngue ja yø ts'oqui, 'ne da badi hanja na ra 'yu njuantho. 'Ne da bahyø ja'i ngue da zønna pa da japra castigo Oja. ⁹ Da badi ngue ra ts'oqui øtyø ja'i himbi 'yec'eigui. ¹⁰ A nugä ngue njuantho dá n'yogä, ya ga mmagä p'u bí 'buhma Papá. 'Ne ya hinni mantho guí nnuju ua. Janangue da hyaxa njuani yø ja'i p'uya ndana gue'a ra 'yu njuantho ja ngue da n'yo. ¹¹ Da hyaxa njuani yø ja'i p'uya hanja na ra hya xa nzän'Oja. Porque ya da ts'ännbi ngue da ma ra castigo na ra zithu di manda ua ja ra ximhäi.

¹² Xangu mi'da yø hya jap'u dí nne ga xi'ahu, pe tobe hingui sønna ora p'u da zä gui timhmu te ga mbøn'a te dí xi'ahu ya. ¹³ Nu'mø bá ehra

Espíritu Santo ya, go di o'ahũ n'yu hanja'a te majuanĩ'a. 'Nē gā majuanĩ'a te dā xān'nahũ'a, porque hīngrā hyase dā mā, a nūnā tengutho rā hya dā sifi, dā ngu'a dā mā. Dā 'yōt'e ngue gui tīmhmũ hanja'a te ja ngue dī nja. ¹⁴ Nū'a go dā 'yōt'e ngue dā hñu māsugā'a, porque dā hā'a rā hya gā xifi, 'nē dā 'yōt'e ngue gui pahmũ hanja rā hya. ¹⁵ Nū te gāma hya mmānna Papá, gā gue'a rā hya dí mmāngā'a. Janāngue dí xi'ahũ ngue rā Espíritu Santo dā hanngagui mā hya, 'nē di ja'ahũ ngue gui pahmũ hanja rā hya.

Dā gohi ngue rā johya'a rā dūmmui ja yø xādi.

¹⁶ Ya mī ts'udrā ora ngue hīn hapu gui nñujũ ya. M'mefa p'uya, ya hīnda ya'atho gui nñujũ mahōn'a, porque gā mmagā mahets'i bí 'būhma Papá.

¹⁷ Nūya 'da yø xādi p'uya, dī n'yānni n'na ngu n'na, dī n'yēmbi: —¿Te gā mbōn'a xicjũ nā? ngue enā ya mī ts'udrā ora ya, ya hīn hapu gā nñujũ. Ximmi ts'udrā ora ngue gā nñujũ mahōn'a p'uya, ximmi mmamp'uya ngue dā ma mahets'i bí 'būhrā Papá. ¹⁸ ¿Teni 'be'a gā mbōn'a mmānna? ngue ēmbi ya mī ts'utho. Hīndi pahmũ temā hya mmānna.

¹⁹ Bi bahra Jesús ngue nne dā 'yānyø xādi nā rā hya bi mā, bi 'yēmbuya:

—Nūgā dí xi'ahũ, ya hīnda ya'atho hīn hapu gui nñujũ. M'mefa p'uya, ya hīnda ya'atho gui nñujũ. ¿Ua guehna rā hya gadi n'yānhnũ naya?

²⁰ Majuanĩ dí xi'ahũ ngue gui nzomhmũ 'nē dā dū nī mmuihũ. Nū'mø bi nū'ahũ yø ja'i 'bū'a nximhāi p'uya, dadi johya. Pe hīnte ja'a. Nū nī dūmmuihũ dā gohi ngue rā johya'a. ²¹ Conque nū'mø ja ngue dī m'mūhrā basī n'na rā xisu, tū rá mmui porque ya bi zōnna ora dā zā rā n'ũ. Pe nū'mø ya bi m'mūhrā basī p'uya, ya hīnni mantho mbēn'a rā n'ũ mī sā. Porque di johya ngue ya bi m'mūhrā basī ua ja rā ximhāi.

²² Xquet'a gui njathũ p'uya. Bá ep'ũ rā ora dā dū nī mmuihũ. Pe nūgā gā ma pengui gā nñu'ahũ. Gā rā johya dī nja nī mmuihũ p'uya. Gue'a n'na rā johya hīnjondā zā dā hyaqui.

²³ Nū'a rā pa'a p'uya, ya hīmma hyoni te gui 'yānngahũ. Nūgā majuanĩ dí xi'ahũ, nū'mø gā mat'Ojahũ rángue guí ēc'eigahũ, dami hya rā ts'edi gui 'yādi te guí nnehũ. Mā Papágā p'uya di 'da'i te gui 'yāphũ. ²⁴ Asta guehya tobe hīnte guí āphũ Oja di 'da'ahũ rángue guí ēc'eigahũ. Dami 'yāhmũ n'namhma dī n'na'ahũ. Janjuani ngue gā rā johya dī nja'ahũ p'uya.

Bi ntate rā Jesucristo ua ja rā ximhāi.

²⁵ Nūya yø hya ya xtā xi'ahũ, dá honi te nnā hyejpabi rā hya dá mā. Pe dā 'yēhra ora ngue nūya yø hya dí xi'ahũ, ya hīnga honi te gda hyejpi. Sinoque gā xi'ahũ njuantho ha dī njap'ũ gdi pahmũ rā Papá. ²⁶ Nū rā pa

ja p'uya, ya da zä gui 'yäphu ra Papá'a te guí nnehu rángue guí
 ɛc'eigah. Ya himma hyoni ngue 'bet'o ga äpä ra mate ma Papá conná
 ngue'ahu. ²⁷ Porque di ma'asehu ra Papá. Di ma'ahu, porque gadi macju,
 'ne gá 'yɛc'eihu ngue dá ɛcä p'u bí 'bu Oja. ²⁸ Bí nexcä ma Papá 'mø
 dambá ɛcua ja ra ximhäi. A nuyá, ga pøngä ua ja ra ximhäi ya, ga mma
 mahets'i bí 'buhma Papá.

²⁹ Mi dahyø xädi p'uya, bi 'yɛna:

—A nuyá, njuantho guí xicje ya. Hin tema hya gni hyejpi te guí
 mmanya. ³⁰ A nuyá, ja dí tingähe p'uya ngue gä guí parpabi yø
 n'yomfɛni yø ja'i. Himma hyoni ngue 'bet'o da t'øt'a'i ra nt'änni.
 Guehna nná ɛc'eigähe naya ngue güi 'yɛp'u mahets'i bí 'bu Oja.

³¹ Ra Jesús bi 'yɛna:

—A nuyá, ya guí ɛc'eihu ra hya dí mmangä ya. ³² Ya mme 'bexque'a
 ya, ya ni ma da zønna ora ga nhyehmu, 'da'a n'naní gdí mähä. Ya gui
 sogasehu p'uya. Pe nugä hindí 'dasegä, porque dí n'yogä'be ma Papá.
³³ Nu'mø ngue gui unni mmuihu ya yø hya dí xi'ahu ya, guehya yø hya
 da hyut'a ni mmuihu ya. Nuua ja ra ximhäi guí sähu ra n'u ua. Pe dami
 hyahu ra ts'edi, ya xtá tapä'a secua ja ra ximhäi.

Bi marpabi Oja yø xädi ra Jesús.

17 ¹ Mi juadi bi manya yø hya ya p'uya, bi hyanma hets'i ra Jesús,
 bi 'yɛna:

—Ma Papá'i, ya bi zønna ora ya. Da bahyø ja'i ya ngue magese'a ni
 Ts'unt'u, n'namhma ngue xquet'a 'negni Ts'unt'u da 'yøt'e ngue da
 bahyø ja'i ngue mague'ase'i. ² Nu'i gá unna ts'edi ni Ts'unt'u ngue nu'u
 to gä gá däpi, di unna 'da'yo te para zantho. 'Ne gá unna nt'edi ngue
 nu'a te da zänni gue'a di nja'a. ³ Nu'a ra 'da'yo te para zantho, gue'a di
 dinna ja'i da ba'i'a, 'ne da baqui. 'Ne høn'atho'i ngue majuaní grá Oja. A
 nugä p'uya, gēcä drá Jesucristo guá penhua.

⁴ Nugä dá øt'e ngue bi bahyø ja'i ua ja ra ximhäi ngue mague'ase'i. Dá
 juacä ra 'befi gá 'bejpi ga øt'e. ⁵ A nuya ma Papá'i, dami 'daqui ngue
 nup'u ja ni hmi ni dä, maguecsegauí tengutho nmi jauí m'met'o hante di
 nhohra ximhäi.

⁶ Nuya yø ja'i gá huanhua ja ra ximhäi ngue gá däqui, dá japi bi badi
 te'o'i. Mi o ni 'ye yø ja'i, pe go gá däqui, 'ne bi 'yɛc'ei na ni hya guá
 pennbi. ⁷ A nuyá, ya pahyø ja'i ya ngue go guí xiqui te gäma hya dí
 mmangä. ⁸ Dá unnä na ni hya gá xiqui ga xifi. Yø ja'i p'uya, bi 'yɛc'ei.
 'Ne haxa njuani yø ja'i ya ngue majuaní dá ɛcä p'u güi 'bui, 'ne ɛc'ei
 ngue go guá penngagui ua.

⁹ Dí ä'i ra mate ya ngue gui fähyø ja'i. Nuna ra mate dí ä'i, hin dadi
 terpä p'u gätho yø ja'i 'bu'a nximhäi. Nu'u yø ja'i gá däqui, gue'u dí xi'i
 guí fä'u, porque o ni 'ye. ¹⁰ Nu'u to gä o ma 'yegä, gä o ni 'ye'u. Nu'u to
 o ni 'ye p'uya, o ma 'yegä'u. 'Ne da hnu mansugä conná ngue'u.

¹¹ Nūgä ya hinni mantho ga m'muc'ei ua ja ra ximhäi. Nūgä ga mmagä p'u guí 'bui, ja ga m'mucä p'u. Pe nuya da gocua ja ra ximhäi, guehya dí xi'i guí fähya. Ma Papá'i, xanduxqui'i. Conni ts'edi dami fädi te'o gä däqui, n'namhma ngue xogue n'na hyatho da gohi, tenguthogüi, n'na hyatho dí jauri. ¹² Mente ra pa 'daua dá m'muhme ua ja ra ximhäi ya gä däqui, conni ts'edi nmará fädi. Hinjombi m'medi, hinda honda n'na nc'ei, nuna ya bá nt'ot'i ngue di m'medi, para ngue di nja na ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro.

¹³ A nuyá, ga mmagä p'u guí 'buiya. Pe mente tobe dí 'butä ua ja ra ximhäi, dí mmangä ya yø hya ya, n'namhma ngue nuya ma ja'iuui, gä ra johya di nja, tengutho nná johyagä. ¹⁴ Nuna ra hya guá pennba yø ja'i ngue ga xännbi, bi nu manho ra hya. Pe nuya yø ja'i himbi nu manho ni hya p'uya, bi nu man'u ya yø ja'i bi nu manho ni hya. Porque ya hinni mantho øtra nts'o ga 'yo yø ja'i, tenguthogä ngue hindá øt'a ra nts'o ga 'yo yø ja'i. ¹⁵ Hinnä ä'i ra mate ngue guí jucua ja ra ximhäi ya yø ja'i dí xi'i. Sinoque dí ä'i ra mate ngue guí fädi ngue ra zithu hinda ts'onnbä yø nt'ec'ei. ¹⁶ Tengutho gä hindá øt'a ra nts'o øtyø ja'i, da guehya ma ja'iuui, xquet'a hinguí øtra nts'o ga 'yo yø ja'i ya. ¹⁷ Dami 'yøt'e ngue da hyo yø mmui conná ngue'e, da hyonna nho da n'yo conná guehni hya. Porque nuna ni hya, guehna majuaní na. ¹⁸ Tengutho güi pennagui ua ja ra ximhäi, xquet'a di njadä p'uya, dá øt'a ya ma ja'iuui ngue da ma da manna hya p'u ha 'buiyø ja'i. ¹⁹ Dí engä ma te conná guehma ja'iuui, n'namhma ngue xquet'a 'nē'u da hyo yø mmui ngue xtá nho te da n'yo conná guehna ra hya majuaní.

²⁰ Pe hinga hont'u dí ä'i ra mate guí fä'u, sinoque 'nē'u yø ja'i da 'yēc'eigä m'mefa conná guehra hya da manya ma ja'iuui, xquet'a dí xi'i ngue guí fädi. ²¹ Gätho ya dí xi'i ya, dí ä'i ngue xogue n'na hyatho da gohi tenguthogüi, ngue n'na hyatho di jauri. Ga njathu p'uya, n'na hyatho ga cohmu ya ma ja'iuui, ma Papá'i, gue'a di badi gätho yø ja'i'a ngue guá pennagui ua ja ra ximhäi. ²² Nūgä dá japä ya ma ja'iuui tengutho guí jajpagui m'met'o, n'namhma ngue gue'a di gohi ngue xogue n'na hyatho di jahu'a p'uya, tengutho'i co 'nēcä n'na hyatho di jauri. ²³ Nūgä dí n'yogä'be ya ma ja'iuui. Nu'i p'uya dí n'youi. Gue'a di gohi ngue xogue n'na hyatho di jahu'a. 'Nē gue'a di ba hmi'da yø ja'i'a ngue nu'i go guá pennagui ua, 'nē gadi ma'u ma ja'iuui, tenguthogä, gadi maqui.

²⁴ Ma Papá'i, nuya ma ja'iuui gä däqui, dí nnegä ngue 'nēhya di m'mup'u ha ga m'mucä ya, n'namhma ngue da nu te guí ørcagui, ngue guí øt'e ngue 'nēcä dí tategä hapu guí 'bui. Porque nu'i gadi maqui hante di nhohra ximhäi. ²⁵ Ma Papá'i, gä ra nho guí øt'e. Nuya yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, hinguí pa'i ya. Pe nūgä dí pa'i. A nuya ma ja'iuui p'uya, ya padi ngue go guá pennagui ua. ²⁶ 'Nē dá xifi hanja ra hya ngue te'o'i. 'Nē tobe ni mantho dí xifi te'o'i ya, n'namhma ngue tengu'i

ngue gadi maqui, da ngu'a da 'yot'e. A nugä p'uya, dí n'yogä'be ya yø ja'i ya.

Bi ts'ixrä Jesús ngue da jot'i.

18 ¹ Mi juadi bi manya yø hya ya, bi ma ra Jesús, bi me yø xädi, bi ma man'na nguadi ra 'yuthe Cedrón. Nup'u ja n'na ra nuaza p'uya, ja bi yurbu ra Jesús conyø xädi. ² Xquet'a 'nehna ra Judas bi dä ra Jesús, ya mi pa'a ra xequi'a, porque xangu yø nnidi ja madi perpü yø xädi ra Jesús. ³ Nuna ra Judas bi zomp'u 'buhra Jesús. Ni n'youi n'na 'bui yø soldado co 'nehyø policia yø m'menhni yø mmäcja conyø fariseo. Ni gu yø juai, 'ne ha yø lámpara gui nyot'i. Mi'da yø ja'i, ni gu yø za tōhra sibi yø nya ngue gui nyot'i. ⁴ Pe ra Jesús ya gä padi te ja ngue da thogui. Bi ma di c'at'ui ngue bi 'yänni, bi 'yembi:

—¿Te'o guí homhmu?

⁵ Nu'u yø ja'i p'uya, bi 'yembi:

—Dí hongähe ra Jesús nuna ra mmengu Nazaret.

Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Go guecä masque guí honju.

Ni n'youi yø ja'i na ra Judas bi dä ra Jesús. ⁶ Nu'mø mi 'yembyø ja'i ra Jesús: “Go guecä”, i gohyø xuttha yø ja'i, bi t'unga häi. ⁷ Nuna ra Jesús mahombi 'yännbua, bi 'yembi:

—¿Te'o guí homhmu?

Nu'u yø nzite p'uya, bi 'yembi:

—Dí hongähe ra Jesús nuna ra mmengu Nazaret.

⁸ Mi dahra Jesús, mahombi 'yembi:

—Ya dí xi'ahu ngue go guecä. Nu'mø go guí honju, pe dami thohmu ya 'bucua, da ma.

⁹ Nguna bi ma, para ngue di nja'a te ra hya xi manna Jesús ngue xi 'yena: “Ma Papá'i, nu'u gä däqui, hinjombi m'medi”, xi 'yena. ¹⁰ Ra Bedu p'uya bi guxrä juai mi ha, bi hyejpa rá gu ngue rá n'yei'a n'na nc'ei ni hu ngue ra Malco, nuna rá 'yehē ra 'bet'o mmäcja. ¹¹ Pe ra Jesús bi 'yembi:

—Ague Bedu, dami fos'ni juai. ¿Ua guí ena ngue ya hīndi nja'a te ra n'u xpá nzänma Papá ga thogui?

Ya 'bup'u 'buhra hmu yø mmäcja ra Jesús.

¹² Ni n'youi n'na rá hmu ya yø soldado conyø policia yø m'menhni yø hmu yø judío, bi bentra Jesús, bi dut'i. ¹³ Bi zixpu ja rá ngu ra Anás. Nuna ra Anás mará ndøhya ra Caifás nuna madi manda yø mmäcja'a ra jeya'a. ¹⁴ Nuna ra Caifás xi 'yembyø hmu yø judío ngue man'na xanho ngue n'na nc'eitho da tho connángue gätho yø ja'i.

Bi manna Bedu ngue hingu padī te'o ra Jesús.

¹⁵ Nup'u ja rá ngu na rá hmu yø mmäcja, nu'a ra dathi ja mbo, ja i ts'ixpu ra Jesús. Nuna ra Bedu co 'nēhna man'na nc'ei rá xädi, bi denna Jesús. Nuna n'na nc'ei rá xädi na, mađi mpahmi ra mmäcja. Janangue bi tho'ambo 'mø mi yut'ambo ra Jesús. ¹⁶ Pe nuna ra Bedu bi gohmaxøts'e ra goxthi na. Janangue bá pøn'a ra xädi mará mpadiui ra mmäcja ngue bi nyauī na ra xisu fähra goxthi ngue da tho'ambo ra Bedu. ¹⁷ Nu'a ra xisu fähra goxthi p'uya, bi 'yänna Bedu, bi 'yēmbi:

—¿Ua hinga 'nē'i rá xädi'i na ra n'yohu na?

Mi dahra Bedu, bi 'yēna:

—Hin'na, hinga 'nēcä.

¹⁸ Nu'a ra ora'a mi se, janangue nu'u yø hmiqui 'bup'u, conyø policía, xi 'yuhra sibi p'u 'bäi ngue di nhat'i. Ra Bedu p'uya xquet'a 'nē'a 'dap'u 'bähma'a ngue di nhat'i.

Nuna rá hmu yø mmäcja bi 'yörpa ra nt'änni ra Jesús.

¹⁹ Nuna rá hmu yø mmäcja bi du'mi bi 'yänna Jesús ndana gue'a yø xädi, änni te 'bē'a ma hya xännbi. ²⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nuna ra hya ya xtá mangä, yø hmi yø dä yø ja'i xtá mangä na ra hya na. Xtá nxännbategä p'u ja yø t'unija, da guep'u ja ra danija di mpeti gätho yø judío. Hin tema hya xtá mangä ngue da nt'aguitho. ²¹ ¿Hanja ngue ja guí ännui tema hya xtá mangä ya? Damī 'yänhnu yø ja'i ya, go da xi'ahu hanja ra hya xtá mangä'u. Nu'u go pa'u tema hya xtá mangä.

²² Hontho bi manna nguna ra Jesús, mi 'bäp'u n'na ra policía di mpep'u ja ra danija, bi memba rá hmi, bi 'yēmbi:

—¿Ua ya ngu'a gdi tha'mø guí yauī rá hmu yø mmäcja ya?

²³ Mi dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nu'mø ja ma n'u te dá mangä, dami ma te gui sä man'u 'mø. Pe nu'mø ngue njuantho dí yagä, ¿hanja ngue guí pegbagui ma hmi?

²⁴ Ra Anás bi dutra Jesús, bi mennbabi na ra Caifás rá hmu yø mmäcja.

Mahombi gönna Bedu ra Jesús.

²⁵ Mente di sigue 'bäp'u ja ra sibi ra Bedu ngue di nhat'i, bi t'ēmbuya:

—¿Ua hinga 'nē'i rá xädi'i na ra n'yohu na? —t'ēmbi.

Mi dahra Bedu p'uya, hōmbi ncōni, bi 'yēna:

—Hin'na, hinga 'nēcä.

²⁶ Mi 'bup'u n'na rá hmiqui na rá hmu yø mmäcja. Nuna ra hmiqui p'uya, di mmenīui na ra n'yohu xi zenna Bedu xi hyejpa ra gu ngue rá n'yēi. Bi 'yännbuya, bi 'yēmbi:

—Pe, uangui gue'e xtá nu'i p'u ja ra nuaza ngue guí n'youi ra Jesús

—bi 'yēmbi.

²⁷ Ra Bedu p'uya mahombi ncōni. Nu'a ra ora'a p'uya, bi mmahra ōni.

Ya 'bup'u 'buhra Pilato ra Jesús.

²⁸ Nup'u ja rá ngu ra Caifás, bá njucra Jesús ngue i map'u ja ra palacio 'buhra gobernador. Pe ya 'yo haxpuya. Nu'u yø judío p'uya, himbi yurbu ja ra palacio'u. I ja yø costumbre, i ena ngue nu'mø ja ngue di nsännigo, hinguí sä di ntøt'ui yø ja'i hingyø judío. Nu'mø xta nyut'i, ena ngue ya hinda zä di nsihmë p'u ja ra ngo ngue ra pascua. ²⁹ Janangue bá pønna Pilato ngue bi nyaui yø judío. Bi 'yëmbi:

—¿Te 'be'a ma hya gni yaphu na ra n'yohu 'bucua?

³⁰ Bi 'yënyø hmu yø judío p'uya:

—Nu'mø ngue hindra ts'oc'ei nu, hinxca dägähe ua 'mø.

³¹ Bi 'yënnä Pilato p'uya:

—Uanguí guí cahu ra ley p'uya, da zä gui sixhu gui 'yøsehu ra ts'ut'abi.

Yø judío p'uya bi 'yëna:

—Pe nugähe ngue yø judío, hin'yugähe ra nt'edi ngue sä ga hogähe n'na ra ja'i. Nu'i go nnetho gui sänni te di nja.

³² Ja bi bomp'u'a te xi man'a m'met'o ra Jesús, ngue ya xi ma ngue da thop'u ja ra pont'i. ³³ Nu'mø mi yut'ambo ra palacio ra Pilato, bi manda bá ts'ohra Jesús ngue da 'yørpa ra nt'änni. Bi 'yëmbi:

—¿Ua gue'e rá dast'abi'i yø judío? —bi 'yëmbi.

³⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Xi'a ra hya guí mmanya, go guí änse, ¿ua gue 'bui to xa xi'i ngue guecä?

³⁵ Mi dahra Pilato p'uya, bi 'yëmbi:

—¿Ua go ma mmijudíohu p'uya? Nu'u ni mmijudíohu 'në'u yø hmu yø mmäcja go xa dä'i ua dí 'bucä'u. ¿Teni 'be'a gá 'yøt'e?

³⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Nup'u dadí mandagä, hinga guecua ja ra ximhäi jaua p'u. Nu'mø ngue ja gadí mandagä ua, gdi sigä to da 'yøtra sui 'mø, ngue hinxta mma madägä p'u 'buhyø judío. Pe nup'u dadí mandagä, hinga guecua p'u.

³⁷ Ra Pilato bi 'yëmbi:

—¿Janangue gue'e grá dast'abi 'mø?

Mi dahra Jesús, bi 'yëna:

—Ahá, go guecä tengutho ra hya guí mma. Gue'a dá ecä ua ja ra ximhäi'a, ngue ga m'mui para ngue ga mmangä na ra hya majuaní. Nu to gätho nne da badí hanja na ra hya majuaní, da 'yøde te dí mmangä ya.

³⁸ Ra Pilato p'uya bi 'yëmbi:

—¿To go da bøní ngue da badí hanja'a ra hya majuaní p'uya?

Ya nts'änni ngue da tho ra Jesús.

Mi juadi bi 'yörpa ra nt'änni p'uya, bi bön'athi ra Pilato ngue bi nyaui yø judío. Bi 'yembí:

—Hin tema ts'oqui dí tinnbä na ra n'yohu 'bucua. ³⁹ Pe ja'ahu ra costumbre ngue pa mathøgue n'na ra ofädi 'mø ja ra ngo ngue ra pascua. ¿Ua guí nnehu ngue ga thøcä na rá dast'abi yø judío?

⁴⁰ Bi mähra hmafi gätho yø ja'i p'uya, bi 'yēna:

—Nu'a, hin'na'a. Go dami thøhra Barrabás.

Pe nuna ra Barrabás, guehna n'na ra bē na.

19 ¹ Nuna ra Pilato, bi manda ngue bi ma m'mei ra Jesús. ² Nu'u yø soldado, ya xi me n'na ra corona ngue yø 'uini, bi gäspa rá ya ra Jesús. 'Nē bi heta n'na ra he ngue ra 'bojupoi. ³ Bi guarbu 'bähra Jesús, bi 'yembí:

—Guí tate ague rá dast'abi'i yø judío —bi 'yembí.

Mente pēmba rá hmi p'uya. ⁴ Ra Pilato p'uya, mahømbi bön'athi, bi 'yembyø judío:

—Para ngue guí umhmü ra güenda ngue hin tema ts'oqui dí tinnbä na ra n'yohu na, guí nnuhü ngue ga ma jucä ua ya —bi 'yembí.

⁵ Mambá pōnna Jesús, bá oxrá ya n'na ra corona ngue yø 'uini. 'Nē he ra 'bojupoi xi ma mahete. Ra Pilato p'uya, bi 'yembyø ja'i:

—'Bucua na ra n'yohu ya.

⁶ Nu'u yø hmu yø mmäcja 'mø mi nu p'uya, co 'nē'u yø policía, bi mähra hmafi, bi 'yēna:

—Da guatra pont'i. Da guatra pont'i.

Bi 'yēnna Pilato p'uya:

—Pe dami sisēhu 'mø, bí cuathu ra pont'i, porque nugä ya hin tema ts'oqui dí tinnbi.

⁷ Nu'u yø hmu yø judío p'uya, bi 'yembí:

—Nugähe dí cahe n'na ra ley. Conforme ra ley dí cagähe, jatho ngue da tho, porque mma ngue rá Ts'unt'u Oja.

⁸ Nuna ra Pilato 'mø mi 'yøhna ra hya na p'uya, man'natho bi nsu.

⁹ Hømbi yut'ambo ra palacio p'uya, bi 'yänna Jesús, bi 'yembí:

—¿Hapü grá mmēngu n'yø?

Pe ra Jesús hinte ga ndatho. ¹⁰ Ra Pilato p'uya, bi 'yembí:

—Hinguí nne gui tha 'mø di nzo'i 'mø. ¿Ua hinguí padí ngue jagä ra ts'edi ga cuat'a'i ra pont'i? 'Nē xquet'a jagä ra ts'edi ngue ga thøc'a'i.

¹¹ Mi dahra Jesús, bi 'yembí:

—Hin tema ts'ut'abi da zä gui 'yøt'e, ngue'mø hin nāngue Oja xtí 'da'i ni cargo. Janāngue nu'a bi dägä ua guí 'bui, ma datho ja rá ts'oqui'a.

¹² Nu'a ra ora'a p'uya, bi hyonna forma ra Pilato ngue xtí thøhra Jesús. Pe janjuani ue yø judío ngue bi 'yembí:

—Nu'mø ngue gui thøhna ra n'yohu na, ya hinni amigo ra dast'abi Roma 'mø. Nu to bi zä da 'yena ngue ra dast'abi ya, ya rá nsuiui ra dast'abi Roma.

¹³ Nu'mø mi 'yøhra Pilato na ra hya na p'uya, bi ma dani mmip'u ja rá nhudi nhøt'a hya 'mø bi nya. Bi manda p'u hudi ngue bá ts'innbabi ra Jesús. Guehna ra xequi ni hu conna hya ebreo, “Gabata”. I nne da ma ngue “Mats'uxti xanho p'u bi t'udo”. ¹⁴ Tobe jadyø ngo ngue ra pascua'a ra ora'a, ya mme 'dato xudi. Gue'a ra pa di nsä yø ja'i hante ra pa ngue ra ts'äya. Nuna ra Pilato, bi 'yembyø judío:

—'Bucua ni dast'abihu ya —bi 'yembi.

¹⁵ Bi muhra hmafi yø judío p'uya, bi 'yena:

—Da tho naya, da tho naya. Da guatra pont'i.

Ra Pilato p'uya, bi 'yembyø ja'i:

—¿Ga cuatä ra pont'i ni dast'abihu 'mø?

Bi 'yen'u yø hmu yø mmäcja p'uya:

—Nu'a ma dast'abihu, gue'a ra dast'abi Roma'a, 'ne hijnom man'na.

¹⁶ Mi manyø ja'i na ra hya na p'uya, ra Pilato bi däpyø ja'i ra Jesús ngue da ma di cuatra pont'i. Bi zixyø judío na ra Jesús.

Bi ma macuati ra pont'i ra Jesús.

¹⁷ Bi ma ra Jesús ni hya rá pont'i. I map'u ja ra xequi ni hu ngue ra Njuyaxhmu. Nuna ra hya ngue ra ebreo, ni hu ngue ra Gólgota. ¹⁸ Ja bi ma macuati p'u ja ra pont'i ra Jesús. 'Da i ma macuatiui ra pont'i mi yonc'ei. 'Da'a n'na nguadi rá hyo i gohi n'na ngu n'na. Nuna ra Jesús, bi gohmade na. ¹⁹ Bi manda ra Pilato ngue bi ma macuati p'u ja rá ya ra pont'i n'na ra letrero, i ena: “Guehna ra Jesús, ra mmengu Nazaret ngue rá dast'abi yø judío naya”. ²⁰ Xangu yø judío bi nu na ra letrero, porque nup'u bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, guerp'utho ra danihni. Nuna ra letrero, nt'ot'i conna hya ngue ra ebreo, conna hya ngue ra griego, 'ne nt'ot'i conna hya ngue ra latín. ²¹ Janangue bi 'yembra Pilato'u yø hmu yø mmäcja:

—'Yo guí ot'i ngue da 'yena: “Rá dast'abi yø judío”. Sinoque dami 'yot'i ngue da 'yena: “Nu'a t'embi rá dast'abi yø judío”.

²² Mi dahra Pilato p'uya, bi 'yena:

—Ya di nja p'u'a te nt'ot'i ya —bi 'yena.

²³ Mi juadi bi cuatra pont'i ra Jesús, nuya goho yø soldado bi gajpa rá he ra Jesús ngue di ndarpi n'na ngu n'na. Bi gajpa rá pahni p'uya. Nuna ra pahni hinha nt'eti, n'na thoguitho bi me rá 'be gä rá do'yo ra pahni.

²⁴ Di n'yembyø soldado p'uya:

—Hinga xemhmu naya. Man'na xanho ga mmähä ra taha. Nu'a da daha, gue'a da ganna pahni'a.

Ya bi nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ɛna: “Bi ndarpabi n'na ngu n'na'u ma he. Bi ma ra taha ngue to da gani”. Nguna ra hya bi 'yøtyø soldado.

²⁵ Nup'u bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, ja 'bärp'utho rá mamá co 'nɛ'a rá juhue'a rá mamá, conna Maya rá xisu ra Cleofas, co 'nɛhra Maya Magdalena 'bäp'u. ²⁶ Nuna ra Jesús mi hyetrá mamá ngue 'bäp'u, 'dap'u 'bähmi n'na rá xädi ɛmmei di mahra Jesús. Bi 'yembrá mamá p'uya:

—Ague mamá, gui 'yøt'e ngue ni basi na ma xädigä ya.

²⁷ Mahømbi 'yembrá xädi p'uya:

—Gui 'yøt'e ngue ni mamá na ma mamágä ya —bi 'yembi.

'Bexque'a ra ora'a p'uya, nu'a rá xädi ra Jesús bi zixra Maya p'u ja rá ngu ngue di jammansu.

Ya bi du ra Jesús.

²⁸ Mi thohna ra hya na p'uya, ya pahra Jesús ngue ya bi nja gätho'a te ja ngue di nja. Para ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro, bi 'yenna Jesús:

—Dí tuthegä ya.

²⁹ Mi jap'u n'na ra xano yuhra vino xan'ixi. Bi ma mapobo p'u ja ra vino n'na ra esponja xanthuti. Bi nøta n'na ra 'yet'o ngue ra isopo. Bi cuarpa rá ne ngue da zuts'i. ³⁰ Nuna ra Jesús mijuadi bi zi ra vino xan'ixi, bi 'yemp'uya:

—Ya gä bi nja'a te ja ngue di nja ya.

Mi man'a p'uya, bi mengrá ya ngue bi du.

Nu'a n'na ra soldado bi hyespa rá hyo ra Jesús conna lansa.

³¹ Mi hyats'i, ya ra pa ngue ra ts'äya. Nu'u yø judío, hinguí nnepe ngue di cuatho p'u ja ra pont'i yø ánima 'mø ra pa ngue ra ts'äya, porque gue'a ra pa ngue ra ngaxango ngue ra pascua'a. Janangue nu'u yø hmu yø judío bi xihra Pilato ngue di manda da ma nthemhmi yø gua'u mi cuarta pont'i, n'namhma ngue da du nts'edi. Janangue da thacyø ánima p'u ja ra pont'i 'mø bi du. ³² Bi ma yø soldado p'uya ngue bá tennbabi yø gua'a n'na nc'ei. Ja bi map'u'a man'na ni guatrá hyo ra Jesús. ³³ Mi map'u cuarta Jesús, bi nu p'uya ngue ya xi du. Janangue ya himbi dennba yø gua na p'uya.

³⁴ Pe nu'a n'na ra soldado siempre bi hyespi conna lansa rá hyo ra Jesús. Nup'u bi thexpuya, bi bønna ji 'nɛhra dehe. ³⁵ Nugä go dá ot'ä ra súcua ja ua, dá cuati te dá nu. Majuani te dí mma. Dí padi ngue majuani te di mma n'namhma ngue xquet'a gui 'yɛc'eiɬu. ³⁶ Porque nuya yø hya ya, bi nja para ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue i ɛna: “Hinda thennbabi yø do'yo”, i ɛna. ³⁷ Man'na parte nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro, i ɛna: “Da hnu ngue da thespa rá do'yo”.

Ya bi ma nt'ägui ra Jesús.

³⁸ M'mefa p'uya, nuna n'na ra mmengu Arimatea ni hu ngue ra José, bi ma bá äpra nt'edi ra Pilato ngue da hyajpu ja ra pont'i ra Jesús ngue da 'yägui. Xquet'a 'neha ra José mi tenna hya mi mmana Jesús. Pe hingu nnepe da ba'u yø mmijudíoui, porque su. Ra Pilato p'uya bi unna nt'edi. Bi ma ra José ngue bá hajpu ja ra pont'i ra Jesús. ³⁹ Xquet'a bi zomp'u na ra Nicodemo nuna bi ma n'na xui bá nyaui ra Jesús. Ní hya 'däte ma'det'a kilo yø 'yethi mauants'i, i n'youi'a ni hu ngue ra mirra, 'ne'a ra 'yethi ni hu ngue ra áloes. ⁴⁰ Nuna ra José conna Nicodemo bi hyajpa rá do'yo ra Jesús. Bi 'ue conna ulu ma njots'i ra 'yethi mauants'i. Gue'a yø costumbre yø judío ør'mø ähra ánima'a. ⁴¹ Nup'u bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, guerp'u mi ja n'na zant'i yø za, ja jarbu n'na ra 'bido ngue hinjom mi o, ya xi ma mahoui ngue to da 'yop'u. ⁴² Nuna ra 'bido na, ja bi jarbu ra Jesús, porque ja mi jarbutho, 'ne ya bi zonna ora da yutra pa säya yø judío.

Ya bi bennate ra Jesús.

20 ¹ Mi hyaxa ra pa ndomingo p'uya, zixuditho bi ma ra Maya Magdalena p'u mambi o ra Jesús. Tobe 'bøndra 'bexui. Bi nu p'uya ngue ya hinte juaxpu ra do mi cotra 'bido. ² Bi gu ra 'dihí p'uya, bi map'u bí 'buhra Bedu co 'ne'a man'na ra xädi emmei madi mahra Jesús. Bi 'yembuya:

—Ya xa thaxpu ha mi o ra Hmu 'na, pe hindí pahme hapu xa jätya.

³ Ra Bedu p'uya, co 'ne'a man'na ra xädi, bi map'u mambi o ra Jesús. ⁴ 'Dap'u bi nets'i Gä yoho ngue ni tihi. Pe nu'a man'na nc'ei, man'na bi nti'a ngue ra Bedu. Rá madi bi zomp'u mi o ra Jesús. ⁵ Bi ndojpuya ngue c'at'ambo. Bi nu ngue 'bomp'u yø ulu bi 'bännbabi ra Jesús. Pe himbi yut'ambo. ⁶ 'Bexque'a mmarbutho ra Bedu p'uya, go bi yut'ambo ra 'bido na. Xquet'a bi nu ngue 'bønnbutho yø ulu mam'mant'i. ⁷ Da gue'a ra ulu bi jomba rá ya ra Jesús bi nu ngue 'bomp'u, pe hinga 'dap'u 'bømhmu'u yø ulu mam'mänhni ra Jesús. Ma nünni'u 'bøn'a n'naní. ⁸ Xquet'a bi yut'ambo na ra xädi m'met'o bi zomp'u ja ra 'bido p'uya. Bi nu te jap'u mi o ra Jesús. Bi 'yec'ei p'uya ngue ya 'bui mahøn'a. ⁹ Ja bi dimp'u'a te ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro p'uya, ngue ra Jesús mi jatho ngue di bennate p'u da nt'ägui. ¹⁰ Bá penc'u yø xädi p'uya, bí 'yep'u ja ra ngu.

Bi nthui ra Maya Magdalena ra Jesús.

¹¹ Pe nuna ra Maya, 'bärma xøts'e ra 'bido ngue zoni. Mente zomp'uya, bi ndoqui ngue het'ambo ra 'bido. ¹² Bi nu ngue 'bup'u yoho yø anxé p'uya, he yø t'axcahe, ngue hup'u mi o ra Jesús. Nuna n'na ra anxé

hup'u maní go rá ya. Man'na p'uya, hup'u maní go yø gua. ¹³ Nuya yø anxe p'uya, bi 'yembí:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni?

Mi dahra xisu p'uya, bi 'yena:

—Dí zoni tha, porque xa thascagui ma Hmu. A nuyá, híní padí hapu xa jätya.

¹⁴ Mi manna ra hya na p'uya, bi 'bät'i, bi nu p'uya ngue 'bäp'u ra Jesús, pe hinguí padí ngue gue'a ra Jesús. ¹⁵ A nuna ra Jesús bi 'yännbaya, bi 'yembí:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni? ¿Te'o guí honi?

Nuna ra xisu p'uya, embí ngue gue'a ra mädi p'u'a 'bäp'u, bi 'yembaya:

—Ague grá ja'i, nu'mø ngue go xcá hyats'i, dami xiqui hapu xcuá pegui, n'namhma ngue ga ma hats'i.

¹⁶ Mi dahra ra Jesús, bi 'yembí:

—Ague Maya —bi 'yembí.

Ra Maya p'uya, bi 'bät'i, bi zofo conna hya ngue ra ebreo p'uya, bi 'yembí:

—Raboni.

Nuna ra Raboni, i nne da ma “Ague grá xännbate”. ¹⁷ Mi nya ra Jesús, bi 'yembí:

—O gadi benngui, porque ja ngue ga mmagä p'u bí 'buhma Papá. A nuyá, ni ma ya, bá xi'u ma cugä ngue ya ga mmagä p'u bí 'buhma Papá, nu'a ni Papáhu. Ga mmagä p'u bí 'buhma Oja, nu'a ni Ojahu.

¹⁸ A nuna ra Maya Magdalena p'uya, bi ma bá xipyø xädi ra Jesús. Bá xifi ngue ya xi nu'a ra Hmu, 'ne bá xifi te gäma hya xi xifi.

Ya bi nnuhu yø xädi ra Jesús.

¹⁹ Mi dahra nde'a ndomingo rá mudi ra pa ngue ra semana p'uya, bi mpeti yø xädi ra Jesús. Pe n'nøt'e xanho yø goxthi p'u ha 'bui ngue su yø judío. Mi hnu p'uya, ya 'bäp'u ra Jesús, bi m'mäp'u made ha 'buihyø xädi. Bi zengua p'uya, bi 'yembí:

—A nuyá, da hyu ni mmuihu ya —bi 'yembí.

²⁰ Mi juadi bi xihna ra hya na p'uya, bi 'yutyø 'ye ha bi mfoxyø clavo 'mø mi 'dø'mi, 'ne bi 'yuträ hyo bi me ra lansa. Janjuani ra ndijohya'u yø xädi 'mø mi nu yø Hmu. ²¹ Nuna ra Jesús mahombi 'yembí:

—Da hyu ni mmuihu ya. Nugä, tengutho bi mengä ua ma Papá, gui njathu p'uya, xquet'a dí pen'nahu ngue guá mamhma ra hya.

²² Bi japrä hyane p'u 'bu'u yø xädi p'uya, bi 'yembí:

—A nuyá, guí n'yohu ra Espíritu Santo ya. ²³ Nu'u yø ja'i guí punnbahu yø ts'oqui, gue'u ya bi punnbabi Oja'u. A nu'u hinguí punnbahu yø ts'oqui, gue'u yø ja'i himbi punnbabi Oja'u.

Bi nu ra Toma ngue ya 'bührá Hmu.

²⁴ Nuna ra Toma, guehna n'na nc'ei'u yø xädi t'embí ngue ra cuate. Hínjo'o p'u 'mø mi zø'a m'met'o ra Jesús. ²⁵ Nu'u mi'da yø xädi p'uya, bi 'yembí:

—Ya xtá nugähe ra Hmu.

Mi dahra Toma p'uya, bi 'yena:

—Mente híní nnuse, 'ne ga nnurpa yø 'ye ha bi mfoxyø clavo, híní ec'ei ngue 'bui. Nu'mø ngue ga thädi conma saha p'u ha bi yuhyø clavo, 'ne ga thännba rá hyo bi me ra lansa, ya ga ec'ei.

²⁶ Mi dātra hyato ma pa p'uya, mahombi mpeti p'u ja n'na ra ngu'u yø xädi. Mi 'bup'u ra Toma'a ra ora'a p'uya. Ma nnøt'e xanho yø goxthi, pe ja mi hnu ya 'bäp'u ra Jesús. Bi zengua p'uya, bi 'yembí:

—A nuyá, da hyu ni mmuihu ya —bi 'yembí.

²⁷ Bi 'yembra Toma p'uya:

—Dami thāni conni saha ya, dami nu yø medi n'youi ma 'ye. 'Ne dami cū'ni 'ye ngue gui thāgua ja ma hyo bi me ra lansa. 'Yodi yobení ni mmui, dami 'yec'eigui —bi 'yembí.

²⁸ Bi 'yenna Toma p'uya:

—Ague grá Hmu, ma Oja'i.

²⁹ Ra Jesús bi 'yembí:

—Ague Toma, nuya guí ec'eigui ya ngue gá nuse hanja. Pe ra mmenthi di nthēui te'o himbi nuguí, 'ne bi 'yec'eigui.

Bi manna Xuua hanja ngue bi 'yotra libro ja ua.

³⁰ Nuna ra Jesús, yø hmi yø dā yø xädi p'u bi 'yøt'e xangu yø milagro. Pe hinga gā nt'ot'i ua ja ra libro ja ua'u yø milagro bi 'yøt'e. ³¹ Pe nuya yø hya ja ua, bi ma nt'ot'i para ngue gui 'yec'eihu ngue nuna ra Jesús, guehna ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi na, 'ne guehna rá Ts'unt'u Oja na. Nu'mø ngue gá 'yec'eihu na p'uya, ya di nja'ahu ra 'da'yo te.

Ya bi nyau yoto nja'i yø xädi ra Jesús.

21 ¹ Man'na ra pa p'uya, nup'u ja ra nenzabi Tiberias, ja mahombi nyau p'u yø xädi ra Jesús. ² Ja ua yø thuhu ya 'dap'u mi 'yo: Ra Bedu, ra Toma nuna t'embí ra cuate, ra Natanael nuna ra mmengu Caná ngue Galilea, 'ne'u yø ts'unt'u ra Zebedeo, 'ne mamí yoho yø xädi ra Jesús. ³ Nuna ra Bedu bi 'yembyø amigo:

—Nugä ga mma ra 'bahua —bi 'yembí.

Nu'u nzo p'uya, bi 'yena:

—'Necähe ga mmähä 'mø.

Bi yut'a n'na ra barco p'uya, bi ma. Pe nu'a ra xui'a p'uya, hin teni hua bi dini. ⁴ Mi necahäi p'uya, bi hnu ra Jesús ngue 'bäp'u ja ra nenthe. Pe hinguí pa'u yø xädi ngue gue'a. ⁵ Bi 'yenna Jesús:

—Ague n'yø'ah̄u, ¿ua h̄in teni h̄ua guí theui ya?

Nu'u yø mahua p'uya bi 'yẽmbi:

—Hingui ts'u cuø.

⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yẽmbi:

—Dami 'yentra xit'a p'u ja rá hyo ra barco ngue n'yei ya'mø, guí theui yø hua p'uya.

Bi 'yentra xit'a p'uya. M'mefa, asta hingui hāt'i da juxra xit'a p'u ja ra dehe, ngue xangu yø hua bá cup'u. ⁷ Nu'a ra xädi emmei di mahra Jesús bi 'yẽmbra Bedu'a p'uya:

—Guehna ma Hmuu na n'yø.

Hontho bi 'yøhra Bedu ngue t'ẽmbi gue'a ra Hmu'a 'bäp'u, bi hye rá pahni p'uya, porque xi mmøgue. Mi hye p'uya, bi nhyørbu ja ra dehe ngue bi zøn'a nts'edi p'u bi 'bäi. ⁸ Man'na ciento metro madi 'bedi ngue da zøn'a nenthe ra barco. Nu'u mi'da yø xädi p'uya, bi 'yonna barco bi zøn'a nnengui, ní gutra xit'a cu yø hua. ⁹ Mi zøn'a nenthe p'uya, ya mi zø ra sibi, oxpu 'da yø hua ngue nthaxi. Jap'u ra thuhme. ¹⁰ Nuna ra Jesús bi 'yẽmbi:

—Bá cuui ua yø hua ja gui theui ya.

¹¹ Bi nexpu ja ra barco ra Bedu p'uya, ngue bá janna xit'a, bi zøp'u hingui he ra dehe. Pe bá yuhyø ndøhua ra xit'a, n'na ciento 'ne yote ma'de'ma hyu yø hua bá cup'u. Xandøngu, pe himbi xetra xit'a. ¹² Bi 'yẽmbyø xädi ra Jesús:

—'De gui nzimxudui ya.

Nu'u yø xädi p'uya, h̄injombi 'yänni te'o na ra Jesús, porque ya padi te'o. ¹³ 'Bexpi guatra Jesús, mi hyacra thuhme, bi unni da zi. Bi hyacra hua p'uya, bi unni da za.

¹⁴ Ya rá hyu ndi na ra ora na, ngue mahombi nyaui yø xädi 'mø mi bennate ra Jesús.

I nzohra Bedu ra Jesús.

¹⁵ Mi juadi bi nsihme p'uya, nuna ra Jesús bi 'yänna Bedu, bi 'yẽmbi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i ra Jonás. ¿Ua gadi maqui ngue tengu gui macä ya mi'da?

Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yẽmbi:

—Ahá, grá Hmu. Nu'i guí padi ngue dadi ma'i.

Mi dahra Jesús, bi 'yẽmbuya:

—Dami fähyø ja'i nu'u ec'eigä ya'mø.

¹⁶ Rá yondi p'uya, mahombi 'yẽmbi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i ra Jonás. ¿Ua gadi maqui?

Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yẽmbi:

—Ahá, grá Hmu. Guí padi ngue dadi ma'i.

Mi nya ra Jesús, bi 'yẽmbuya:

—Dami fähyø ja'i nu'u ec'eigä ya'mø.

¹⁷ Rá hyu ndi p'uya, mahombi 'yembi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i rá Jonás. ¿Ua gadi maqui?

Nuna rá Bedu p'uya, bi du rá mmui porque ya rá hyu ndi bi 'yänni
ngue'mø di madi. Bi 'yenna Bedu p'uya:

—Ague grá Hmu, nu'i gätho guí padi. 'Ne guí padi ngue dadi ma'i.

Mi dahra Jesús, bi 'yembuya:

—Nu'mø ngue gadi maqui, dami fähyø ja'i nu'u ec'eigä ya'mø.

¹⁸ Majuani dí xi'i ngue nu'mø mará ngüe'i, bi zä gá dutni ngut'i, gui pa
hapu guí nne gui mma. Pe da zønna pa ngue gui ndac'ei, gui majni 'ye
p'uya ngue n'nan'yo rá ja'i di dut'a'i, nup'u hapu hinguí nne gui mma,
ja di zixa'i p'u.

¹⁹ Nguna rá hya bi manna Jesús, di opan'yu rá Bedu te rá forma ja
ngue di tho, gue'a di 'yespabi Oja'a di du. M'mefa p'uya bi 'yembi:

—Ogui hegagui —bi 'yembi.

Bi 'yänna Bedu teni 'be'a da tho'a man'na rá xädi.

²⁰ Bi nyehra Bedu p'uya, bi nu ngue mmap'u'a man'na rá xädi emmei di
mahra Jesús. Guehna rá xädi bi 'yörpa rá nt'änni'a rá ora 'dap'u mi
sihmei yø xädi rá Jesús. Bi 'yembi: “Ague grá Hmu, ¿te'o'a ja ngue di
dä'i?” bi 'yembi. ²¹ Mi nu rá Bedu na p'uya, bi 'yänna Jesús, bi 'yembi:

—Xina 'bucua, ¿te 'be'a da tho na?

²² Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nu'mø ga nnegä ngue di m'mucua nu asta gue'mø dá pengui, ya di
njatho. Xi'i, ¿te go di mporta'i? Nu'i 'yo gui hegagui.

²³ Ya bi n'yo rá hya p'u ha 'bu hmi'da yø 'yec'ei p'uya, ngue t'embi ya
hinda du na rá xädi na. Pe nuna rá Jesús hingue masque bi ma ngue
hinda du. Sinoque bi 'yena: “Nu'mø ngue ga nnegä di m'mucua nu asta
gue'mø dá pengui, xi'i, ¿te go di mporta'i?” bi 'yena.

²⁴ Nuna rá xädi naya, guehna rá xädi di ja majuani na rá hya naya, 'ne
bi 'yot'ua ja rá súcua na rá hya mma. Pe dí pahmu ngue majuani te
mma.

²⁵ Xangu te gä bi 'yötra Jesús. Pe nu'mø ngue xta mma nt'ot'i ua ja rá
súcua n'na ngu n'na'u yø hya ya, rá nzegui hinxti 'yengua ja rá ximhai
yø libro xta mma nt'ot'i 'mø. Da ngut'atho.